

**UCHWAŁA NR LXII/533/2023
RADY GMINY SANTOK**

z dnia 14 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Santok na lata 2023-2030.

Na podstawie art. 10e ust. 1-4, art. 10f ust.4 i art. 18 ust.2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) w związku z art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 225), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Santok na lata 2023-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr Nr XV/111/15 Rady Gminy Santok z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie: przyjęcia „Strategii – Programu Rozwoju Gminy Santok na lata 2015-2023”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Santok.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Renata Nowosad

Strategia Rozwoju Gminy Santok na lata 2023 - 2030

Dokument powstał pod redakcją
Krzysztofa Karwatowicza

Pozostali autorzy (w kolejności alfabetycznej):

Łukasz Bak

Alicja Cierach

Krzysztof Kinal

Joanna Krystosik

Bogumiła Popkowska

Agnieszka Wiśniewska

Magdalena Zagróbka

SPIS TREŚCI

Słowniczek pojęć i skrótów użytych w dokumencie	6
I. WSTĘP	7
II. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH GMINY SANTOK	8
1. Charakterystyka Gminy Santok	8
2. Diagnoza społeczna	9
3. Diagnoza gospodarcza	25
4. Diagnoza przestrzenna	31
5. Diagnoza środowiskowa	36
6. Obszary funkcjonalne	39
6.1. Obszary strategicznej interwencji wskazane z poziomu regionalnego	40
6.1.1. Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego	40
6.1.2. Obszary przygraniczne	42
6.1.3. Obszary zagrożone powodzią	44
6.2. Obszary strategicznej interwencji wskazane z poziomu krajowego	45
6.3. Obszary strategicznej interwencji wskazane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego	45
6.3.1. Obszary strategicznej interwencji – rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW	46
6.3.2. Obszar strategicznej interwencji – obszary rewitalizacji MOF GW	47
6.3.1. Obszar strategicznej interwencji – obszary wiejskie MOF GW	48
7. Podsumowanie diagnozy i analiz. Konkluzje	49
8. Analiza SWOT	52
III. CELE I KIERUNKI REALIZACJI STRATEGII	55
1. Wizja rozwoju gminy – cel główny strategii	55
2. Cel strategiczny 1. - Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców	55
3. Cel strategiczny 2. - Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy	58
4. Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń	61
5. Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy	66
IV. WYMIAR PRZESTRZENNY POLITYKI ROZWOJU	69

1.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	69
1.1.	Kluczowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Santok.....	69
1.2.	Wizja rozwoju Gminy Santok.....	70
1.3.	Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Santok.....	70
2.	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Santok.....	71
2.1.	Zachowanie historycznych układów ruralistycznych miejscowości:	71
2.2.	Tereny o funkcjach usługowych.....	72
2.3.	Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa wielorodzinna	72
2.4.	Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa jednorodzinna	73
2.5.	Tereny o funkcjach przemysłowych i strefy aktywności gospodarczej:	74
2.6.	Tereny zieleni – lasy	74
2.7.	Tereny zieleni – zieleń urządzone, strefy rekreacyjno-wypoczynkowe i obszary o funkcjach turystycznych.....	74
2.8.	Tereny użytkowane rolniczo	75
2.9.	Wody.....	75
3.	Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa	75
3.1.	OSI Miejskie Obszary Funkcjonalne Ośrodka Wojewódzkiego.....	76
3.2.	OSI obszary przygraniczne	77
3.3.	Obszary zagrożone powodzią	79
4.	Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju ponadlokalnego	80
4.1.	OSI rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW.....	80
4.2.	OSI obszary rewitalizacji MOF GW.....	81
4.3.	OSI obszary wiejskie MOF GW	82
5.	Obszary strategicznej interwencji wprowadzone w strategii rozwoju gminy	84
5.1.	OSI Strefa zurbanizowana	84
5.2.	OSI Obszar rewitalizacji gminy Santok.....	85
5.3.	Nowoczesne obszary wiejskie.....	88
V.	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	90
1.	Wdrażanie i monitorowanie strategii	90
2.	Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	103
3.	Efekty realizacji strategii	104

4. Ramy finansowe.....	113
VI. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SANTOK Z POLITYKĄ SPÓJNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI SZCZEBLA KRAJOWEGO, WOJEWÓDZKIEGO I PONADLOKALNEGO	114
1. Cele polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021 – 2027 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania	114
2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania	116
3. Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania	119
4. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania	121
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego na lata 2021-27 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania	123
Spis wykresów.....	125
Spis map	126
Spis schematów	127
Spis ustaw	127

Słowniczek pojęć i skrótów użytych w dokumencie

Analiza SWOT – metoda analizy strategicznej, narzędzie służące do analizy przedsiębiorstwa i jego otoczenia w celu zoptymalizowania zarządzania organizacją za pomocą 4 czynników klasyfikujących możliwości firmy tj. mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia,

CEEB – Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków,

CKiR – Centrum Kultury i Rekreacji w Santoku,

COVID- 19 – zakaźna choroba wywołana przez koronawirusa SARS-CoV-2,

CUW – Centrum Usług Wspólnych w Santoku,

Funkcja B+R – badania naukowe (podstawowe, stosowane i przemysłowe) oraz prace rozwojowe,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

GZUK - Gminny Zakład Usług Komunalnych w Santoku,

KGW – Koło Gospodyń Wiejskich,

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy,

LGD – Lokalna Grupa Działania,

LOTUR – Lubuska Organizacja Turystyczna,

MOF GW – Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wielkopolskiego,

NSP – Narodowy Spis Powszechny,

NUTS 3 – klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych, Nr 3 – podregiony,

OPS Santok – Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku,

OSI – obszary strategicznej interwencji,

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna,

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,

Punkty B&R, P&R – punkty przesiadkowe B&R (bike and ride), P&R (park and ride),

PWiK – Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie Wielkopolskim Sp. z o.o.,

PZPWL – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,

RBF – Referat Budżetu i Finansów Urzędu Gminy Santok,

ROA – Referat Organizacyjno-Administracyjny Urzędu Gminy Santok,

RRG – Referat Rozwoju i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Gminy Santok,

Smart City - tzw. inteligentne miasto, które wykorzystuje technologie informacyjno-komunikacyjne w celu zwiększenia interaktywności i wydajności infrastruktury miejskiej i jej komponentów składowych, a także do podniesienia świadomości mieszkańców,

SRWL – Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego,

Strategia Rozwoju - długoterminowy plan działania, który ukierunkowany jest na osiągnięcie założonych wyzwań rozwojowych, poprzez realizację zaplanowanych działań, priorytetów oraz celów,

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Santoku,

UG Santok – Urząd Gminy Santok,

USC Santok – Urząd Stanu Cywilnego w Santoku,

UZPPR – ustawa o zasadach prowadzeniu polityki rozwoju,

ZCG MG-6 – Związek Celowy Gmin MG-6.

I. WSTĘP

Najważniejszym, długofalowym elementem zarządzania każdą jednostką terytorialną - niezależnie, czy jest to państwo, region, czy gmina - jest prowadzenie właściwej polityki rozwoju.

Zgodnie z Ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej. Zadaniem polityki rozwoju nie jest li tylko rozwiązywanie doraźnych problemów, ale troska o to, by trwale zapewnić mieszkańcom możliwość pracy, stabilnie funkcjonującą gospodarkę, dobrostan społeczny, dobrze zorganizowaną przestrzeń, i to wszystko jeszcze z dbałością o środowisko naturalne.

Tak rozumianą politykę rozwoju, zgodnie z przywołaną powyżej ustawą, realizują:

- Rada Ministrów,
- samorząd województwa,
- związki metropolitalne,
- samorząd powiatowy,
- samorząd gminny,
- oraz związki powiatów i gmin.

Prowadzenie skutecznej polityki rozwoju wymaga odpowiednich narzędzi. Zgodnie ze wspomnianą wyżej ustawą, politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz polityk publicznych.

Ustawa o samorządzie gminnym wskazuje, że gmina może opracować strategię rozwoju gminy (art. 10e). Zgodnie z przytoczonym przepisem strategia taka zawiera wnioski z diagnozy, przygotowanej na potrzeby tej strategii, oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym,
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych,
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia,
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy,
- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, wraz z zakresem planowanych działań,
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań,
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

II. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH GMINY SANTOK

1. Charakterystyka Gminy Santok

Gmina Santok jest położona w zachodniej części Polski, od zachodu sąsiaduje bezpośrednio z jedną ze stolic województwa lubuskiego – Gorzowem Wielkopolskim. Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Santok. Gmina położona jest w dolinie dwóch rzek – Warty i Noteci. Północną część gminy stanowi fragment Puszczy Gorzowskiej. Na południu znajduje się fragment kompleksu Puszczy Noteckiej. Od wschodu gmina graniczy z gminą Drezdenko. W Santoku Warta zmienia swój bieg z południkowego na równoleżnikowy. Tam też łączy się z jej największym dopływem - Notecią. Obie rzeki są rzekami żeglownymi, płyną uregulowanymi korytami i są otoczone systemem wałów przeciwpowodziowych.

Mapa 1. Położenie gminy Santok na mapie Polski

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Santok>

Na terenie gminy znajduje się 15 miejscowości, największe z nich to: Wawrów, Janczewo, Lipki Wielkie, Santok, Gralewo, Stare Polichno i Czechów. Ze względu na bliskość miasta wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego oraz przebieg najważniejszych szlaków komunikacyjnych (droga wojewódzka nr 158 i 159 oraz linia kolejowa nr 203) najbardziej intensywny przyrost ludności obserwuje się w miejscowościach położonych w zachodniej części gminy, będących najbliżej Gorzowa Wielkopolskiego – Wawrowie i Janczewie.

Santok jest gminą, w której obecny jest sektor rolny. Sprzyjają temu korzystne warunki glebowo-przyrodnicze. I mimo, że to gmina wiejska (czyli taka, na terenie której znajdują się wyłącznie wsie), a ponad połowę jej obszaru zajmują użytki rolne, sektor rolny zdecydowanie nie jest w niej dominujący. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią ok. 37% powierzchni gminy i są skoncentrowane na jej północnym i południowym skraju.

Na terenie gminy Santok obserwuje się rozwój przemysłu rolno-spożywczego, który pociąga za sobą powstawanie zakładów produkcyjno-przemysłowych, będących zauważalnym elementem w strukturze funkcjonalno-przestrzennej niektórych wsi.

W skali gminy tereny zurbanizowane są znacznie rozproszone. Układy przestrzenne miejscowości nie sprzyjają tworzeniu zwartych struktur.

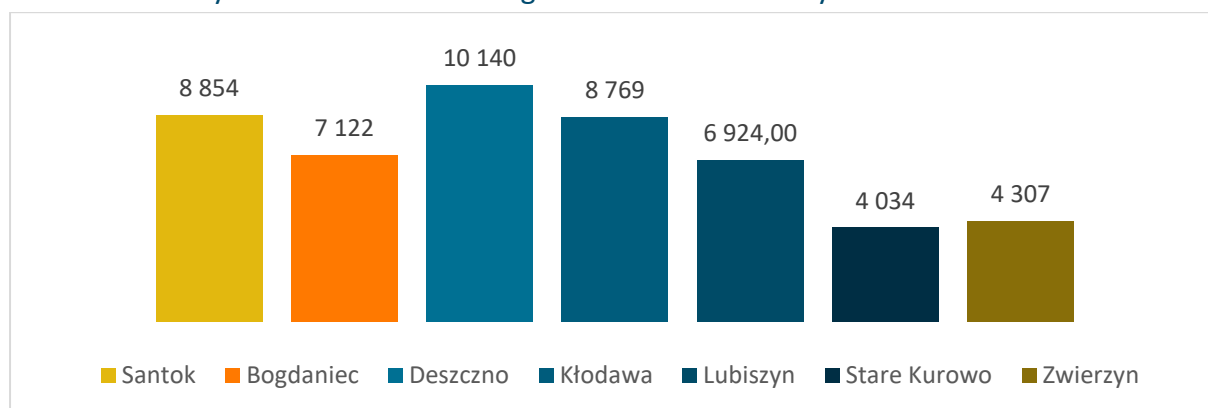
Gmina Santok jest konkurencyjnym i rozpoznawalnym ośrodkiem w regionie. Dzięki wykorzystaniu potencjału społecznego, kulturowego i przyrodniczego gmina Santok zapewnia swoim mieszkańcom wysoką jakość życia.

Gminę cechuje atrakcyjność oraz rozpoznawalność kulturowa i turystyczna, a Gród w Santoku - o którym pisał Gall Anonim już w XII wieku - jako pomnik historii jest rozpoznawalny nie tylko w regionie, ale i kraju.

2. Diagnoza społeczna

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Santoku na koniec roku 2021 gminę Santok zamieszkiwało 8 828 osób. W porównaniu do gmin wiejskich należących do powiatu gorzowskiego (Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn) oraz ościennych, znajdujących się w powiecie strzelecko-dreźnieńskim (Stare Kurowo, Zwierzyn) była to druga pod względem liczby ludności gmina. Bardziej zaludniona od gminy Santok była tylko gmina Deszczno.

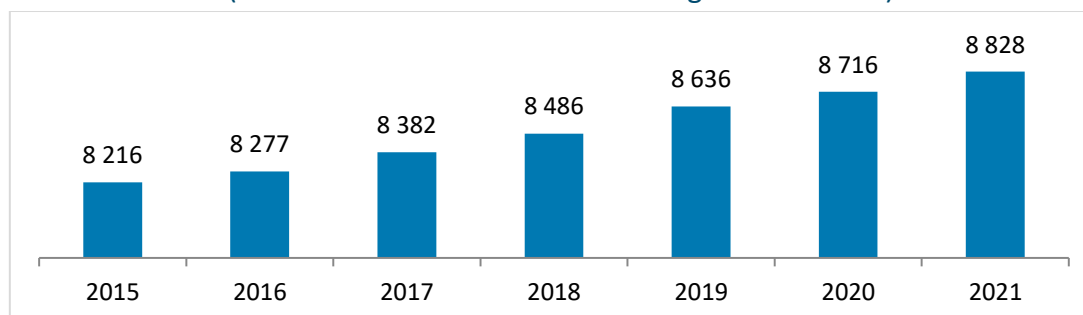
Wykres 1. Liczba ludności gmin z otoczenia Gminy Santok w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba ludności gminy systematycznie, choć nie gwałtownie rośnie, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Ludność gminy Santok w latach 2015 – 2021
(dane z USC w Santoku na dzień 31 grudnia 2021 r.)

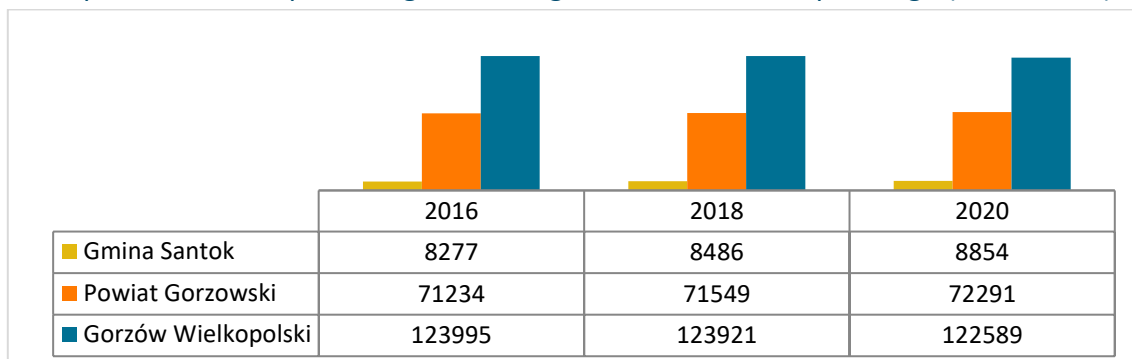

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Santoku

W latach 2016-2020 liczba mieszkańców gminy Santok wzrosła o prawie 7%. To w głównej mierze efekt zmiany trendów mieszkaniowych, rezygnacja z wyboru lokalu w mieście na rzecz domu pod miastem. Wzrost liczby mieszkańców obserwuje się także w innych

miejsowościach powiatu gorzowskiego przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców największego miasta w subregionie – Gorzowa Wielkopolskiego.

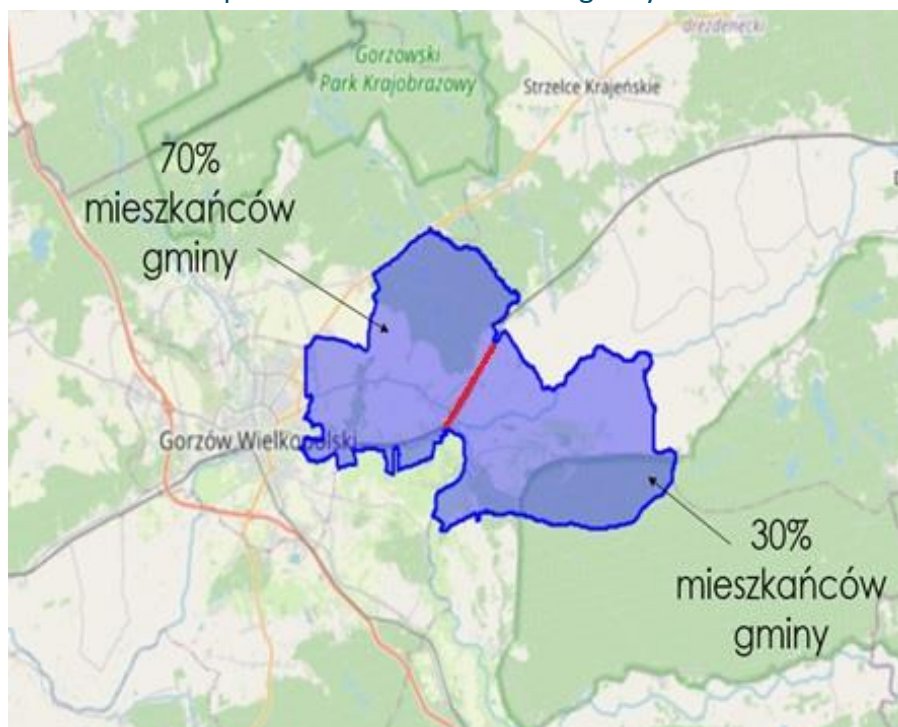
Wykres 3. Liczba mieszkańców gminy Santok w latach 2016-2020 w porównaniu do powiatu gorzowskiego i Gorzowa Wielkopolskiego (dane z GUS)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

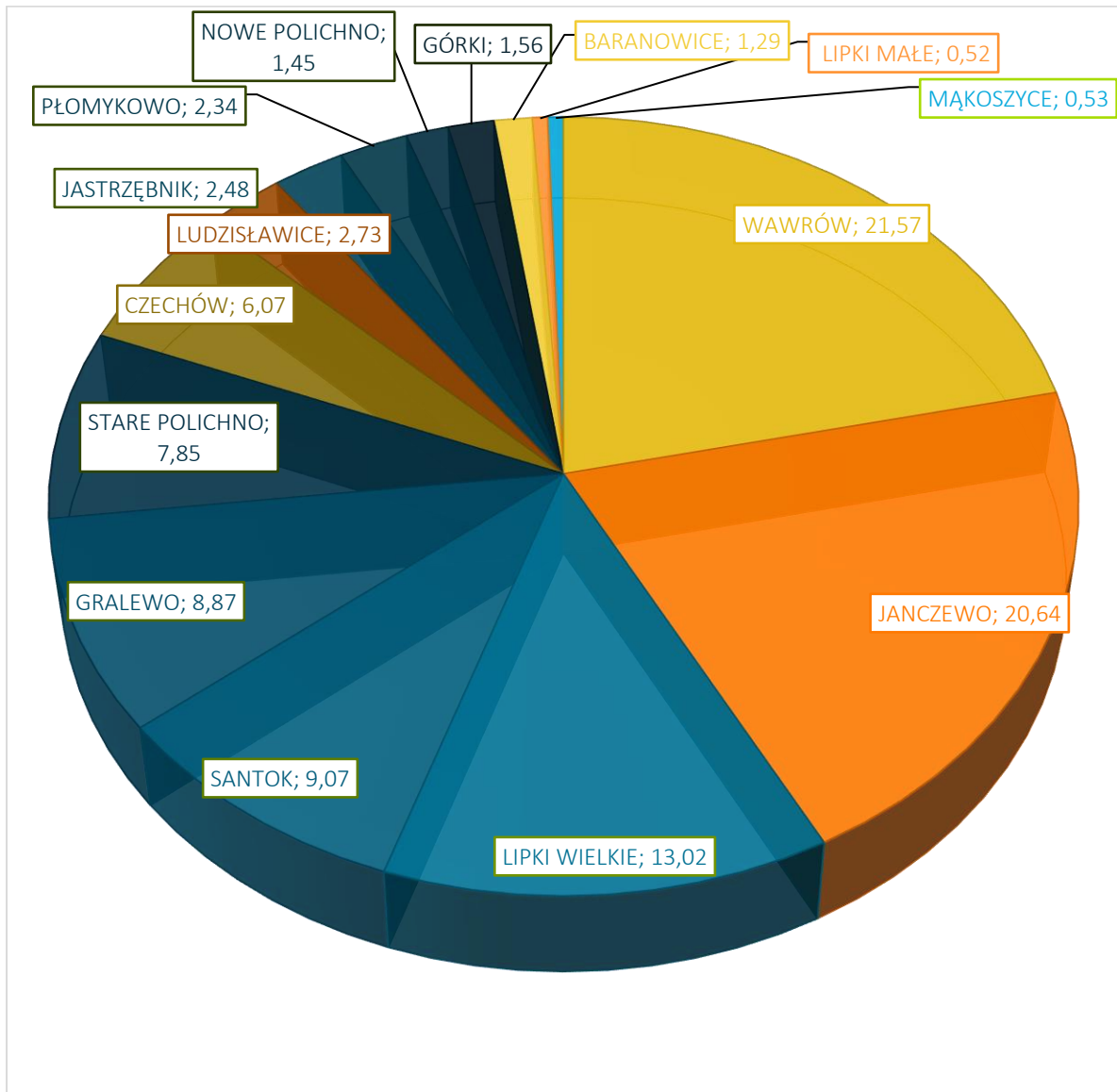
Wzrost liczby mieszkańców gminy najbardziej widoczny jest w Wawrowie bezpośrednio sąsiadującym z Gorzowem Wielkopolskim oraz Janczewie pełniących rolę tzw. „sypialni Gorzowa”. Obie miejscowości zamieszkuje niemal co drugi mieszkaniec gminy. Wzrost liczby mieszkańców w wymienionych wyżej sołectwach zbiega się ze spadającą liczbą ludności wschodniej części gminy, a także sukcesywnym ubytkiem mieszkańców w siedzibie władz gminy – Santoku.

Mapa 2. Struktura zaludnienia gminy Santok

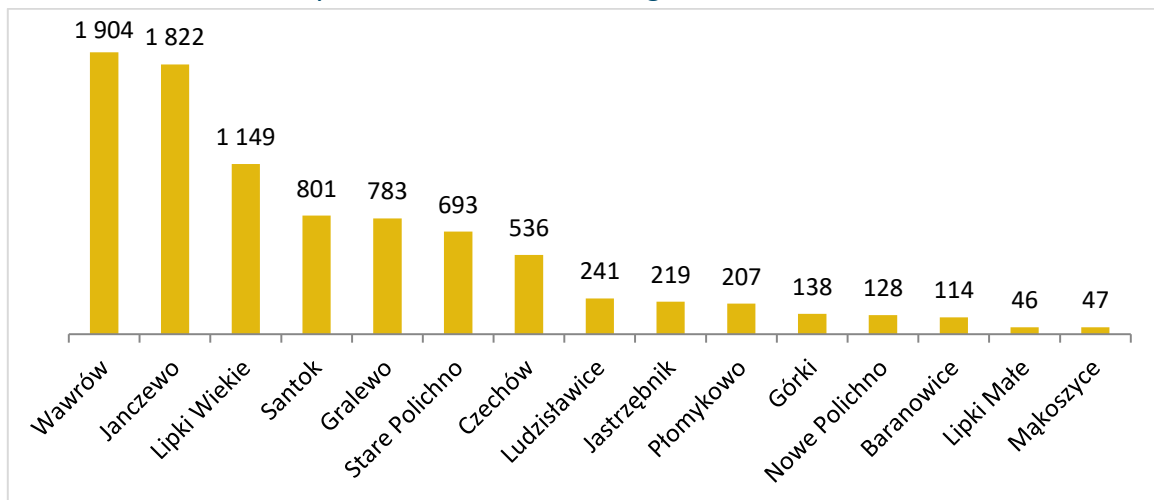
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC w Santoku

Wykres 4. Procentowy udział sołectw w ludności gminy w 2021 r.

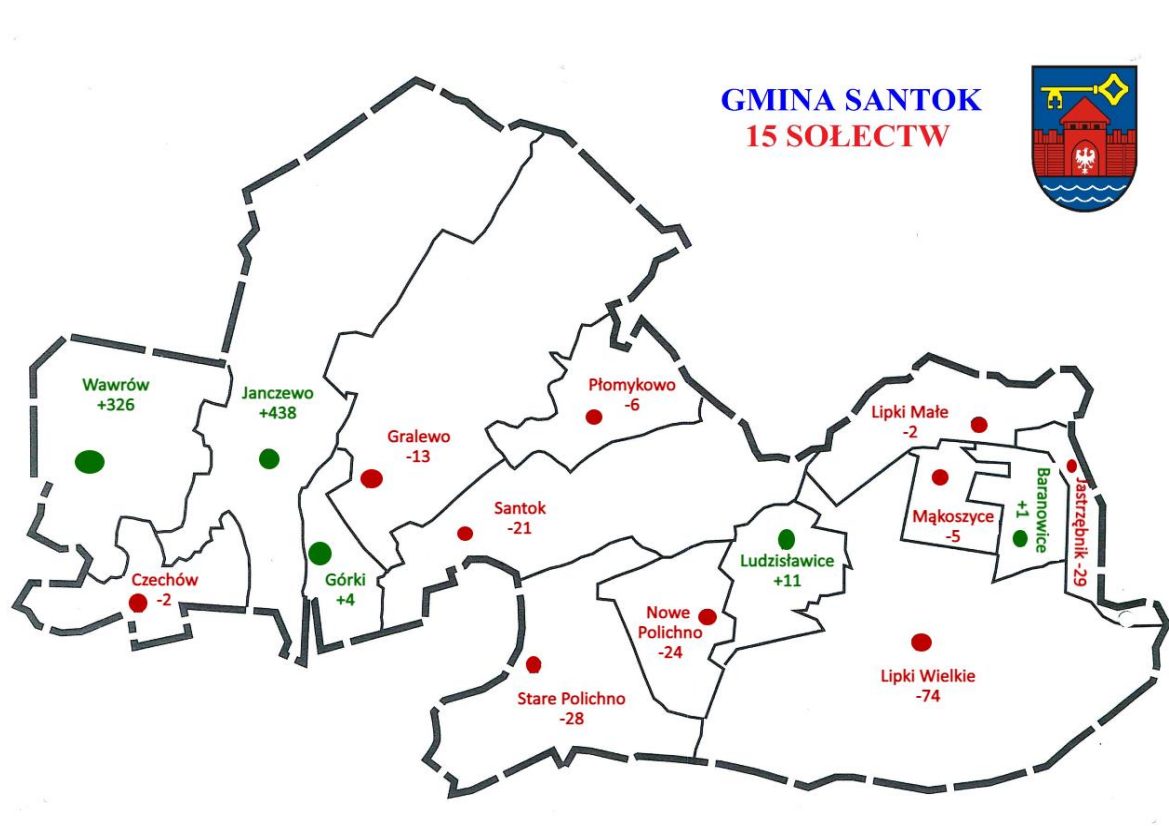
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Santoku

Wykres 5. Liczba ludności wg sołectw w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Santoku

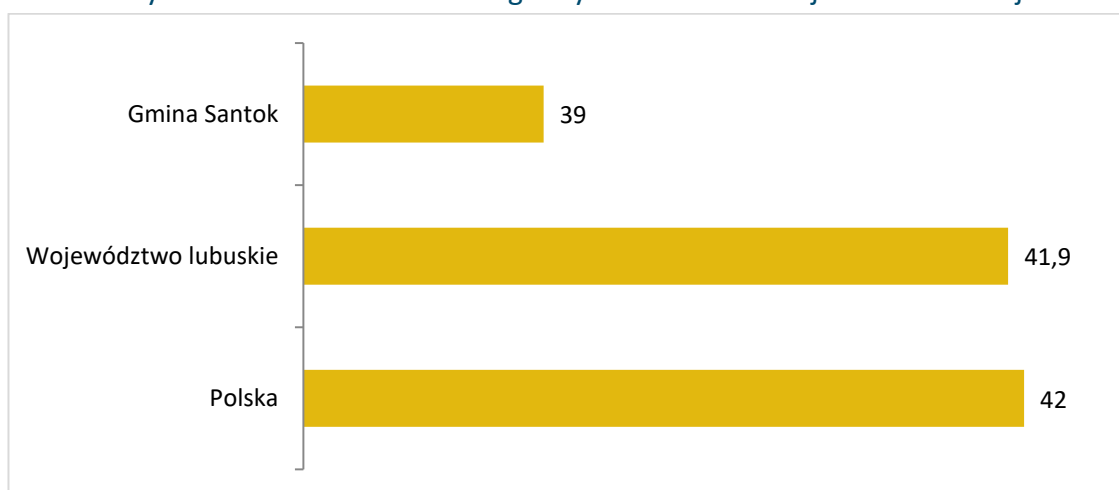
Mapa 3. Podział administracyjny Gminy Santok ze wskazaniem ruchu ludności w latach 2016 - 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC w Santoku

Na terenie gminy Santok mieszkają względnie młodzi ludzie. Średni wiek mieszkańca gminy nie przekracza 40 lat (39 lat). To 3 lata mniej niż średnia wieku dla mieszkańców województwa lubuskiego i Polski.

Wykres 6. Wiek mieszkańców gminy Santok na tle województwa i kraju

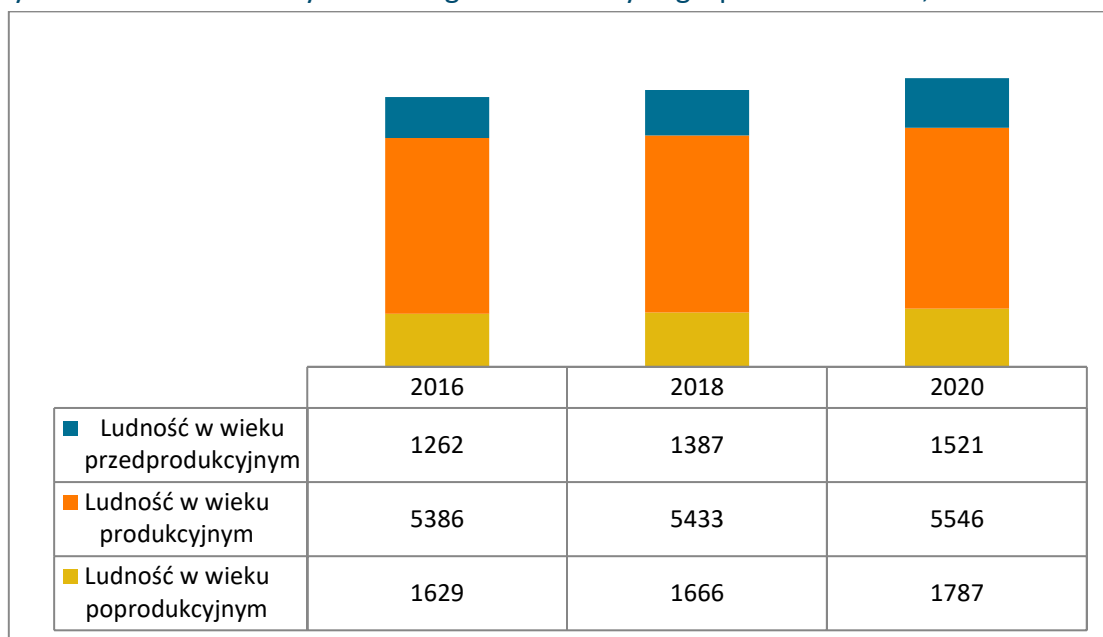

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W ostatnich 5 latach liczba mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym wzrosła o 160 osób. Obserwowany tu był stały trend wzrostowy. Przybywa też osób młodych. W latach 2016-2020

liczba ludności w wieku 15-44 wzrosła o 142 osoby. Bardziej jednak niż liczba młodych ludzi rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym (o 259 osób).

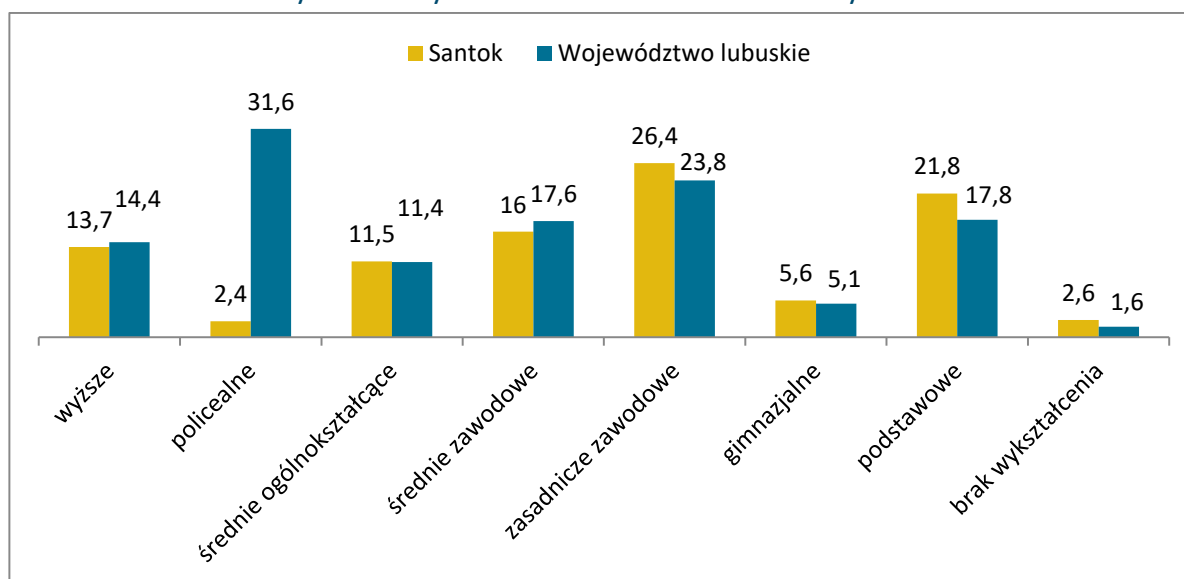
Wykres 7. Ludność Gminy Santok wg ekonomicznych grup wieku w 2016, 2018 i 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Mieszkańcy gminy Santok w porównaniu do mieszkańców województwa lubuskiego mają niższy poziom wykształcenia. Tylko niespełna 14% z nich ma wykształcenie wyższe, 11,5% średnie ogólnokształcące, a 16,0% średnie zawodowe. Najwięcej osób mieszkających w miejscowościach należących do gminy Santok ma wykształcenie zasadnicze zawodowe. Na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej (branżowej I stopnia) swoją edukację zakończył co 4 mieszkaniec, a co piąty – ma ukończoną tylko szkołę podstawową (częściej są to mężczyźni niż kobiety).

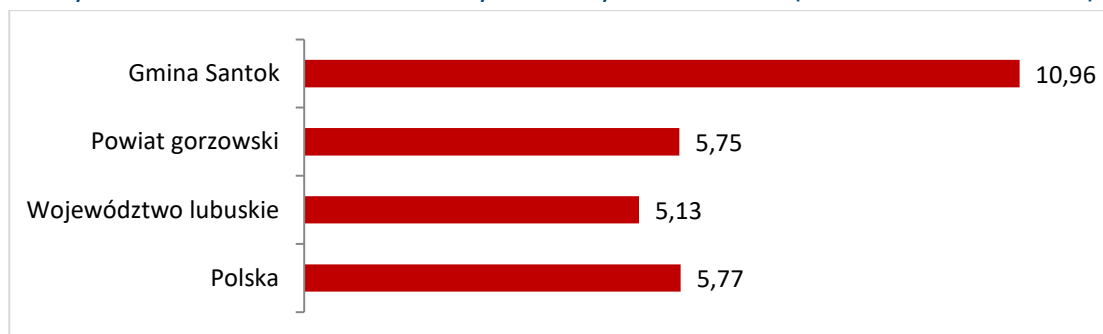
Wykres 8. Wykształcenie mieszkańców Gminy Santok

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/NSP 2011

Sytuacja mieszkaniowa mieszkańców gminy Santok jest lepsza niż w ościennych gminach. Zasoby mieszkaniowe w latach 2016-2020 z każdym rokiem systematycznie rosły. Na przestrzeni lat 2016 - 2020 liczba mieszkań wzrosła ponad dwukrotnie. Porównując potencjał mieszkaniowy gminy Santok do gmin ościennych stwierdza się, że gmina w tym zakresie utrzymuje się w ścisłej czołówce ustępując miejsca tylko gminom Deszczno i Kłodawa. Mieszkańcy gminy Santok mają do swojej dyspozycji większą powierzchnię użytkową swoich domów od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubuskiego oraz całej Polski.

Wykres 9. Liczba mieszkań oddanych do użytku w 2020 r. (na 1000 mieszkańców)

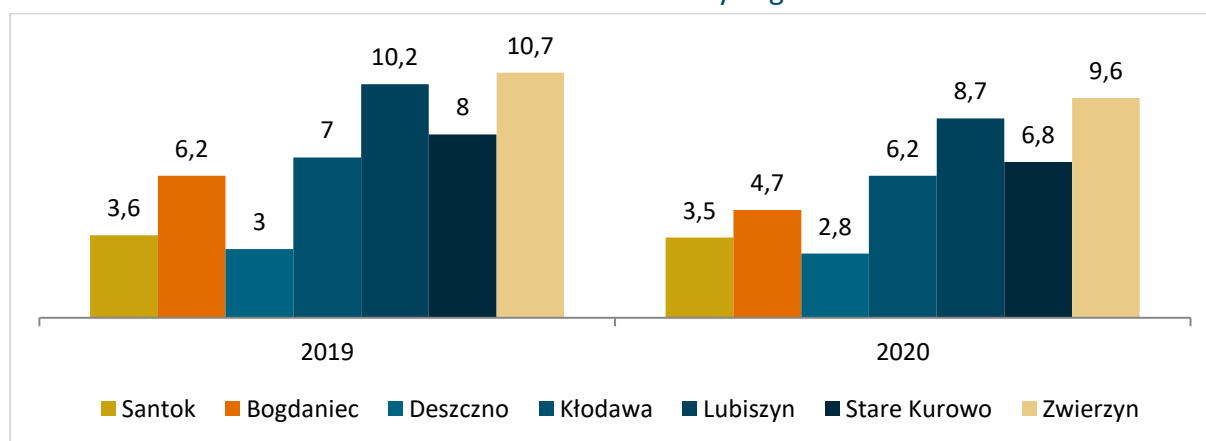

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Gmina Santok jest dobrze zwodociągowana. Prawie 98% mieszkańców ma dostęp do sieci wodociągowej. Tam, gdzie budowę sieci wodociągowej utrudnia lub wręcz uniemożliwia lokalizacja posesji i ukształtowanie terenu gmina realizuje program dofinansowania kosztów budowy studni wierconej wraz ze stacją uzdatniania wody.

W 2021 r. 328 osób korzystało ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej była niepełnosprawność. Mniej osób - niż w skali powiatu gorzowskiego, województwa lubuskiego oraz kraju – korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej.

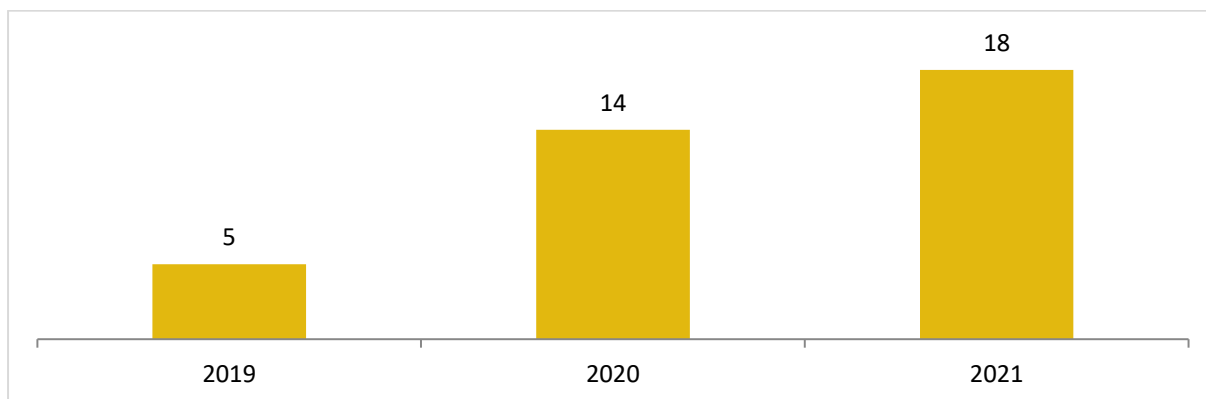
Wykres 10. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2019-2020 (udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem) w odniesieniu o ościennych gmin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Jedną z konsekwencji wzrostu liczby ludności w wieku poprodukcyjnym jest wzrost liczby usług opiekuńczych świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku. W porównaniu do roku 2019 – w 2021 liczba świadczonych usług opiekuńczych wzrosła ponad 3-krotnie (z 5 do 18).

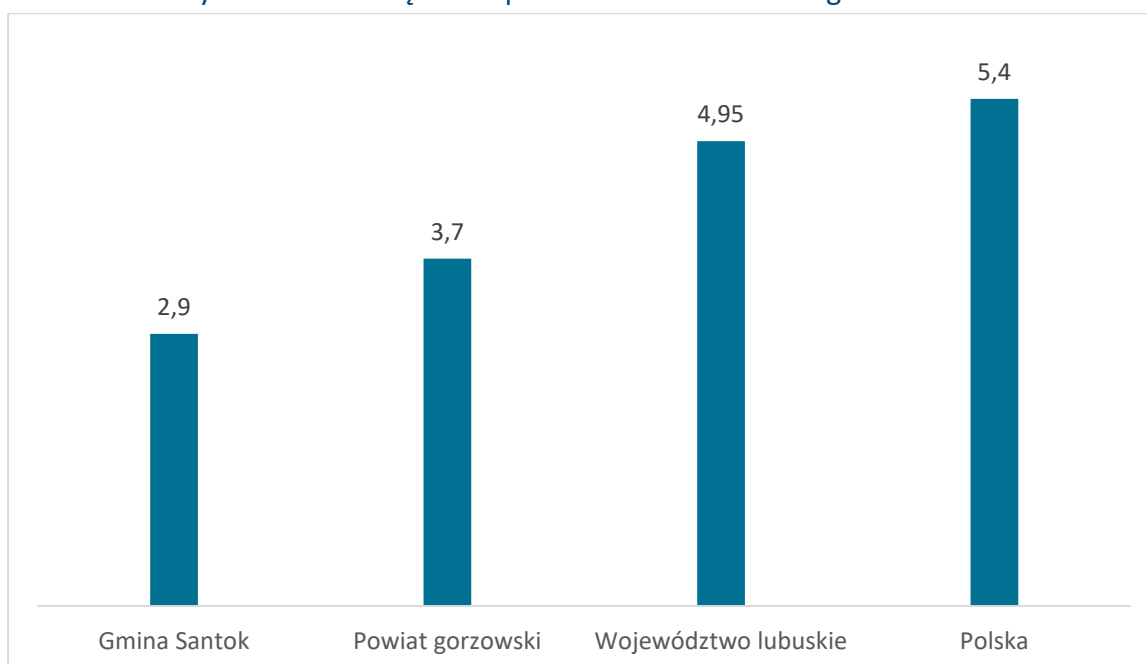
Wykres 11. Liczba mieszkańców Gminy Santok korzystających z usług opiekuńczych w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Santoku

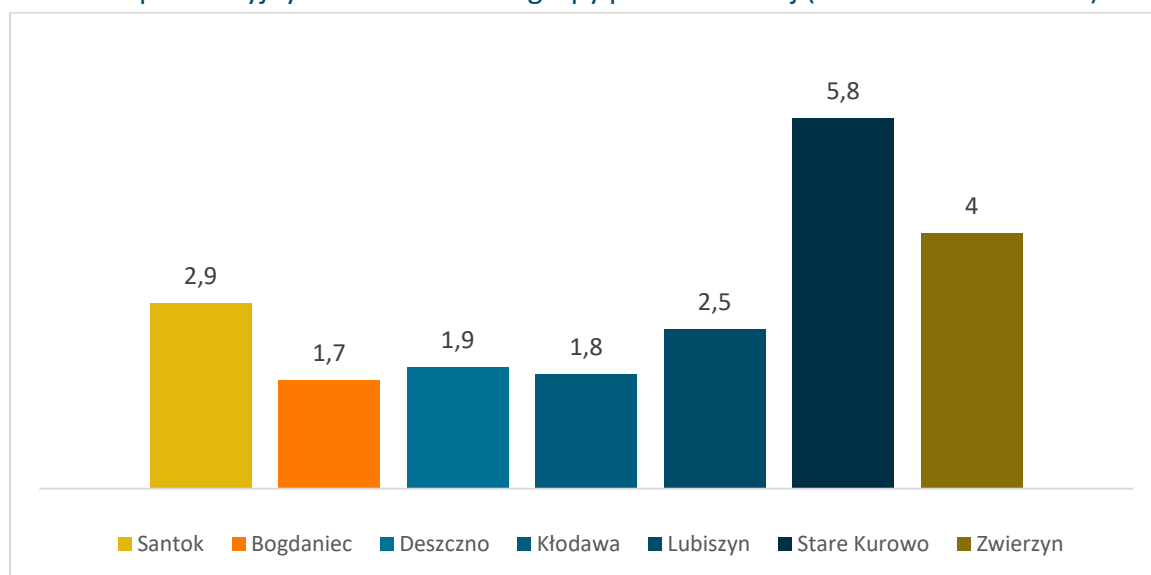
W gminie Santok obserwuje się korzystne tendencje dotyczące liczby bezrobotnych. W 2021 roku wskaźnik ten wynosił 2,9% (to prawie 2 razy mniej niż dla województwa lubuskiego) i był niższy niż w latach poprzednich. Przyczyn tego stanu rzeczy należy upatrywać w stosunkowo dobrej koniunkturze gospodarczej w kraju oraz emigracji zarobkowej młodych ludzi za granicę i do większych miast w Polsce.

Wykres 12. Przeciętna stopa bezrobocia na koniec grudnia 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/Bank Danych Lokalnych

Wykres 13. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do grupy porównawczej (stan na 31.12.2021 r.)

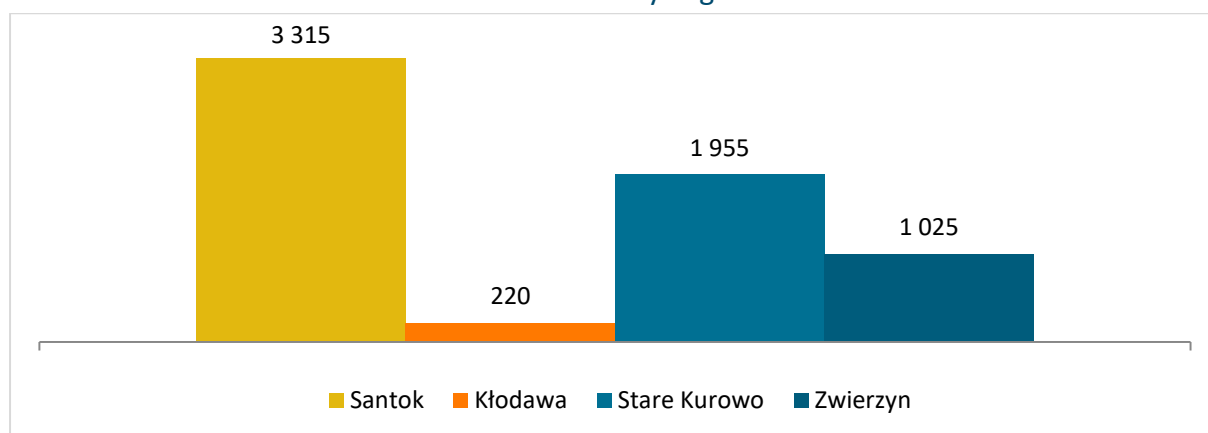
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/Bank danych lokalnych

Mieszkańcy gminy mają możliwość uczestniczenia w zajęciach kulturalno-oświatowych realizowanych w Centrum Kultury i Rekreacji w Santoku, gminnych bibliotekach (w Santoku i Lipkach Wielkich) oraz świetlicach wiejskich.

Wielu mieszkańców gminy Santok korzysta także z atrakcji poza gminą, m.in. w Gorzowie Wielkopolskim, który jako znacznie większy ośrodek przyciąga mieszkańców terenów sąsiednich miejscowości bogatą ofertą kulturalno-edukacyjną i formami zazwyczaj ograniczonymi w mniejszych ośrodkach, takimi jak: kino, teatr, koncerty.

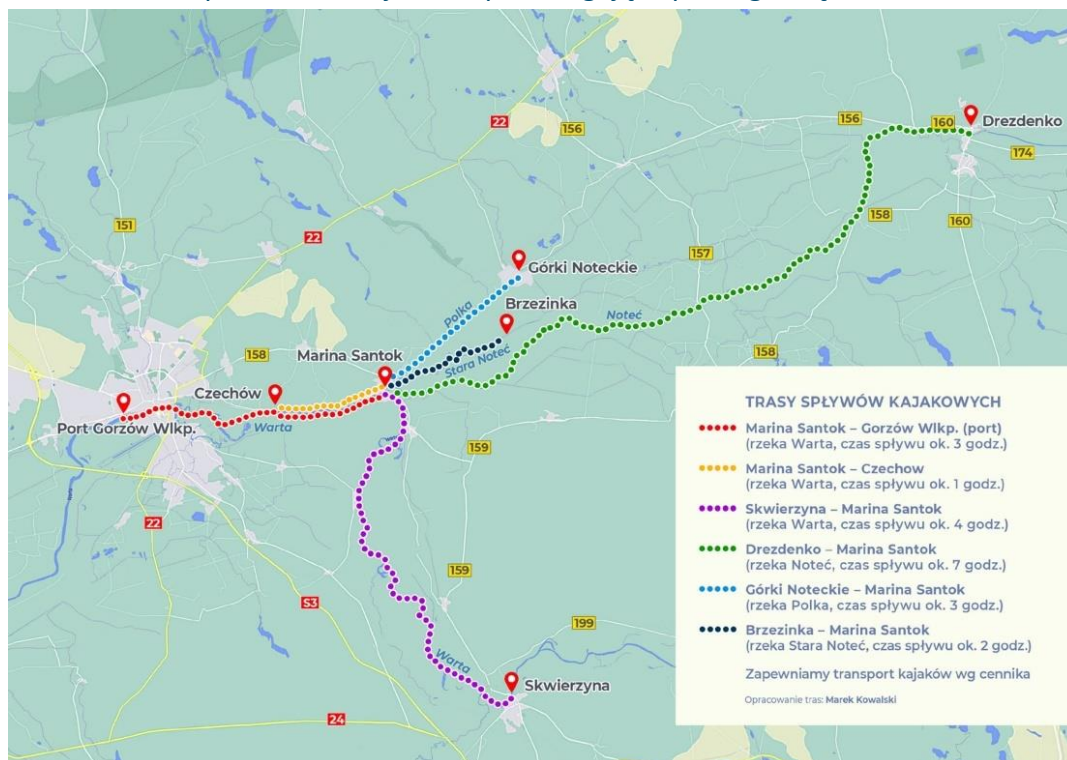
Imprezy organizowane przez CKiR cieszą się dużym zainteresowaniem. W zorganizowanych w 2020 roku wydarzeniach kulturalnych wzięło udział ponad 3 300 osób. To daje santockiemu CKiR miano niekwestowanego lidera wśród ośrodków kulturalnych w gminach ościennych.

Wykres 14. Liczba uczestników imprez realizowanych przez CKiR w 2020 r. na tle ościennych gmin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Mapa 5. Szlaki kajakowe przebiegające przez gminę Santok

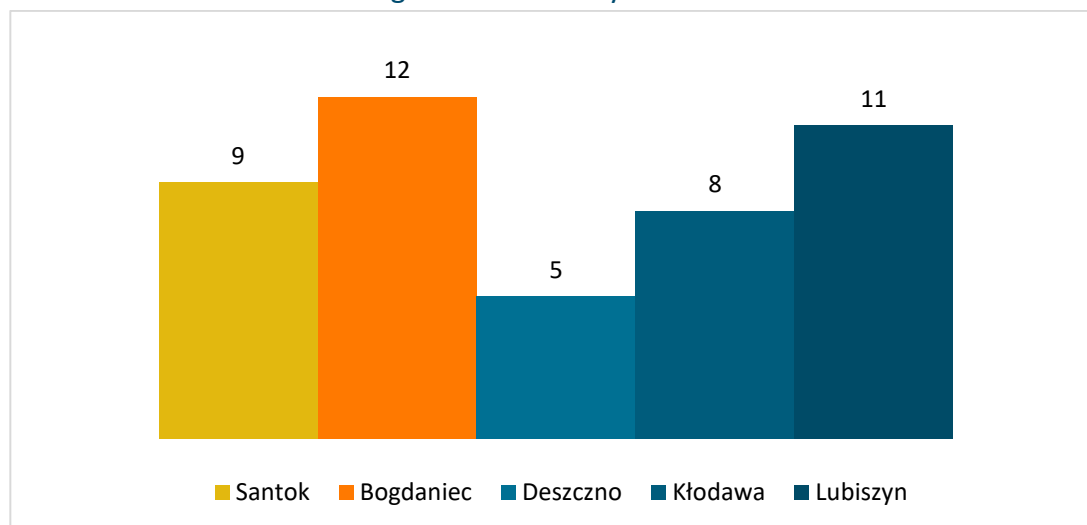

Źródło: Centrum Kultury i Rekreacji w Santoku

Mimo wielu atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie gminy Santok brakuje w niej lokali gastronomicznych i miejsc noclegowych, które pozwoliłyby zatrzymać turystów na dłużej niż kilka godzin i zachęcić ich do pozostawienia w lokalnych podmiotach swoich pieniędzy.

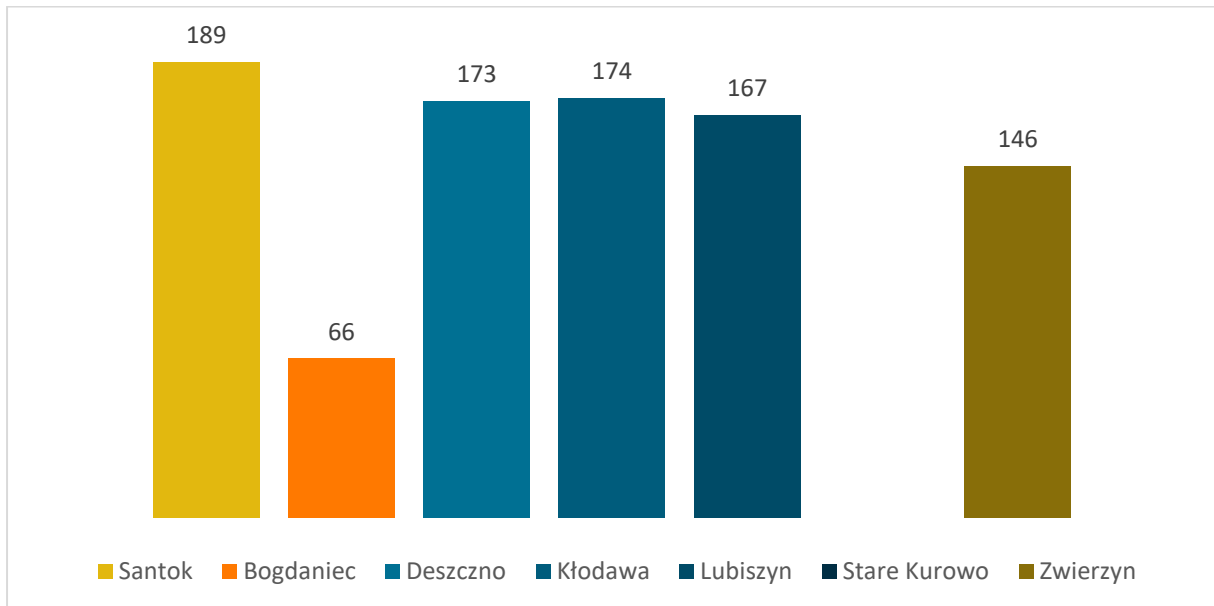
Gmina Santok to siedziba 9 klubów sportowych, miejsce organizacji imprez o charakterze sportowym: Bieg po zdrowie – Janczewska Dziesiątka oraz zawodów żużlowych na minitorze w Wawrowie.

Wykres 15. Kluby sportowe działające na terenie Gminy Santok i w gminach ościennych w 2021 r.

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Gorzowie Wielkopolskim

Wykres 16. Członkowie klubów sportowych działających na terenie Gminy Santok i w gminach ościennych w 2020 r.

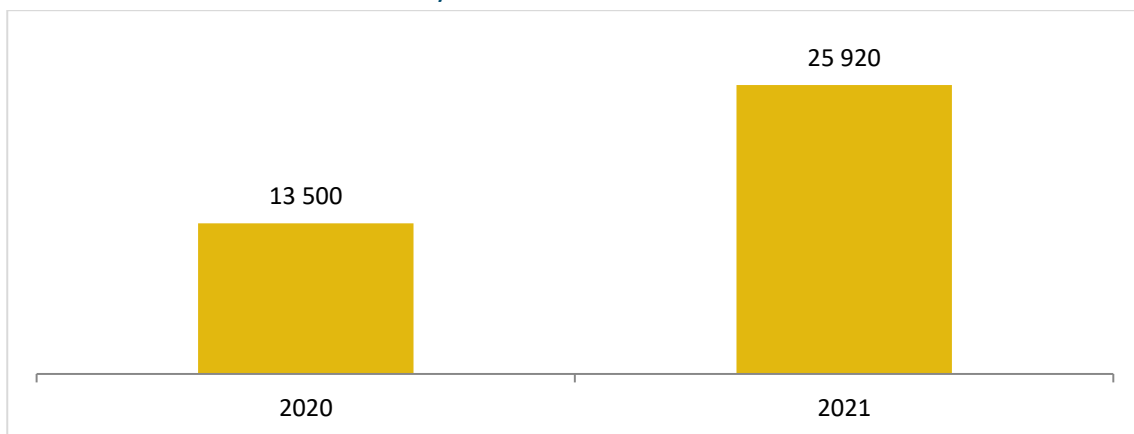

Źródło: Raport o stanie gminy za 2021 r.

W kwestii opieki zdrowotnej mieszkańcy gminy mają do swojej dyspozycji 6 podmiotów medycznych (po 3 w Lipkach Wielkich i Santoku). Ponadto mieszkańcy gminy korzystają z podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) także w Gorzowie Wielkopolskim, Skwierzynie i Dreźnie.

Gmina Santok nie prowadzi własnych żłobków, w których opiekę znajdują dzieci do lat 3, ale wspiera funkcjonujący na jej terenie klub dziecięcy, prowadzony przez osobę fizyczną udzielając jej dotacji na każde dziecko będące mieszkańcem gminy. Z uwagi na fakt, że gminę Santok zamieszkują ludzie młodzi (średnia wieku 39 lat) zapotrzebowanie na tego typu usługi rośnie. Wpłata dodatków celowych dla placówek opieki nad dziećmi do lat 3 w ciągu roku wzrosła niemal dwukrotnie.

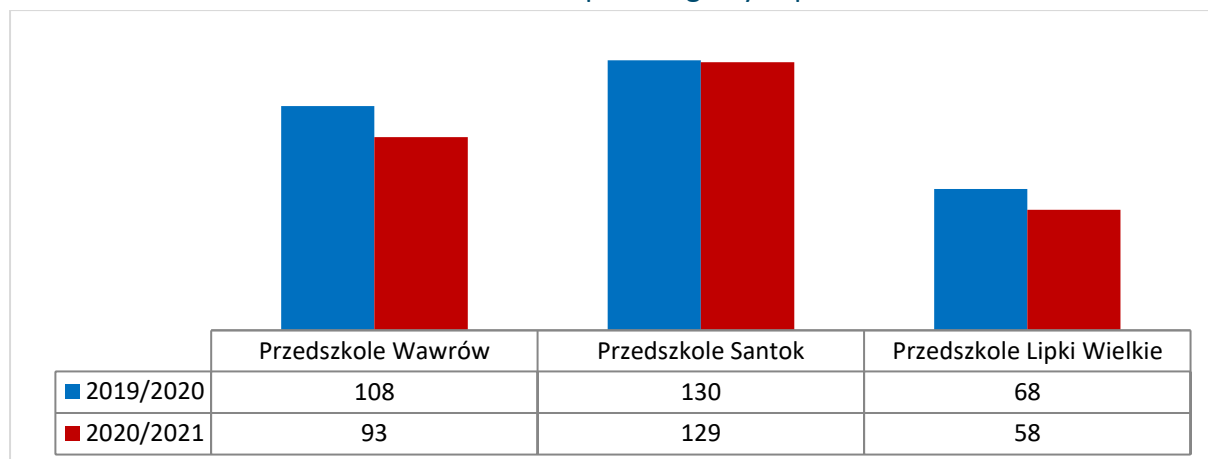
Wykres 17. Wysokość dotacji celowej na funkcjonowanie klubu dziecięcego na terenie Gminy Santok w roku 2020 i 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Santok

W 2021 r. gmina Santok prowadziła 3 placówki przedszkolne (w Wawrowie, Santoku i Lipkach Wielkich). W marcu 2022 r. Rada Gminy podjęła uchwałę dotyczącą połączenia dwóch z nich ze szkołami tworząc – z dniem 1 września 2022 r. - w Santoku i Lipkach Wielkich zespoły szkolno-przedszkolne. Samodzielną placówką przedszkolną pozostaje jedynie Przedszkole Gminne w Wawrowie. Podobnie jak w przypadku żłobków zapotrzebowanie na opiekę dla dzieci w wieku 3-6 lat z każdym rokiem rośnie. Liczba przygotowanych miejsc w placówkach przedszkolnych pozwala na przyjęcie każdego dziecka z terenu gminy.

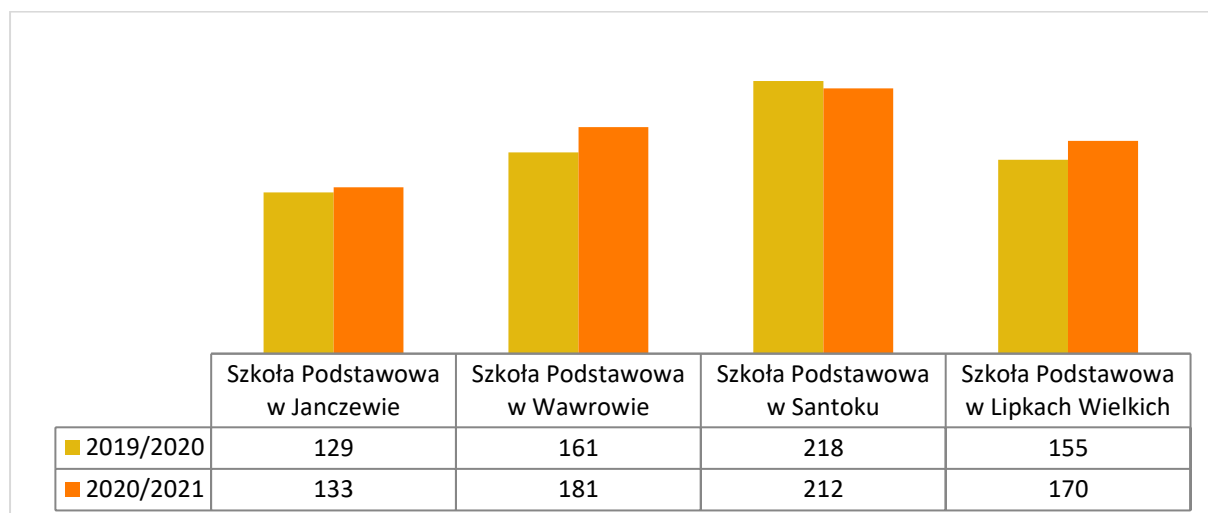
Wykres 18. Liczba uczniów w przedszkolach na terenie Gminy Santok w latach 2019-2021 w poszczególnych placówkach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Santok

Gmina jest także organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych (decyzją Rady Gminy Santok z marca 2022 r. – dwóch szkół i dwóch zespołów szkolno-przedszkolnych). Wszystkie są szkołami 8-klasowymi. Do gminnych szkół podstawowych w roku szkolnym 2020/2021 roku uczęszczało niespełna 700 uczniów. Średnia liczba uczniów w klasie wynosiła 16,58 i była wyższa o 2 osoby niż w roku szkolnym 2016/2017.

Wykres 19. Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy Santok w latach 2019-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Santok

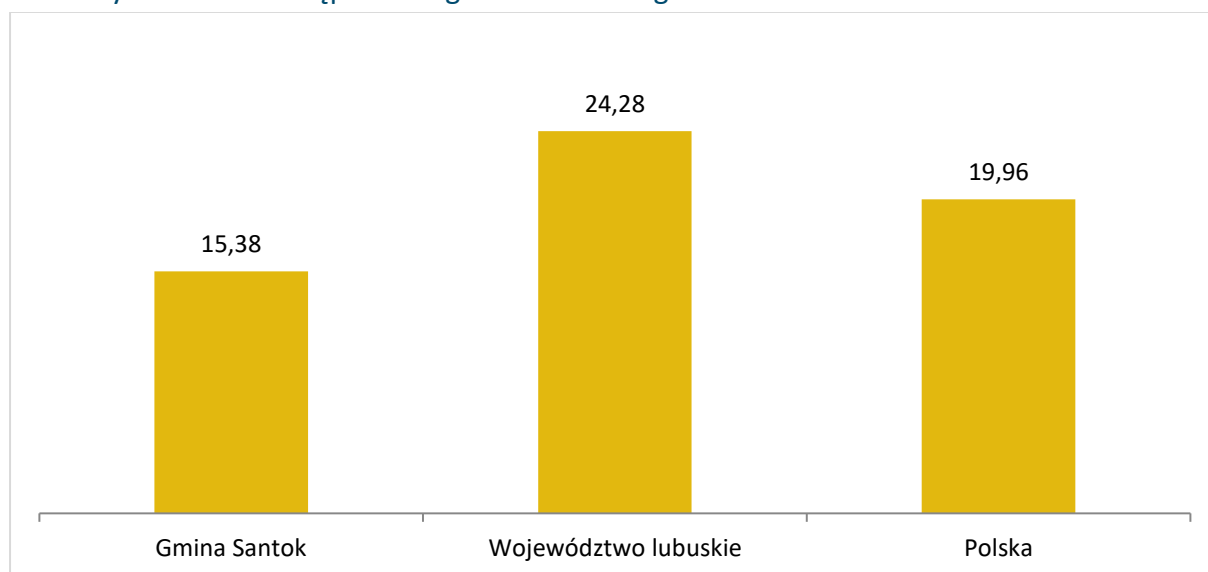
Podczas egzaminu ósmoklasisty przeprowadzonego w 2021 r. z języka polskiego uczniowie santockich szkół uzyskali średni wynik lepszy od wyników dla województwa lubuskiego (nieco gorzej egzamin napisali tylko uczniowie Szkoły Podstawowej w Lipkach Wielkich). Z języka obcego uczniowie wszystkich szkół podstawowych w gminie Santok uzyskali średnie wyniki lepsze od średnich w powiecie i województwie (nieco gorszy średni wynik od wyników w kraju uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej w Wawrowie). Wyniki egzaminu z matematyki pokazały że uczniowie ósmej klasy Szkoły Podstawowej w Lipkach Wielkich uzyskali dokładnie takie same średnie wyniki jak wyniki w województwie lubuskim i powiecie gorzowskim. Niższy od średniej krajowej wynik uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej w Janczewie i Szkoły Podstawowej w Wawrowie (odpowiednio 46 i 33%). Taki sam wynik jak średnia dla kraju (47%) uzyskali uczniowie szkoły w Santoku.

Gmina Santok jest gminą stosunkowo bezpieczną. W 2021 roku stwierdzono 94 przestępstwa, co w stosunku do roku 2020 daje nam spadek o 18 przestępstw. Najbardziej uciążliwymi społecznie są: kradzież mienia, kradzież z włamaniem, kradzież samochodu, uszczerbek na zdrowiu oraz uszkodzenie mienia. W ujęciu rok do roku ogólna liczba przestępstw w roku 2021 spadła o 16,5%.

W 2021 roku na terenie Gminy Santok ujawniono łącznie 89 wykroczeń (najwięcej z nich dotyczyło nieprzestrzegania obowiązków związanych z pandemią COVID-19, w ruchu drogowym, porządku publicznym, przeciwko mieniu). W porównaniu do roku 2020 nastąpił niemal dwukrotny wzrost liczby wykroczeń.

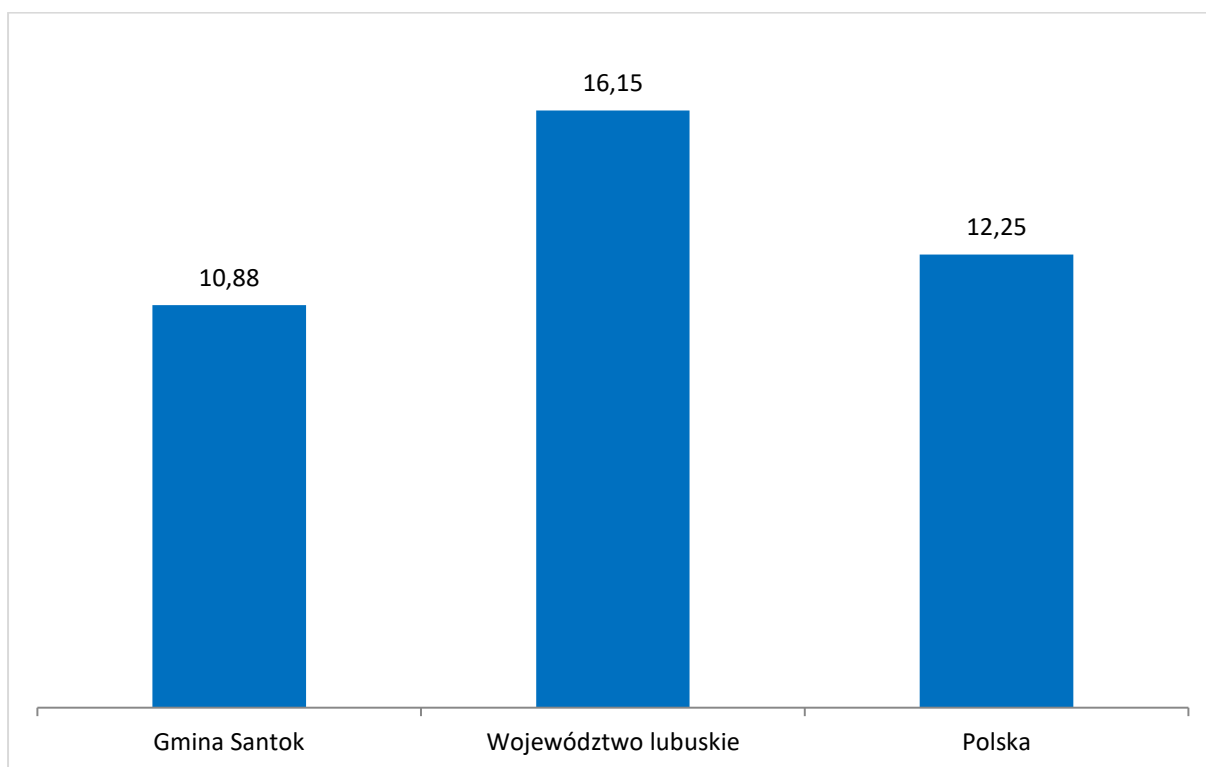
Porównanie liczby przestępstw ogółem na 1000 mieszkańców daje bardziej korzystne wyniki niż w województwie lubuskim i kraju. Podobnie jest w kategoriach – przestępstwa o charakterze kryminalnym na 1000 mieszkańców, przestępstwa o charakterze gospodarczym na 1000 mieszkańców, przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu na 1000 mieszkańców oraz przestępstwa przeciwko mieniu na 1000 mieszkańców.

Wykres 20. Przestępstwa w gminie Santok ogółem na 1000 mieszkańców w 2020 r.

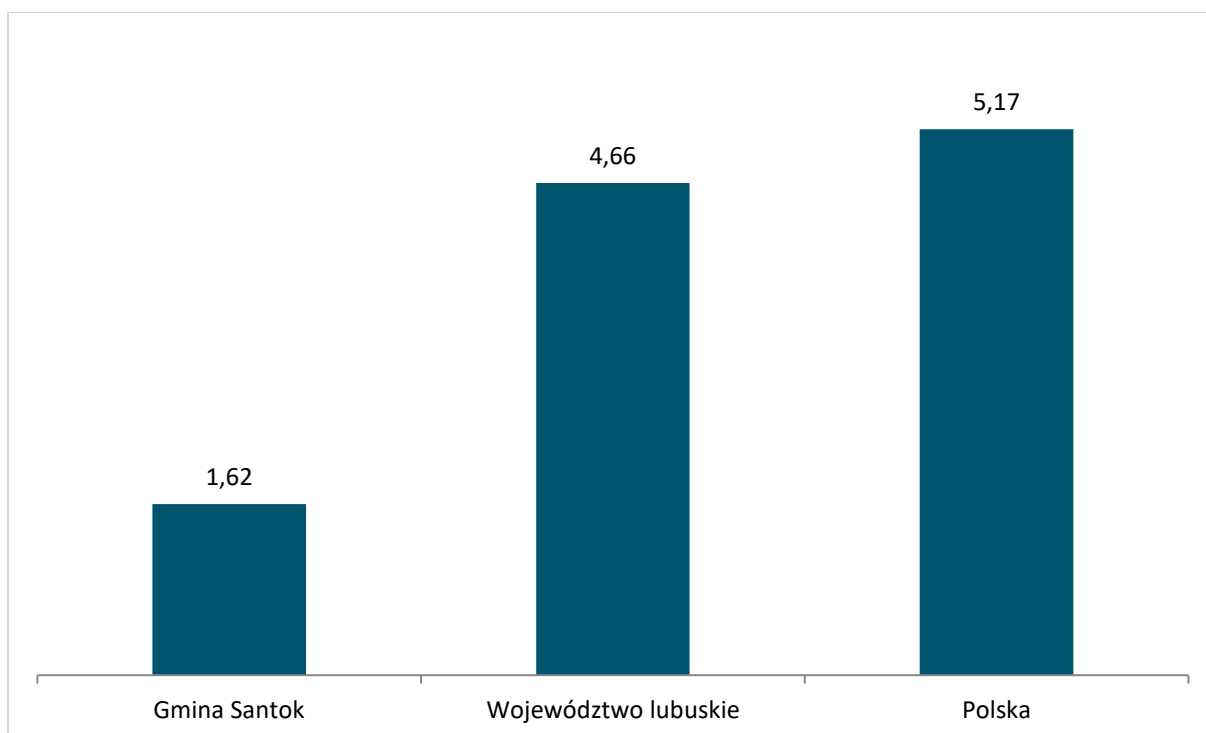
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

Wykres 21. Przestępstwa o charakterze kryminalnym w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.

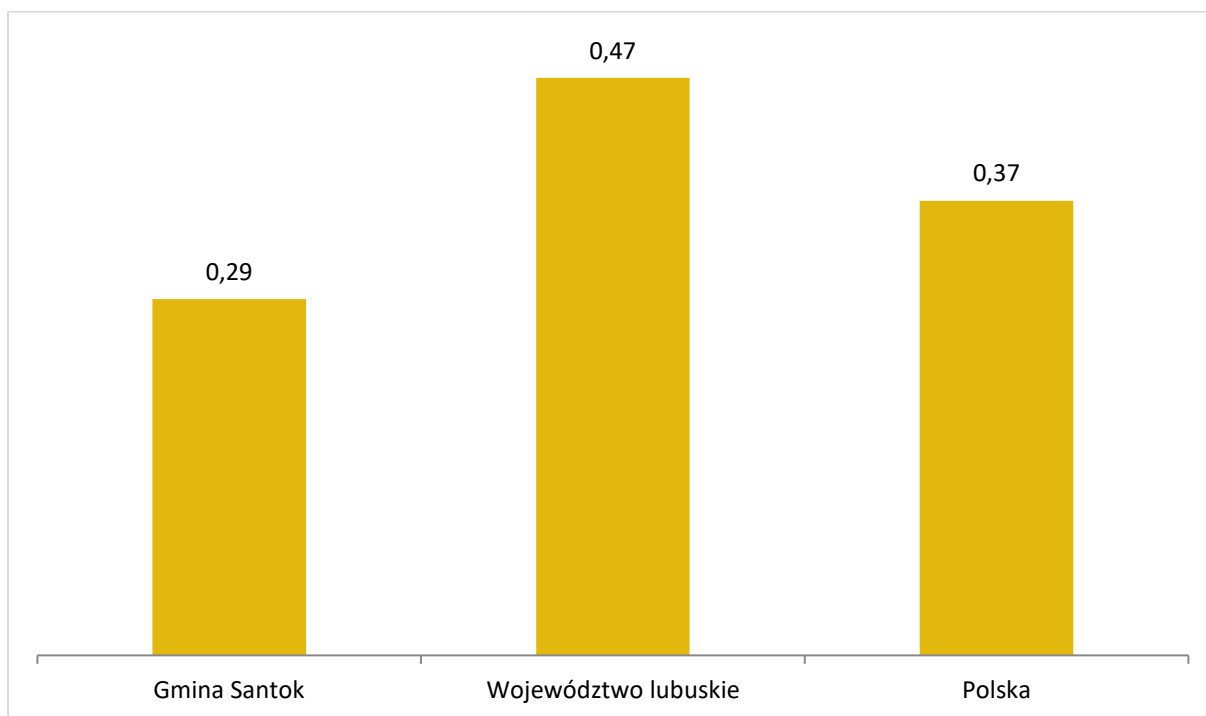
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

Wykres 22. Przestępstwa o charakterze gospodarczym w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.

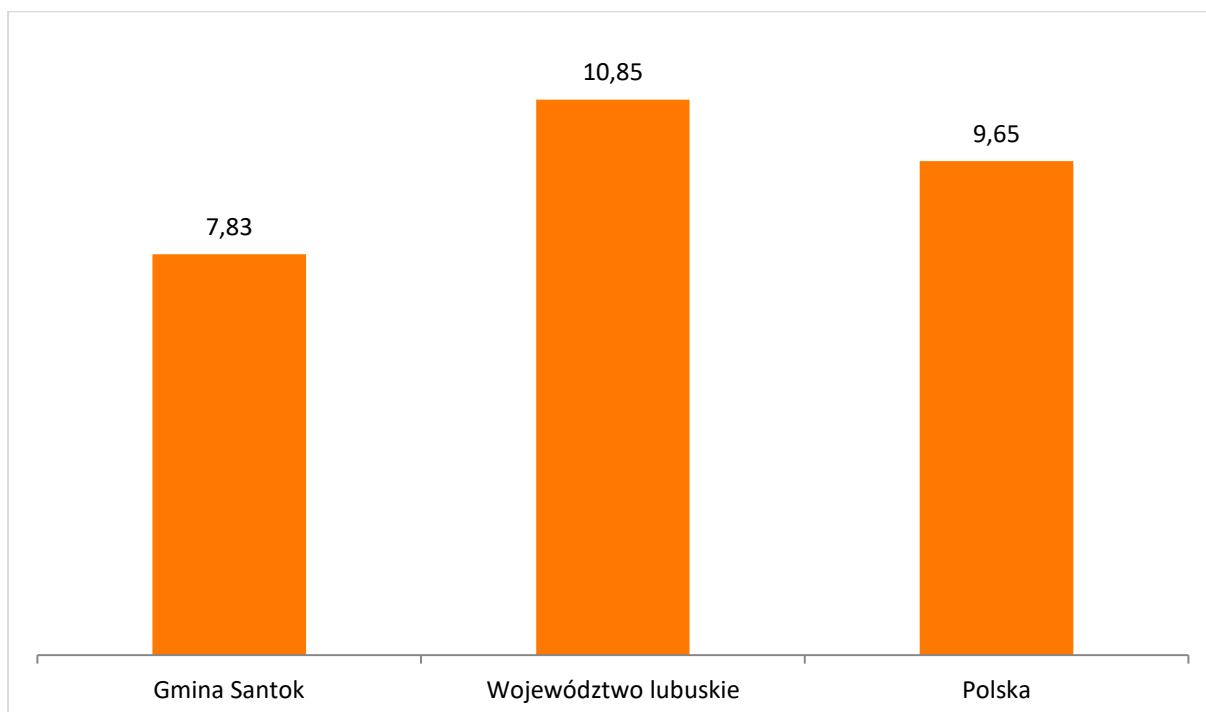
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

Wykres 23. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.

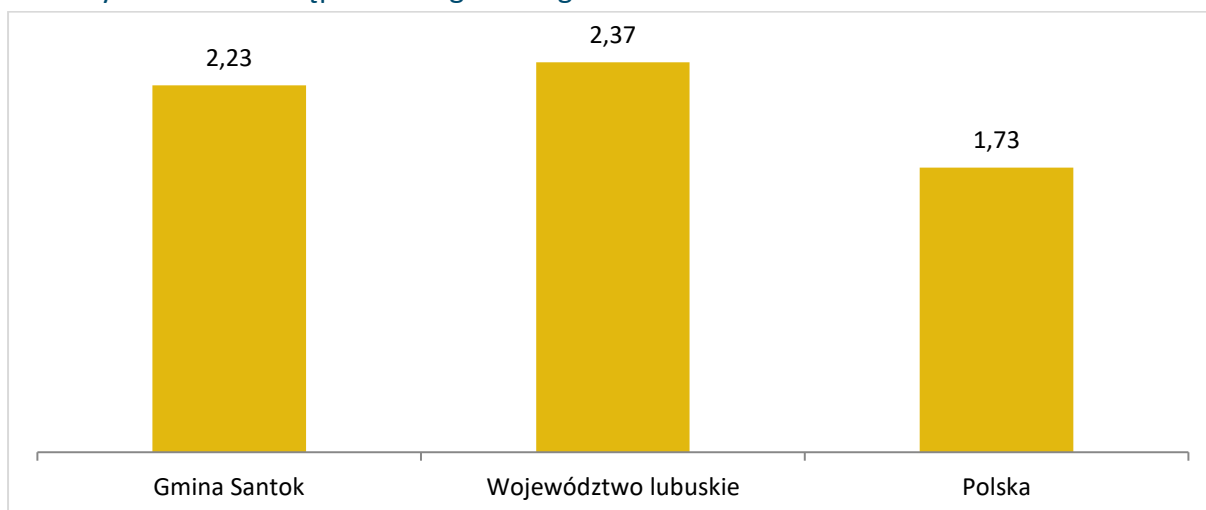
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

Wykres 24. Przestępstwa o przeciwko mieniu w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

Wykres 25. Przestępstwa drogowe w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.

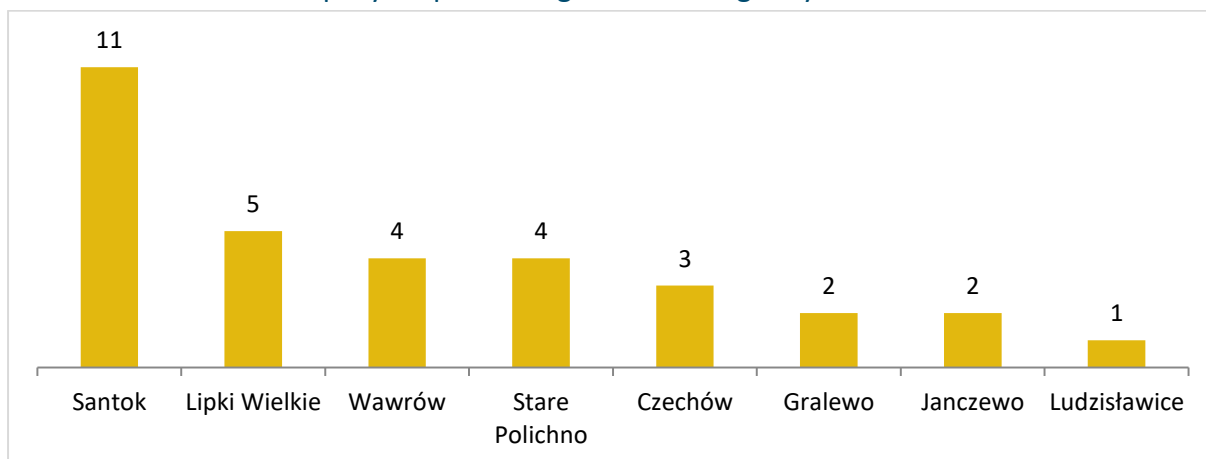
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS/ Bank Danych Lokalnych

W gminie Santok funkcjonuje 31 organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, z którymi współpraca jest realizowana w oparciu o „Wieloletni Program Współpracy Gminy Santok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2020-2023”.

Najwięcej organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działa w Santoku (11). Pięć tego typu podmiotów funkcjonuje w Lipkach Wielkich, po 4 w Wawrowie i Starym Polichnie, 3 w Czechowie, po 2 w Gralewie i Janczewie oraz jedna w Jastrzębniku.

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 osób na terenie Gminy Santok nie odbiega od liczby tych instytucji w powiecie, województwie czy kraju. Jednak na tle grupy porównawczej składającej się z gmin ościennych, gmina Santok wypada gorzej, wyprzedzając jedynie Gminę Deszczno.

Wykres 26. Organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie gminy Santok

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z KRS

Czy wiesz, że:

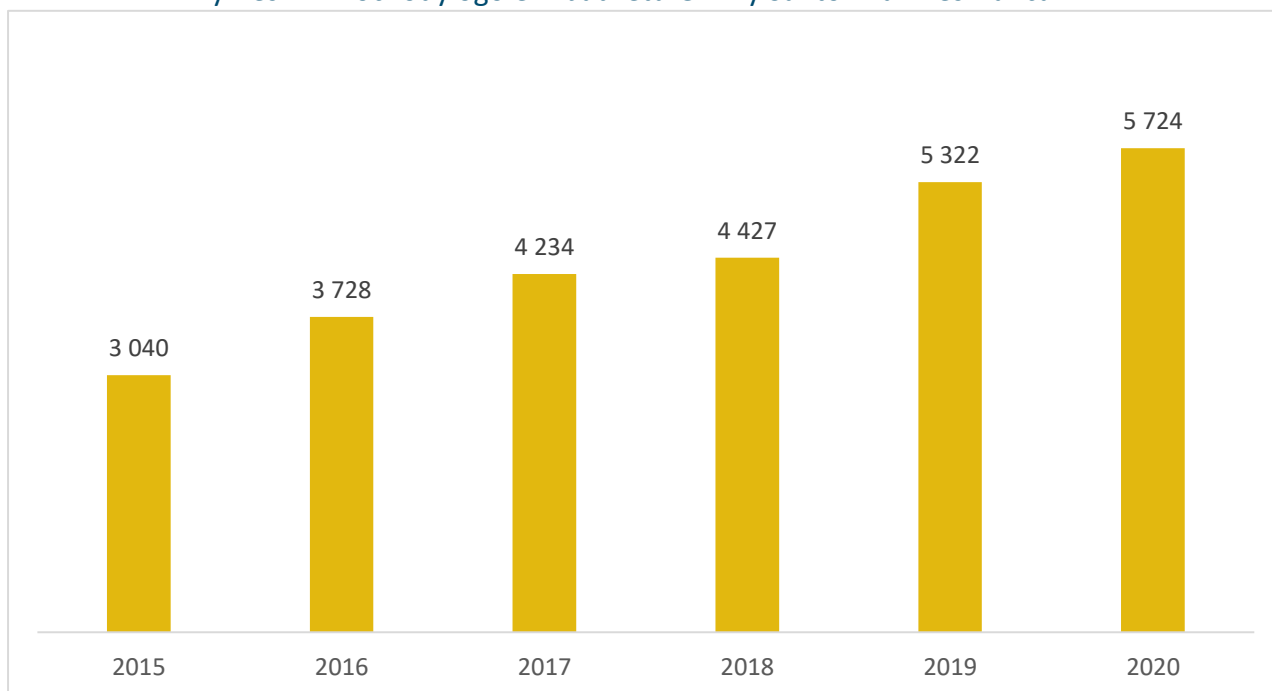
- średni wiek mieszkańca gminy Santok to 39 lat? To 3 lata mniej niż średnia wieku dla mieszkańców województwa lubuskiego i Polski?
- 70% mieszkańców gminy Santok mieszka w prawobrzeżnej części gminy, a tylko 30% w jej lewobrzeżnej części?
- najwięcej osób mieszkających w miejscowościach należących do gminy Santok ma wykształcenie zasadnicze zawodowe?
- mieszkańcy gminy Santok mają do swojej dyspozycji większą powierzchnię użytkową swoich domów od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa lubuskiego oraz całej Polski?
- prawie 98% mieszkańców gminy ma dostęp do sieci wodociągowej?
- w 2021 r. wskaźnik bezrobocia dla gminy Santok był prawie 2 razy mniejszy niż w województwie lubuskim i był niższy niż w latach poprzednich?
- na minitorze w Wawrowie swoją karierę żużlową rozpoczynał trzykrotny Indywidualny Mistrz Świata na Żużlu – Bartosz Zmarzlik?
- mimo wielu atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie gminy Santok brakuje w niej lokali gastronomicznych i miejsc noclegowych?
- liczba przygotowanych miejsc w placówkach przedszkolnych pozwala na przyjęcie każdego dziecka z terenu gminy?
- w porównaniu do roku 2019 – w 2021 liczba świadczonych usług opiekuńczych wzrosła ponad 3-krotnie (z 5 do 18)?
- najwięcej organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działa w Santoku (11), to ponad dwukrotnie więcej niż w Lipkach Wielkich i niemal trzykrotnie więcej niż w Wawrowie i Starym Polichnie?

3. Diagnoza gospodarcza

Ocena sytuacji gospodarczej gminy stanowi przedmiot zainteresowania wielu podmiotów oraz stanowi podstawę jej funkcjonowania, warunkując jej rozwój, konkurencyjność, a także zaspokojenie potrzeb jej mieszkańców. Na podstawie wskaźników możemy zaobserwować, że dochody ogółem budżetu gminy Santok na mieszkańca z rok na rok rosną. W porównaniu do 2019 r. - w 2020 r. wzrost wyniósł 402 zł, a wydatki na mieszkańca w porównywalnym okresie zmalały o 106 zł.

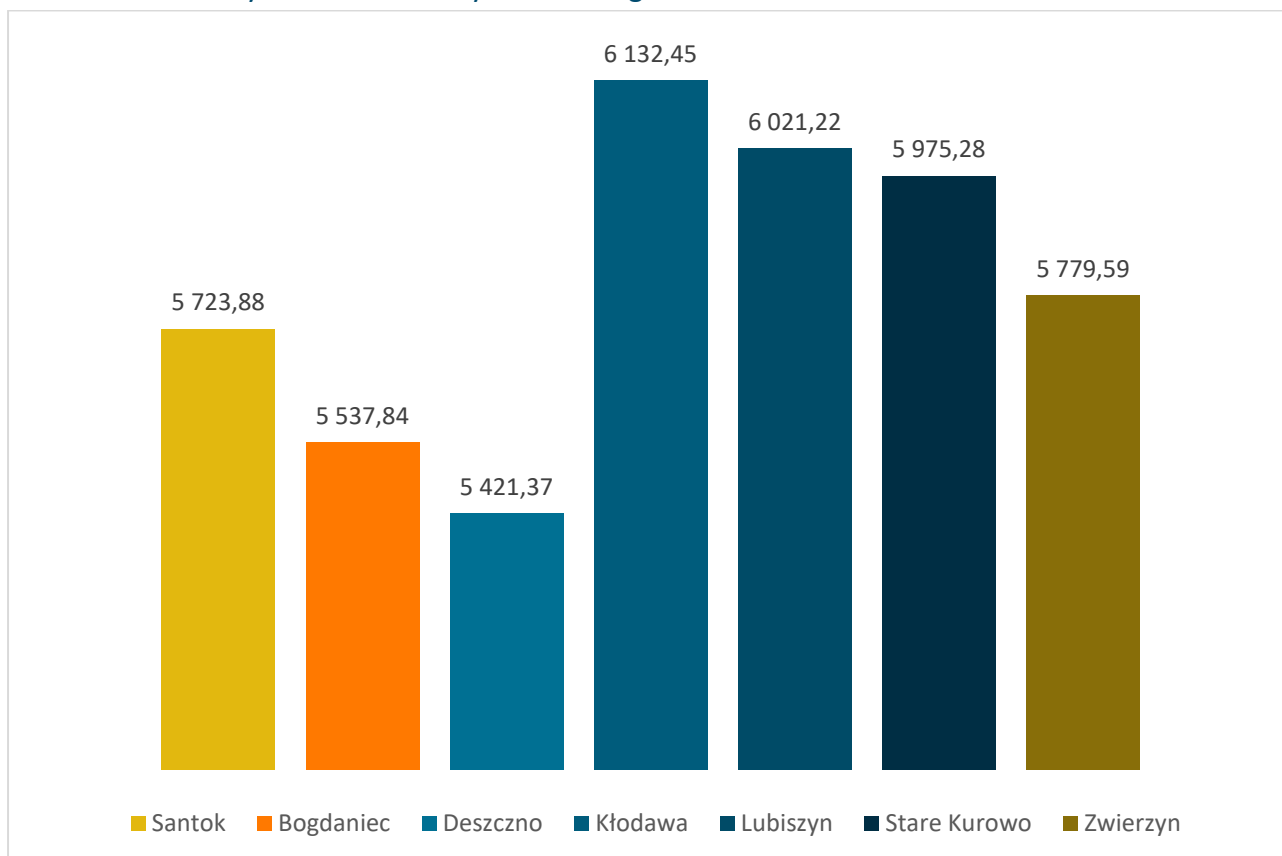
Wykres 27. Dochody ogółem budżetu Gminy Santok na mieszkańca

Źródło: Raport o stanie Gminy Santok za rok 2021 r.

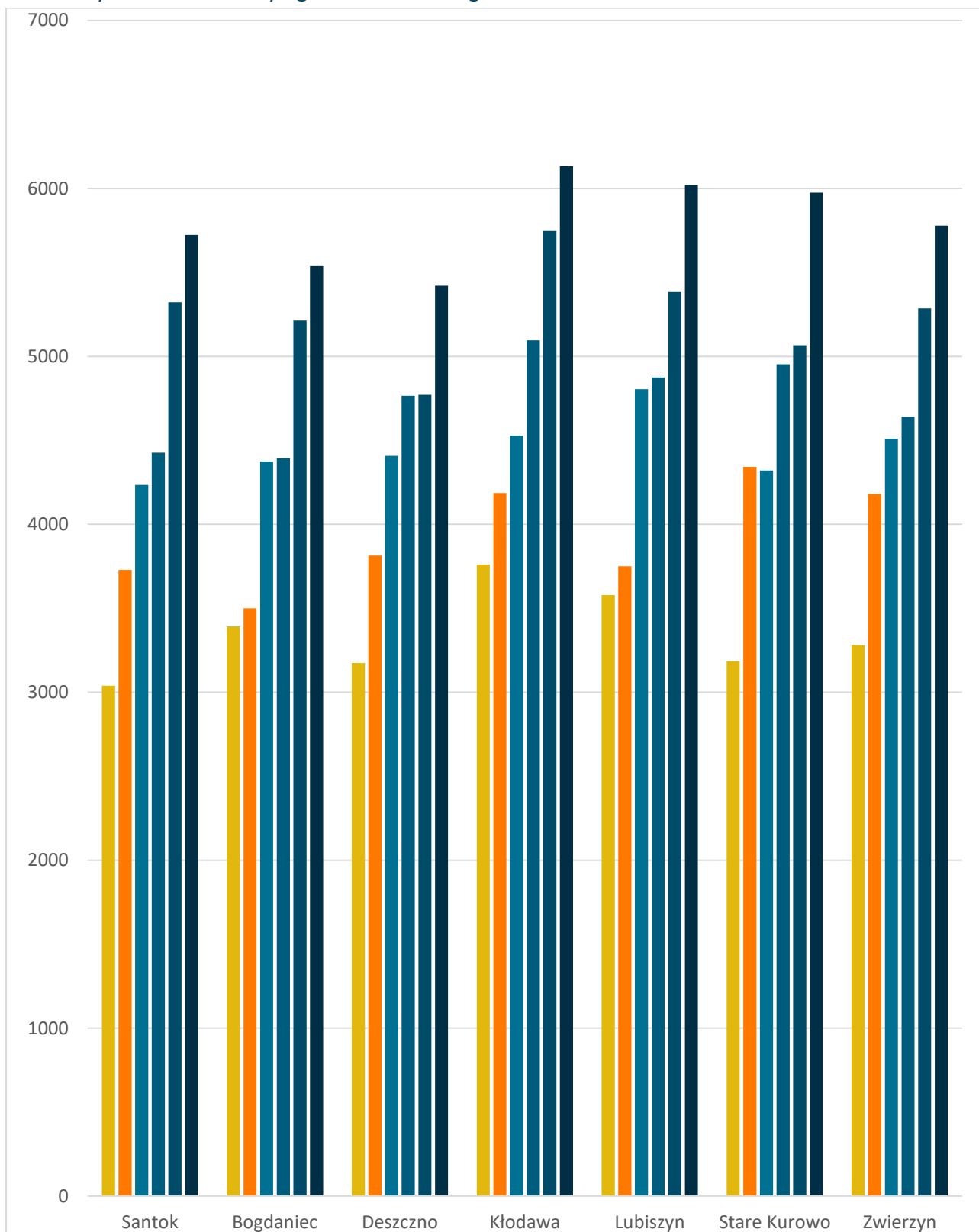
Porównanie dochodów budżetów gmin na mieszkańca w 2020 r. z podobnymi gminami obrazuje poniższy wykres.

Wykres 28. Dochody budżetów gmin na mieszkańca w 2020 r.

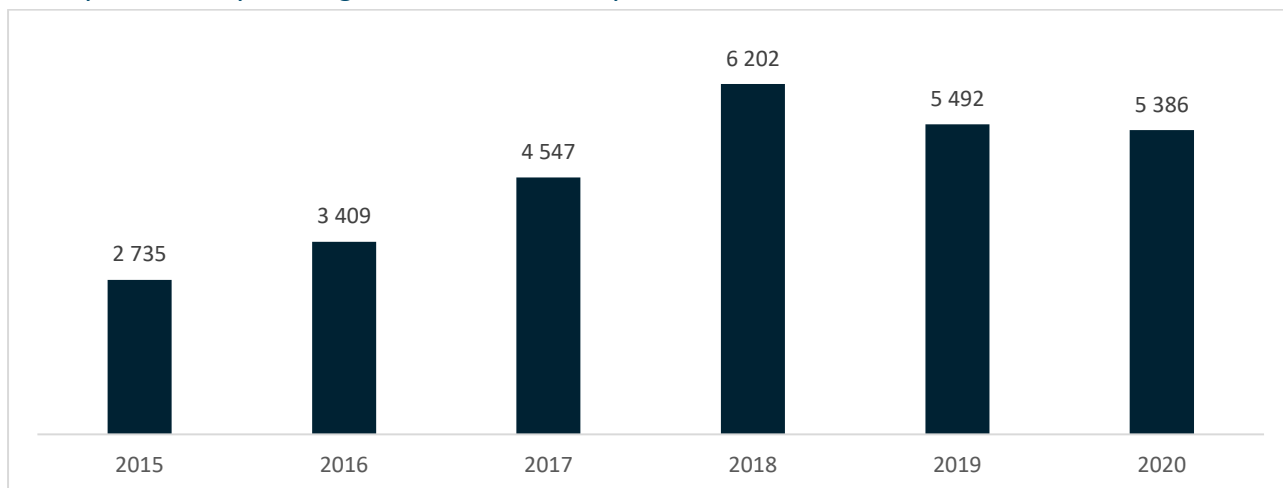
Źródło: Raport o stanie Gminy Santok za rok 2021 r.

Wykres 29. Dochody ogółem budżetów gmin na mieszkańca w latach 2015-2020

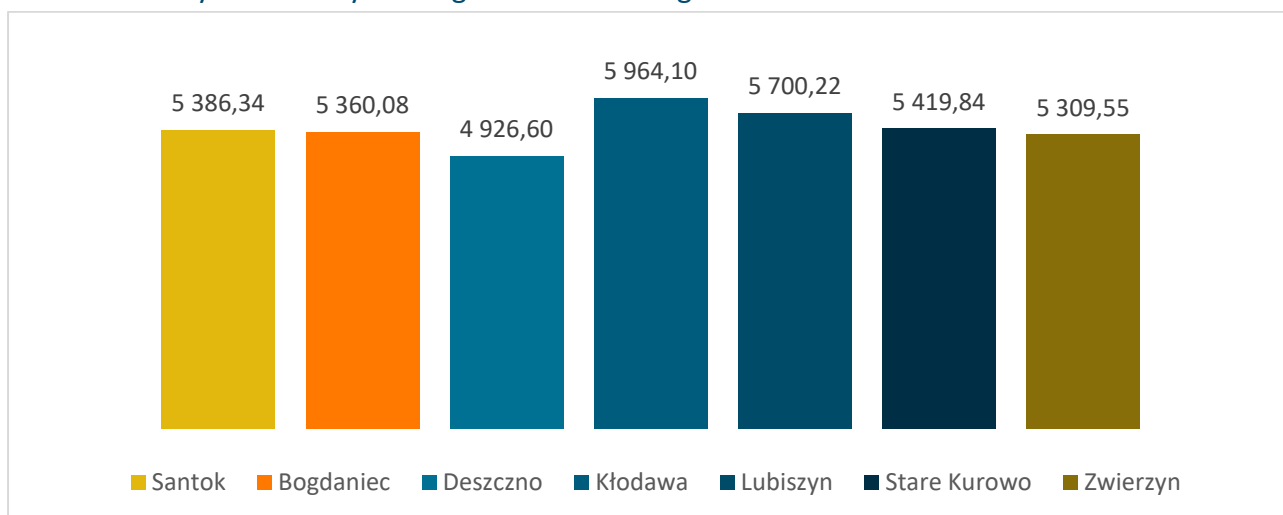
Źródło: Raport o stanie Gminy Santok za rok 2021 r.

Wykres 30. Wydatki ogółem budżetu Gminy Santok na mieszkańca w latach 2015-2020

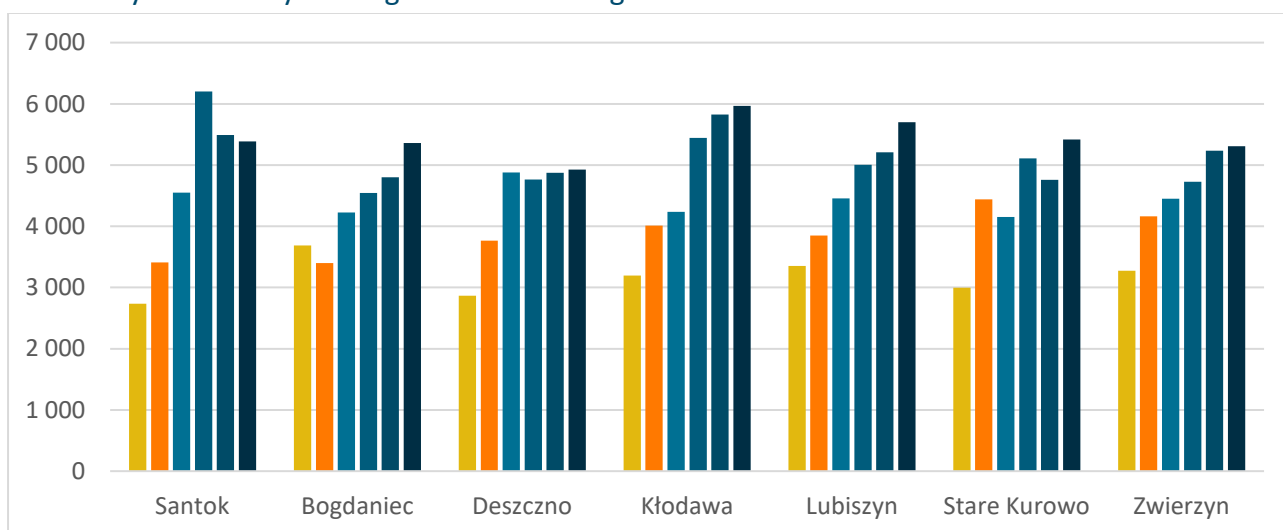
Źródło: Raport o stanie Gminy Santok

Wykres 31. Wydatki ogółem budżetów gmin na mieszkańca w 2020 r.

Źródło: Raport o stanie Gminy Santok

Wykres 32. Wydatki ogółem budżetów gmin na mieszkańca w latach 2015-2020

Źródło: Raport o stanie Gminy Santok

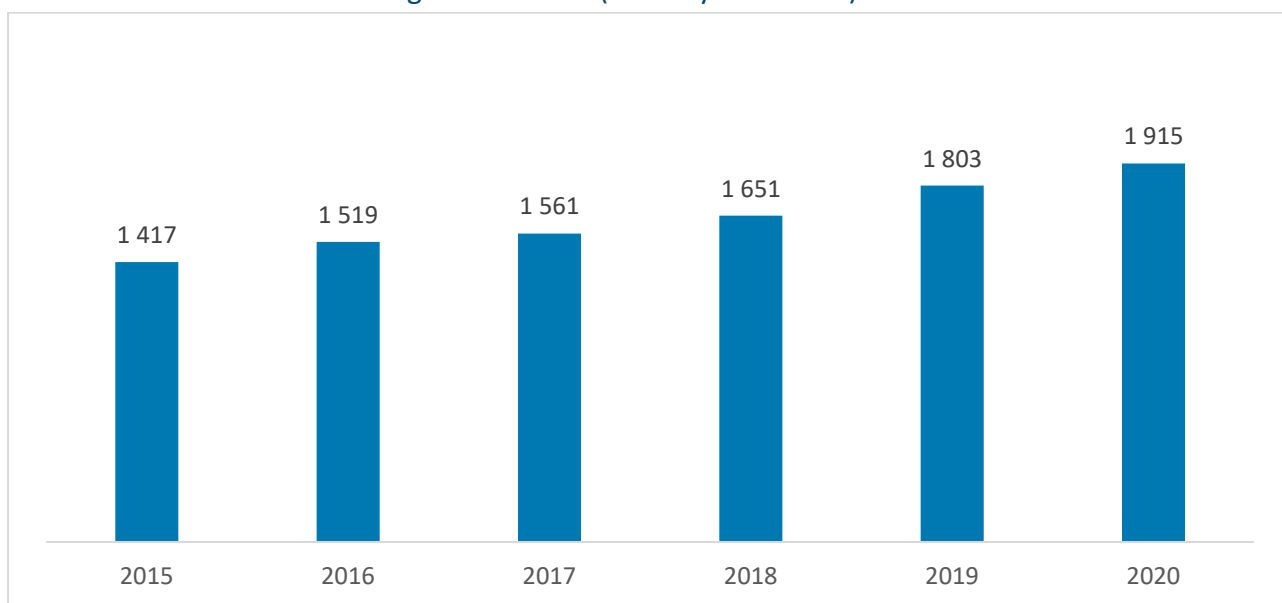
Jedną z najbardziej kosztochłonnych pozycji w budżecie Gminy Santok jest finansowanie jednostek oświatowych. Realizacja zadań oświatowych wynikających z prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych (poprzez zabezpieczenie działalności przedszkoli i szkół podstawowych), a także zapewnienie dostępności do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych poprzez finansowanie ich dowozu do szkół oraz poza teren gminy w budżecie gminnym stanowią największy koszt wydatków w skali rocznej i wynosi około 30% budżetu gminy. Szkoły o małej liczbie uczniów generują zdecydowanie wyższe koszty ich utrzymania, stąd też uwzględniając uwarunkowania gminy, chcąc jednocześnie zapewnić odpowiedni poziom kształcenia gmina zmuszona jest do ponoszenia zdecydowanie wysokich nakładów na oświatę.

Wykres 33. Wydatki budżetu gminy Santok (w mln zł)

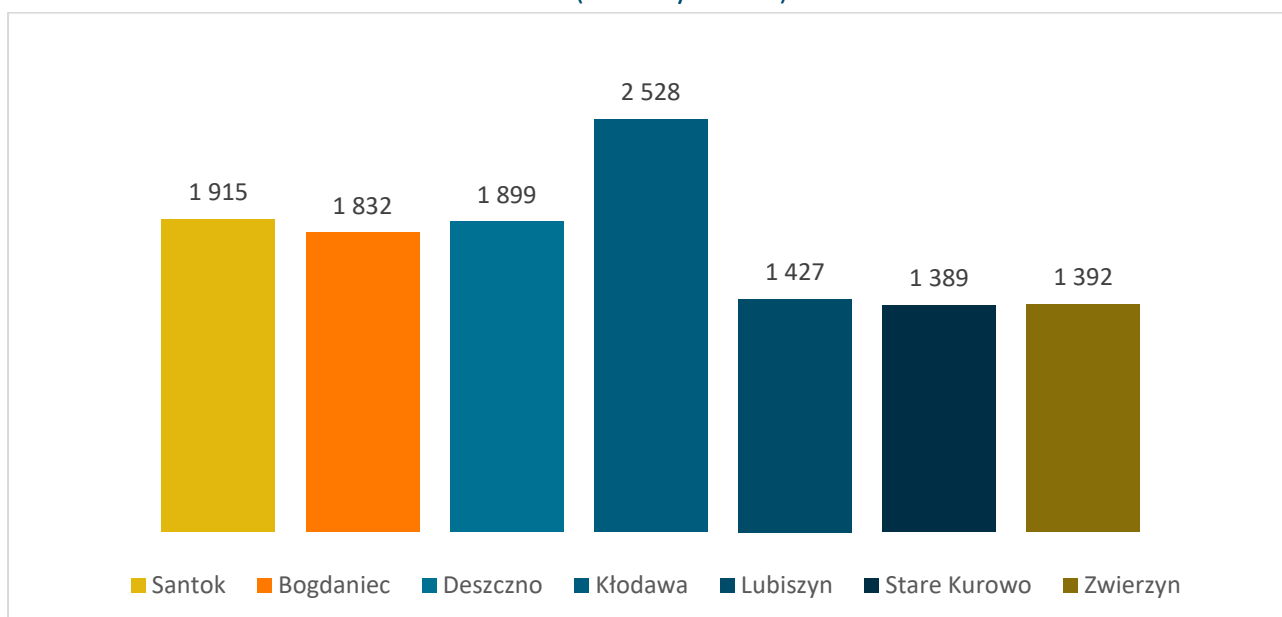
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Santok#finanse-publiczne

Wykres 34. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w wieku produkcyjnym w gminie Santok (na 10 tys. ludności)

Źródło: Raport o stanie Gminy Santok za 2021 r.

Wykres 35. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w wieku produkcyjnym w 2020 r. (na 10 tys. osób)

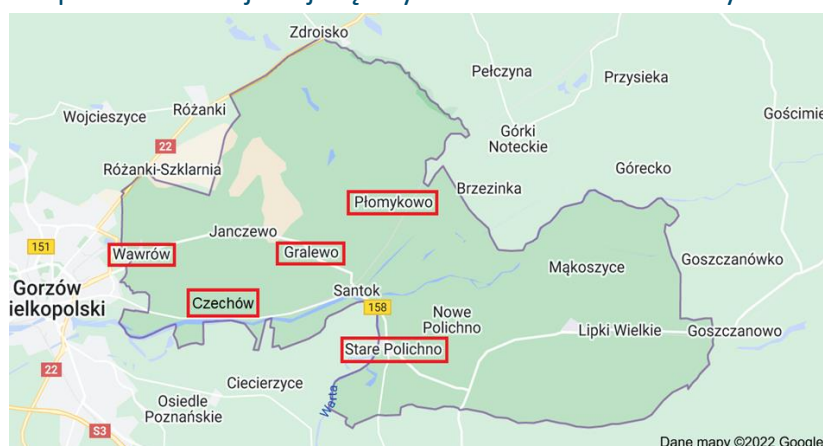

Źródło: Raport o stanie Gminy Santok za 2021 r.

W roku 2020 nie odnotowano spadku liczby przedsiębiorstw. Na terenie gminy Santok brak jest dużych przedsiębiorstw. Ciekawym jest fakt, że największe firmy zatrudniające powyżej 49 osób zlokalizowane są nie tylko w największych sołectwach gminy. Analizując powyższe dane można stwierdzić, że firmy zatrudniające powyżej 49 osób zlokalizowane są w większości bliżej Gorzowa Wielkopolskiego.

Z drugiej strony do rozwoju gospodarczego gminy Santok może się przyczynić tendencja wzrostowa powstawania nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Są to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że osoby przeprowadzające się na obrzeża miasta (do Jaczewa czy Wawrowa) często są przedsiębiorcami, którzy swoją działalność kontynuują na terenie gminy Santok.

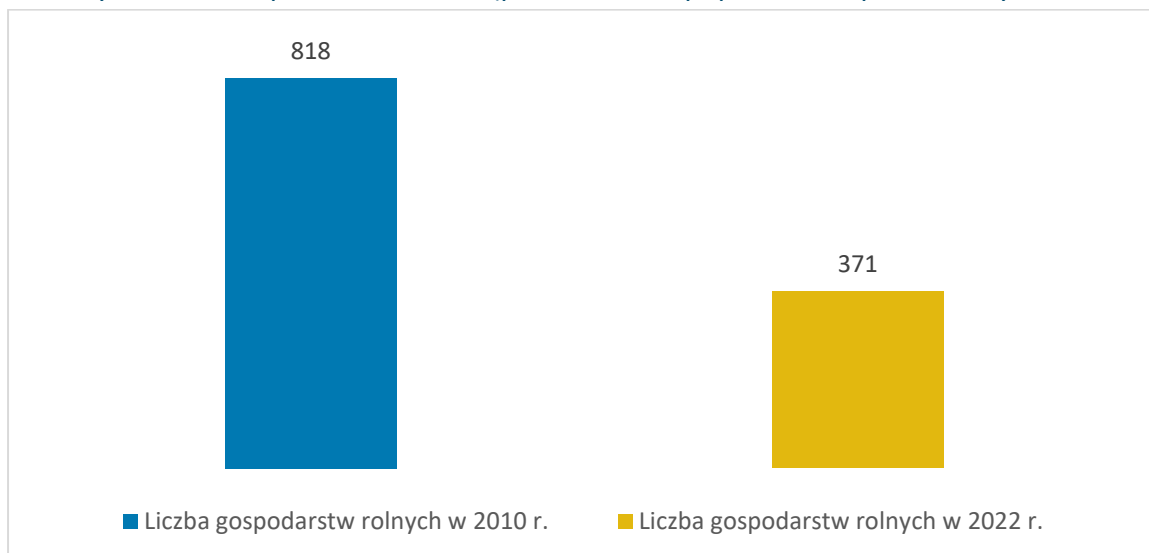
Mapa 6. Lokalizacja największych firm na terenie Gminy Santok

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przełomie ostatnich 10 lat liczba gospodarstw rolnych zmniejszyła się ponad dwukrotnie. Poniższy wykres obrazuje trend spadkowy, który w nadchodzących latach może się utrzymać oraz spowodować, że np. za 20 lat gospodarstw rolnych na terenie Gminy Santok może być zaledwie kilkanaście.

Wykres 36. Gospodarstwa rolne (porównanie z poprzednim spisem rolnym z 2010 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Czy wiesz, że:

- w Janczewie, Lipkach Wielkich czy Santoku nie ma firmy zatrudniającej powyżej 49 osób?
- Gmina Santok dynamicznie zmienia swój charakter i funkcjonalność z gminy rolniczej na gminę podmiejską?
- sytuacja w Gminie Santok w zakresie bezrobocia jest bardzo korzystna i zbliżona jest do poziomu wskaźnika bezrobocia naturalnego?

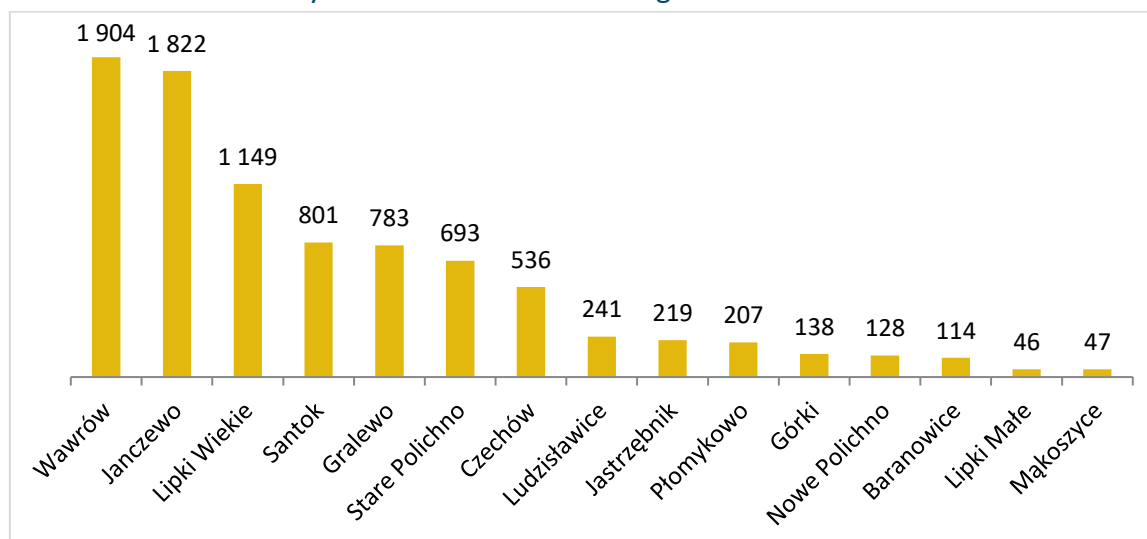
4. Diagnoza przestrzenna

W skali gminy tereny zurbanizowane są znacznie rozproszone. Tworzeniu zwartych struktur nie sprzyjają układy przestrzenne poszczególnych miejscowości.

Na terenie gminy Santok funkcjonuje 15 sołectw. W porównaniu do innych gmin w powiecie gorzowskim jest to niewielka liczba. To okoliczność znacznie ułatwiająca prowadzenie polityki rozwojowej w skali mikro.

Jednostki pomocnicze na terenie gminy Santok zawsze pokrywają się z miejscowościami. Największymi miejscowościami po względem liczby ludności są Wawrów i Janczewo. Są także jednostkami, które w ostatnich latach cechowały się najszybszą dynamiką wzrostu liczby mieszkańców.

Wykres 37. Liczba ludności wg sołectw w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Santoku

Na terenie Gminy Santok obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Santok Nr XLII/412/2022 z dnia 4 maja 2022 r.

Obowiązujące w gminie Santok plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego (na koniec 2021 r.) stanowią ok. 1827,79 ha (to 10,9% powierzchni gminy).

Dla terenów, dla których brak jest miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy, bądź decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W roku 2021 wydano 125 decyzji o warunkach zabudowy:

- dla zabudowy związanej z mieszkalnictwem jednorodzinny wydano 88 decyzji,
- dla zabudowy usługowej 5 decyzji,
- dla farm fotowoltaicznych 9 decyzji (w tym ich przeniesienia i zmiany).

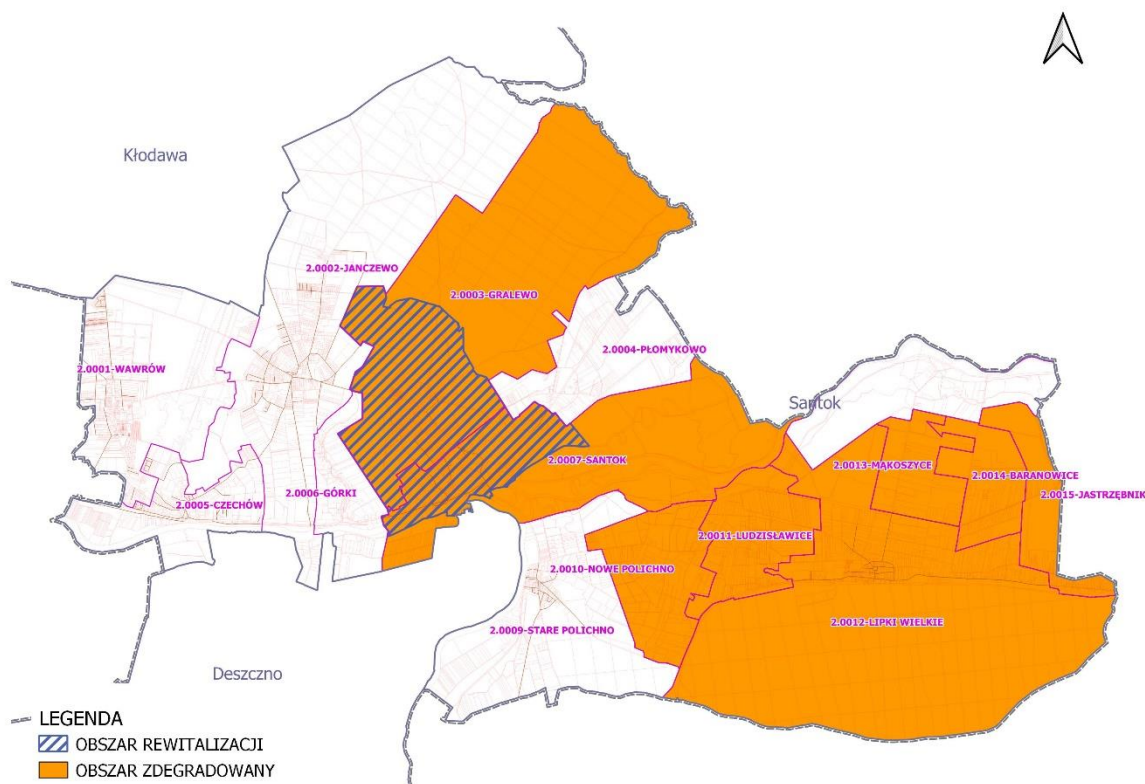
Pozostałe decyzje dotyczą m.in. budowy infrastruktury technicznej, budowy obiektów i budynków związanych z zabudową zagrodową, odmawiające ustalenia warunków zabudowy.

W 2021 r. wydane zostały 33 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a decyzje o warunkach zabudowy wydawane były głównie w miejscowościach: Wawrów, Gralewo i Santok.

Istotnym dla funkcjonowania gminy i jej rozwoju przestrzennego jest przyjęcie przez Radę Gminy Santok - 16 lutego 2022 r. - uchwały Nr XXXIX/385/2022 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, opracowanej na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Santok”. Jej głównym celem było wyodrębnienie obszaru rewitalizacji, czyli obszaru gminy znajdującego się w stanie kryzysowym tzn. charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, z towarzyszącymi im innymi negatywnymi zjawiskami w sferze technicznej,

gospodarczej, przestrzennej czy środowiskowej, który jest jednocześnie ważny dla rozwoju lokalnego. Obszar rewitalizacji w gminie Santok obejmuje 2 podobszary: Santok i Gralewo.

Mapa 7. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Santok

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uchwały Nr XXXIX/385/2022 RADY GMINY SANTOK z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na tle okolicznych gmin wiejskich gmina Santok jest na 4. miejscu pod względem zapewnienia mieszkańcom wody z instalacji wodociągowej. Obszar gminy jest pokryty siecią wodociągowa – 98%. Należy zwrócić uwagę na fakt, że teren gminy podzielony jest na obszary administracyjne dbające o zbiorowe zaopatrzenie w wodę mieszkańców. Część od Wawrowa do Santoka obsługuje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gorzowie Wielkopolskim Sp. z o.o., natomiast sołectwa - od Starego Polichna do Jastrzębnika - są administrowane są przez Gminny Zakład Usług Komunalnych w Santoku. Dwa sołectwa (Baranowice i Lipki Małe) nie mają możliwości korzystania z gminnej sieci wodociągowej.

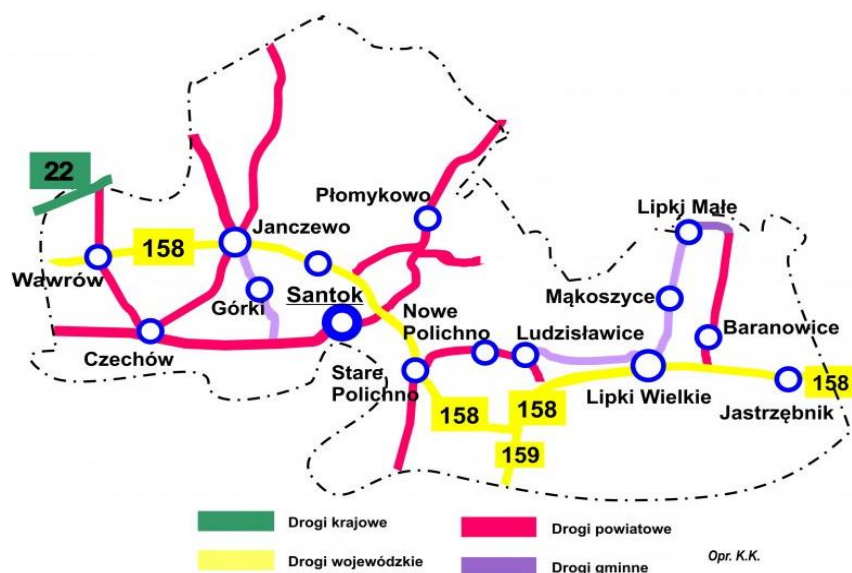
Miejscowości usytuowane najbliżej Gorzowa Wielkopolskiego oraz administrowane przez gorzowskie PWiK mają zapewnioną rozbudowaną sieć kanalizacyjną prawie w każdym miejscu na administrowanym terenie. Druga część gminy administrowana jest przez Gminny Zakład Usług Komunalnych w Santoku, który zarządza siecią wodociągowo-kanalizacyjną od Starego Polichna do Jastrzębnika. Wyjątek stanowi sieć kanalizacyjna w Starym Polichnie, która obsługiwana jest przez PWiK Gorzów Wlkp., który również dzierżawi gminie sieć wodociągową.

Przez gminę Santok przebiegają drogowe szlaki komunikacyjne o łącznej długości ponad 168,5 km:

1. odcinek drogi krajowej nr 22, będący północno-zachodnią granicą gminy (relacji Kostrzyn - Gorzów Wielkopolski - Grzechotki) o łącznej długości 0,9 km i nawierzchni bitumicznej.
2. drogi wojewódzkie, o długości około 26,0 km, w tym:
 - 1) droga wojewódzka nr 158, przecinająca gminę z zachodu na wschód, relacji Gorzów Wielkopolski - Drezdenko. łączna długość odcinka leżącego w granicach administracyjnych gminy wynosi 25,2 km, nawierzchnia drogi bitumiczna,
 - 2) droga wojewódzka nr 159 relacji Skwierzyna - Drezdenko (w miejscowości Nowe Polichno łączy się z drogą wojewódzką nr 158). łączny odcinek w granicach administracyjnych gminy wynosi 0,8 km - nawierzchnia bitumiczna.
3. drogi powiatowe, których na terenie gminy znajduje się około 54,4 km.
4. publiczne drogi gminne (klasy L) - 87,214 km dróg publicznych kategorii gminnej (klasy L)

Gminę Santok z zachodu na wschód przecina linia kolejowa relacji Kostrzyn - Gorzów Wlkp. - Tczew. Na terenie gminy (w miejscowości Santok) znajduje się jeden przystanek, na którym zatrzymują się obecnie wyłącznie pociągi osobowe. Stacja Santok posiada relatywnie dobry poziom obsługi. Istniejąca siatka połączeń daje możliwość dojazdu do Gorzowa Wlkp. jako miejsca pracy lub pobierania nauki, a także stwarza możliwość odbywania dalszych podróży poprzez skomunikowanie na stacjach węzłowych, do których docierają pociągi z Santoka do Berlina (przez Kostrzyn), Szczecina (przez Kostrzyn i Krzyż), Warszawy i Poznania (przez Krzyż) oraz Zielonej Góry (przez Gorzów Wlkp.).

Mapa 8. Główne szlaki komunikacji drogowej w Gminie Santok

Źródło: opracowanie własne

Warto również wspomnieć, iż na terenie Gminy Santok (w Lipkach Wielkich) znajduje się - wyposażone w 800-metrowy asfaltowy pas startowy, hangar, budynek lotniska oraz magazyn środków chemicznych - lądowisko powstałe w 1989 roku. Każdego roku w jego obszarze bazują dwa samoloty gaśnicze typu M18B Dromader, o masie ładunku wodnego przekraczającego dwie tony. Przylatują do Lipiek Wielkich w połowie marca i pozostają tu ponad pół roku. Poza gaszeniem pożarów piloci dromaderów - z wykorzystaniem samolotów Dromader M18B - wykonują opryski przeciw szkodnikom owadzi.

W Gminie Santok funkcjonuje też komunikacja publiczna, której organizatorem jest Wójt Gminy, a także na mocy porozumienia z miastem Gorzów Wielkopolski kursy realizuje Miejski Zakład Komunikacji w Gorzowie Wielkopolskim.

Mapa 9. Mapa komunikacji publicznej w Gminie Santok w 2022 r.

Źródło: www.santok.pl

Czy wiesz, że:

- średnia liczba mieszkańców zamieszkujących jednostkę pomocniczą w Gminie Santok, to 50 os./km²?
- w bieżącym utrzymaniu gminy znajduje się 87,214 km dróg publicznych kategorii gminnej (klasy L) oraz drogi niepubliczne (wewnętrzne)?
- na terenie Gminy Santok istnieje 6 linii autobusowych, których organizatorem jest Wójt Gminy Santok?
- na terenie Gminy Santok (w Lipkach Wielkich) znajduje się w 800-metrowy asfaltowy pas startowy i lądowisko powstałe w 1989 roku?

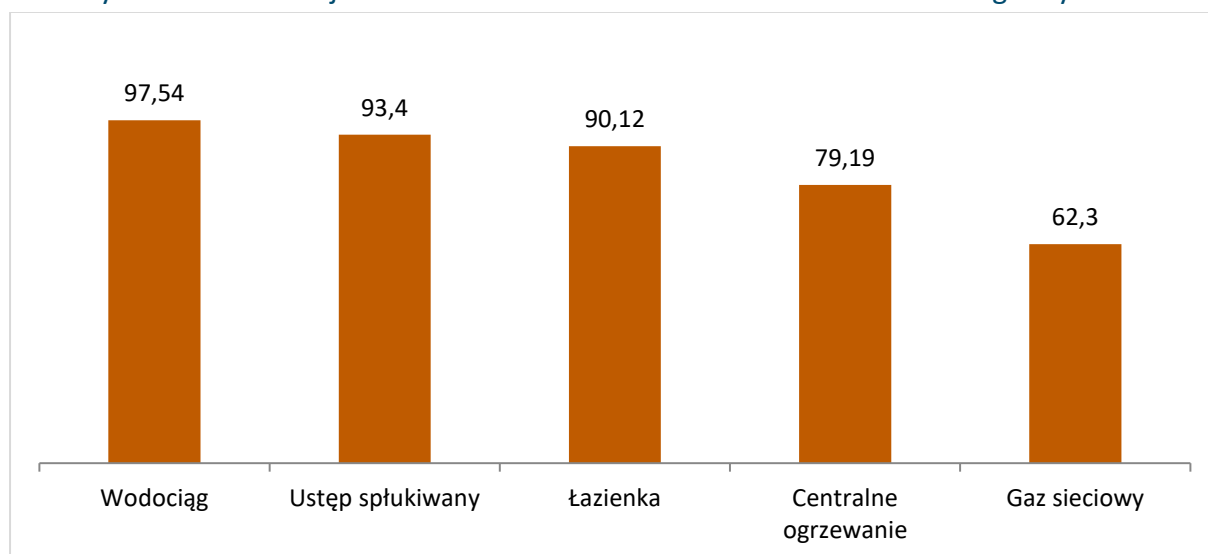
Istnieje konieczność redukcji emisji gazów cieplarnianych, poprzez dążenie m.in. do ograniczenia energochłonności produkcji oraz zwiększanie efektywności energetycznej budynków poprzez ich termomodernizację. Istotny jest również aspekt rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz wymiany „kopciuchów”.

Na dzień 30 czerwca 2022 r. złożono do UG Santok lub drogą elektroniczną 2449 deklaracji, dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw w budynkach i lokalach mieszkalnych, wpisanych do systemu CEEB. Ze złożonych informacji wynika, że w gminie Santok jest zainstalowanych 1001 kotłów węglowych tzw. „kopciuchów” co stanowi 40,87% wszystkich źródeł ciepła. Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że jest tendencja do zmiany sposobu ogrzewania na ekologiczne, czyli gazowe, pompy ciepła i inne, które stanowią obecnie 59,13%. (dane z CEEB, UG Santok). Zanieczyszczenie powietrza w Polsce należy do najważniejszych problemów środowiskowych. Według Europejskiej Agencji Środowiska, w 2018 roku tylko pył zawieszony PM 2,5 był powodem ponad 46 000 zgonów w Polsce. Za emisję toksycznych pyłów PM 2,5 i PM 10 odpowiadają przede wszystkim przestarzałe urządzenia grzewcze w domach i budynkach, np. piece węglowe.

Na terenie gminy występują negatywne zjawiska (problemy) w sferze środowiskowej. Jednym z nich jest zagęszczenie ludności i koncentracja zabudowy jednorodzinnej (deweloperskiej) bez budowy dróg, brak dostępu do kanalizacji np. w miejscowości Janczewo. Na niektórych osiedlach i budynkach brak jest odprowadzenia i gromadzenia wód deszczowych w celu dalszego wykorzystania. Planując działania rewitalizacyjne w obszarze środowiskowym należy pamiętać o ochronie środowiska naturalnego i przeciwdziałać degradacji obszarów zielonych, atrakcyjnych pod względem fauny i flory. Na terenie gminy Santok liczba takich obszarów jest znaczna (to parki, lasy, pomniki przyrody oraz obszary „Natura 2000”).

Na podstawie wniosków z diagnozy można ustalić, że w gminie funkcjonuje sprawny system segregacji i odbioru odpadów. Atutem jest również to, że większość mieszkańców korzysta z dostępnej kanalizacji, wodociągów, odnawialnych źródeł energii.

Wykres 38. Instalacje techniczno-sanitarne w mieszkaniach na terenie gminy Santok

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

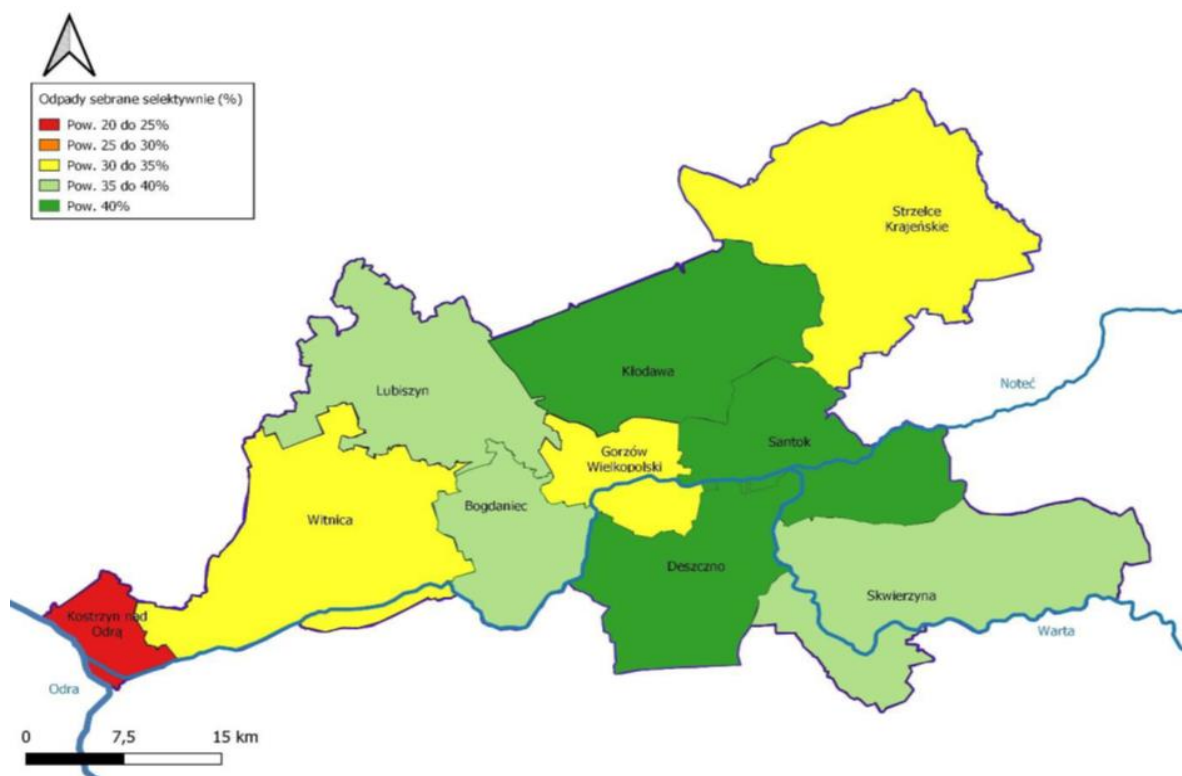
Dostrzega się znaczny rozwój instalacji fotowoltaicznej w indywidualnych gospodarstwach domowych, jak również budowę farm fotowoltaicznych przez firmy, co ma duży wpływ na ochronę środowiska. W 2021 r. Wójt Gminy Santok wydał 11 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym aż 9 decyzji na budowę farm fotowoltaicznych.

Pozytywnym aspektem w kierunku ochrony środowiska naturalnego jest uchwalenie przez Radę Gminy Santok Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Santok, w którym zostały opracowane elementy stanu środowiska, pod względem wykorzystania terenów pod budowę obiektów mieszkalnych i niemieszkalnych oraz innych budowli.

Pozytywne strony środowiska w Gminie Santok:

1. położenie przyrodniczo-środowiskowe (lasy, rzeki, kanały, jeziora, parki), bliskość miasta wojewódzkiego Gorzów Wielkopolski, i granicy niemieckiej i jej stolicy Berlina.
2. żyzne gleby (rozwój rolnictwa, leśnictwa, ogrodnictwa),
3. klimat (łagodny o typach pogody zmieniających się w rytm cyrkulacji zachodniej, a więc ze zmniejszonymi okresami ekstremalnych warunków atmosferycznych, sprzyjający uprawom i korzystne dla życia, gospodarki, a także dla przyrody),
4. gmina sprzyjająca rozbudowie infrastruktury tj. fotowoltaika, wodociągi, kanalizacja, prąd, gaz, budowa osieli domków jednorodzinnych i wielorodzinnych, dróg i chodników,
5. ochrona zwierząt – przeznaczono w 2021 r. kwotę 112 373,73 zł najwięcej spośród ościennych gmin,
6. gmina Santok realizuje program usuwania wyrobów azbestowych – w 2021 r. największy udział w realizacji tego programu w Powiecie Gorzowskim miała Gmina Santok (skorzystało 20 gospodarstw na kwotę 60 315,80 zł),
7. gmina Santok należy do Związku Celowego Gmin – MG6. Od 1 kwietnia 2001 r. obowiązuje segregacja odpadów. Realizuje się również projekt pt.: „Budowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych”, na terenie gminy Santok planuje się w miejscowości Gralewo.

Mapa 11. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2020 r.

Źródło: Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030

Czy wiesz, że:

- lasy stanowią 36,01% powierzchni gminy Santok, a tereny chronione to 73,38 %?
- 40,87% źródła ciepła w naszej gminie to tzw. kopciuchy?
- Gmina Santok jest w czołówce selekcji odpadów, a w Gralewie powstaje miejsce do bezpłatnego przekazywania odpadów tzw. PSZOK

6. Obszary funkcjonalne

Art. 10a. Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w którym uregulowana jest m.in. kwestia sporządzania Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, wskazuje w ust. 1, że przygotowywana diagnoza musi uwzględniać tematykę obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

Zgodnie z uzprp obszar funkcjonalny to obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego), a szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 opisuje tematykę obszarów funkcjonalnych w rodz. 9. Obszary strategicznej interwencji.

Zgodnie z uzppr obszar strategicznej interwencji to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne.

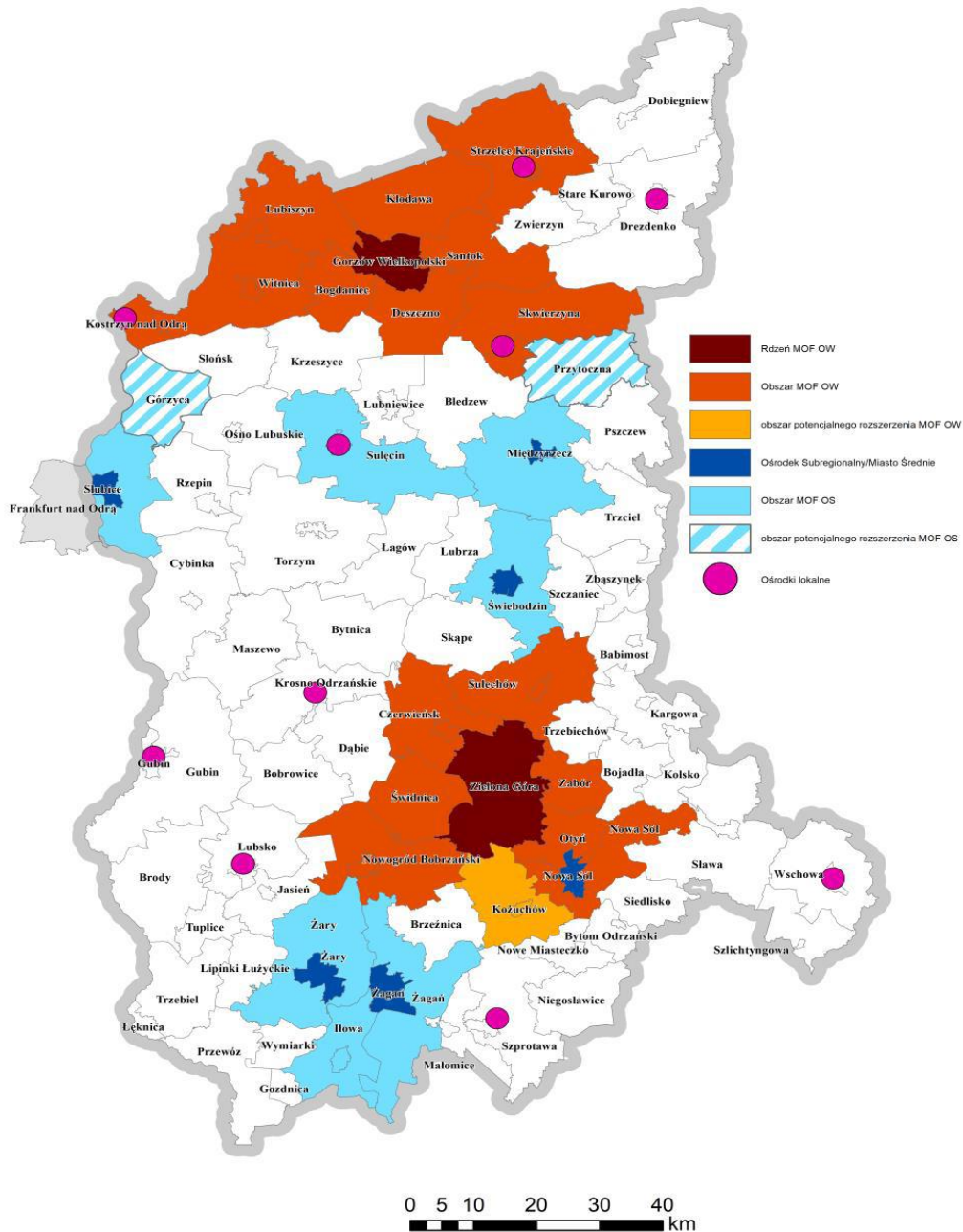
6.1. Obszary strategicznej interwencji wskazane z poziomu regionalnego

6.1.1. Miejski Obszar Funkcjonalny Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego

W SRWL 2030 wskazano, że Gmina Santok jest elementem Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Gorzów Wielkopolski, który został w strategii określony jako obszar strategicznej interwencji wskazany z poziomu regionalnego.

Jak wskazano w SRWL 2030: „Obszar MOF OW Gorzów Wielkopolski, według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa, obejmuje 6 gmin - miasto Gorzów Wielkopolski, stanowiące rdzeń obszaru oraz Deszczno, Kłodawę, Santok, Bogdaniec i Lubiszyn. Kierunki rozwoju i powiązania funkcjonalne MOF Gorzowa Wielkopolskiego kształtują się jednak szerzej, w szczególności wzdłuż najważniejszych dróg: S3, DK 22 i drogi wojewódzkiej nr 132. Ze względu na zaakceptowaną przez wszystkie zainteresowane samorzady inicjatywę rozszerzenia partnerskiej współpracy w ramach tego obszaru funkcjonalnego o gminy Strzelce Krajeńskie, Skwierzyna, Witnica i miasto Kostrzyn n. Odrą oraz uwzględniając jej zasadność, również na podstawie analizy powiązań przestrzennych, uzasadnione jest ujęcie także tych obszarów jako MOF OW”.

Mapa 12. Obszary Strategicznej Interwencji - miejskie obszary funkcjonalne województwa lubuskiego.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

Strategia określa także, że: „interwencja w stosunku do miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych powinna koncentrować się m.in. na:

- wsparciu powstawania nowych i funkcjonowania istniejących ośrodków innowacji oraz instytucji naukowych i badawczych, zwiększenia potencjału wyższych uczelni oraz wzmocnieniu innowacyjności i konkurencyjności sektora przedsiębiorstw, zwłaszcza rozwój funkcji B+R,
- zwiększeniu dostępności do usług publicznych wyższego rzędu oraz budowie i modernizacji infrastruktury związanej z usługami publicznymi,
- rozwoju terenów inwestycyjnych,

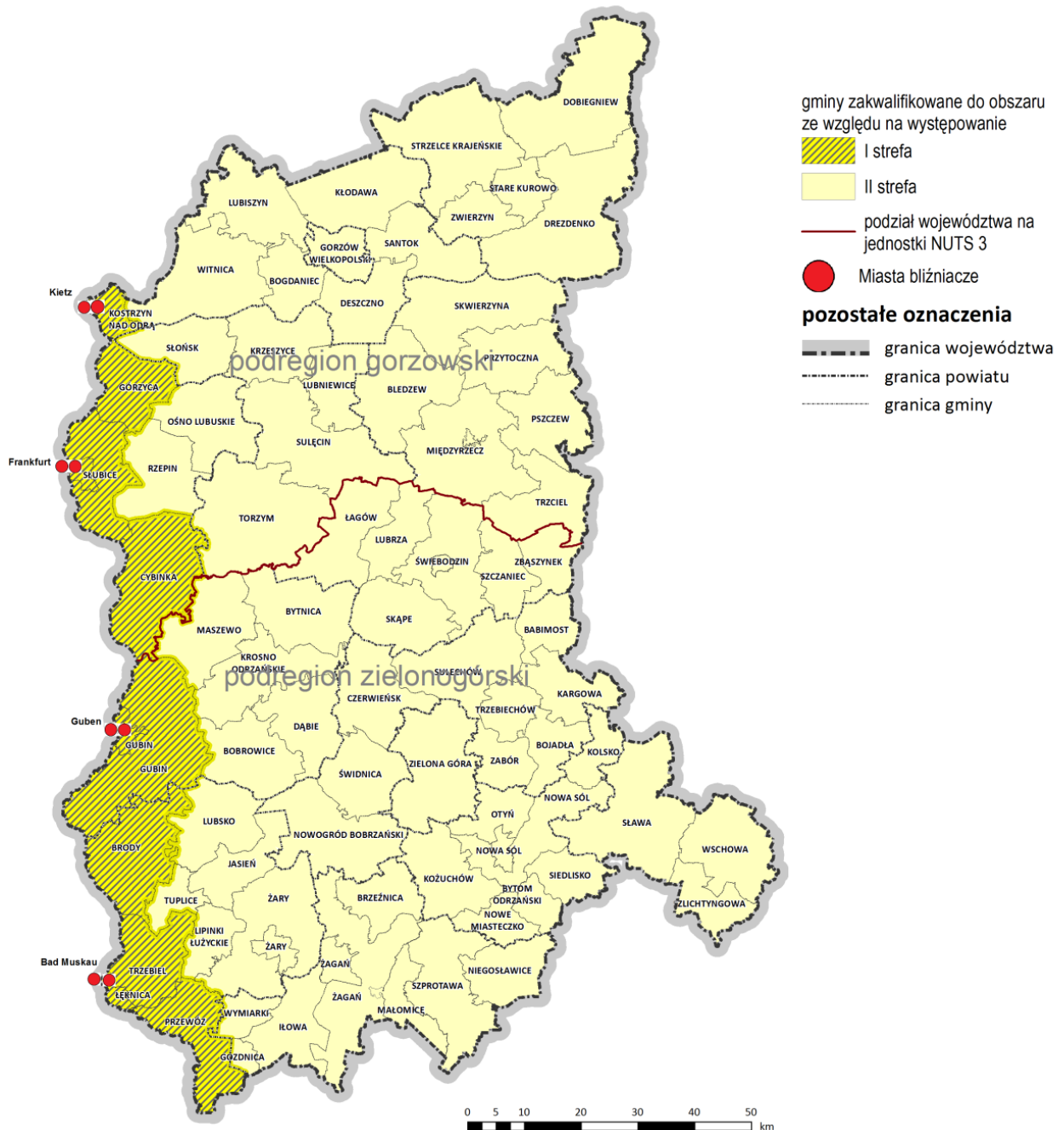
- rozwoju zintegrowanych systemów transportu publicznego przy wykorzystaniu elektromobilności i nisko- oraz bezemisyjnych środków transportu, w tym promowanie ruchu pieszego i rowerowego,
- realizacji działań związanych z poprawą jakości powietrza, likwidacją niskiej emisji z systemów grzewczych oraz adaptacją do zmian klimatu obszarów miejskich, w powiązaniu z działaniami dotyczącymi wykorzystania OZE i ochroną środowiska naturalnego,
- inwestycji w infrastrukturę drogową,
- promowaniu innowacji w obszarze smart city i zielonej gospodarki,
- podnoszeniu jakości przestrzeni w miastach – wzmocnieniu planowania przestrzennego i wsparcie działań z zakresu racjonalnego gospodarowania przestrzenią,
- wspieraniu współpracy partnerskiej w obszarach funkcjonalnych miast,
- rozwoju różnych form współpracy sieciowej w skali krajowej i międzynarodowej,
- upowszechnieniu gospodarki o obiegu zamkniętym w miejskich obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich i zapewnieniu wsparcia dla działań związanych z jej promocją i rozwojem,
- animowaniu współpracy na rzecz łączenia potencjałów miast wojewódzkich i ich specyfiki rozwojowej”.

SRWL 2030 określa także inne OSI, z których część obejmuje także teren Gminy Santok:

6.1.2. Obszary przygraniczne

Obszary przygraniczne z jednej strony posiadają specyficzny potencjał rozwojowy wynikający z możliwości bezpośredniej współpracy międzynarodowej w dziedzinie gospodarczej, wymiany handlowej, kontaktów politycznych czy realizacji projektów transgranicznych. Z drugiej strony problemem jest peryferyjne położenie, słaba krajowa dostępność transportowa oraz zwiększona migracja mieszkańców. Zwrócić uwagę należy również na wysoki poziom konkurencyjności sąsiednich regionów zagranicznych w zakresie płac czy też usług publicznych. Ważnym kierunkiem interwencji polityki regionalnej w stosunku do obszarów przygranicznych jest wspomaganie procesu ich integracji z głównymi obszarami aktywności gospodarczej, dzięki zapewnianiu rozwoju powiązań funkcjonalnych po obu stronach granicy. Wiązać się to powinno m.in. z realizacją projektów infrastrukturalnych i zwiększeniem gęstości połączeń drogowych i kolejowych. Konieczne są ponadto działania na rzecz poprawy standardów życia, wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności obszarów przygranicznych, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym poprzez inwestycje w infrastrukturę techniczną, edukację i kulturę.

Mapa 13. Obszary przygraniczne w województwie lubuskim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030

W przypadku obszarów przygranicznych w województwie lubuskim wyróżnić można terytorialnie dwa pasy. Pierwszy obejmuje 10 gmin – Brody, Cybinę, Górzycę, Gubin (gmina miejska), Gubin (gmina wiejska), Kostrzyn nad Odrą, Łęknice, Przewóz, Słubice, Trzebiel bezpośrednio przylegające do granicy, w których występuje silne oddziaływanie transgraniczne.

Drugi pas to to przygraniczne podregiony gorzowski i zielonogórski (NUTS 3), które obejmują programy współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Oba podregiony wypełniają cały obszar województwa lubuskiego.

wystąpienia powodzi. Do wyznaczonego obszaru zakwalifikowano gminy, na terenie których występuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, a także gminy, których obszar narażony jest na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Inwestycje przeciwpowodziowe na terenie województwa lubuskiego powinny obejmować w szczególności budowę wałów przeciwpowodziowych, a także innych budowli, takich jak: jazy, przepusty, wały cofkowe, zbiorniki retencyjne”.

6.2. Obszary strategicznej interwencji wskazane z poziomu krajowego

Gmina Santok nie leży na terenie żadnego obszaru strategicznej interwencji wskazanego z poziomu krajowego. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 identyfikuje następujące obszary strategicznej interwencji państwa:

- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
- wschodnia Polska,
- Śląsk.

W żadnej z ww. kategorii nie mieści się Gmina Santok.

6.3. Obszary strategicznej interwencji wskazane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego

Obszary strategicznej interwencji zostały wskazane ponadto w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030, przyjętej dla miejskiego obszaru funkcjonalnego określonego zgodnie z powyżej wskazanymi zapisami SRWL 2030.

W Strategii w rozdziale dot. OSI wskazano m.in., iż: "MOF GW, dążąc do zrównoważonego rozwoju, musi w szczególny sposób zwracać uwagę na potrzeby obszarów wiejskich, które doświadczają dużej dynamiki przemian społeczno-ekonomicznych. Na obszarze MOF GW widoczna jest również szczególna koncentracja problemów społecznych, w tym na obszarach popegeerowskich, współwystępujących z innymi zjawiskami problemowymi". Niniejsze wnioski stanowiły podstawę wyznaczenia obszarów strategicznej interwencji z poziomu Strategii MOF.

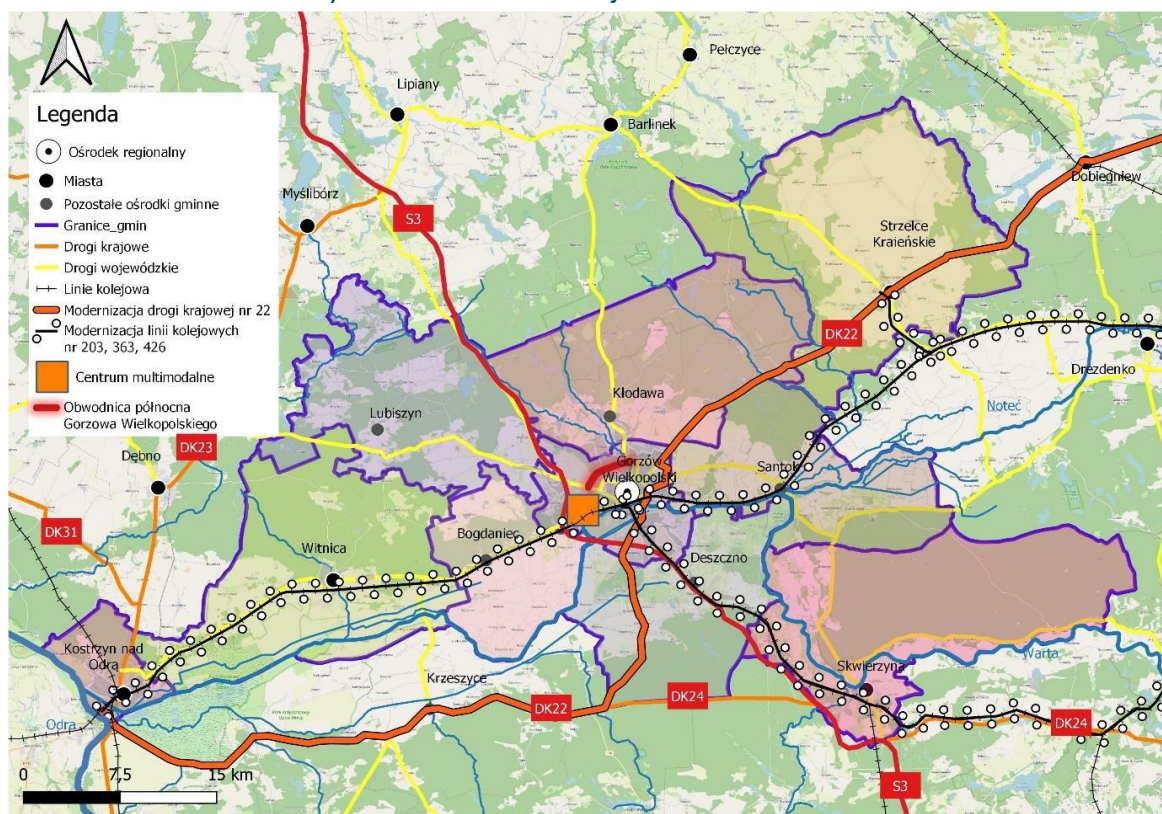
Z poziomu niniejszej strategii wskazane zostały następujące OSI:

1. Obszary strategicznej interwencji – rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW.
2. Obszary rewitalizacji MOF GW.
3. Obszary wiejskie MOF GW.

Każdy z nich został opisany poniżej.

6.3.1. Obszary strategicznej interwencji – rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW

Mapa 15. Obszary strategicznej interwencji – rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW

Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

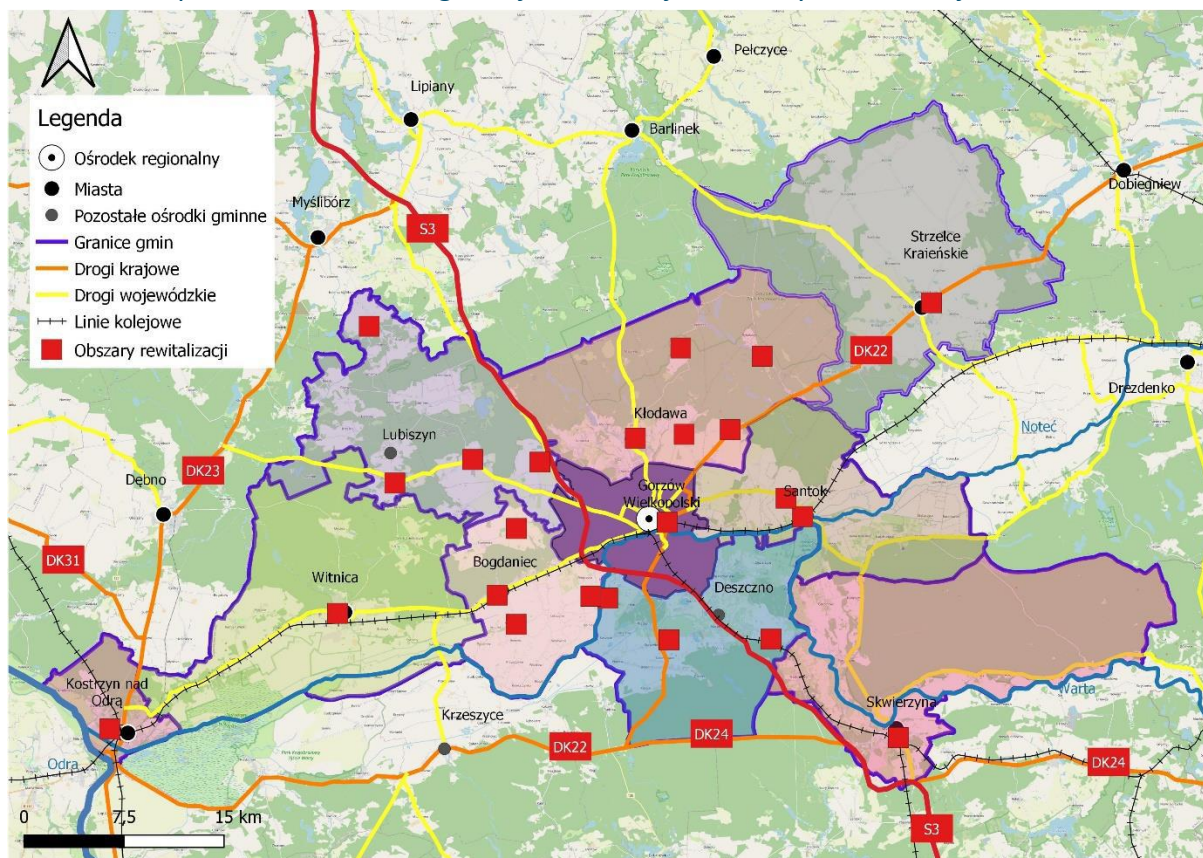
Planowany zakres interwencji:

- wsparcie powstawania nowych i funkcjonowania istniejących ośrodków innowacji oraz instytucji naukowych i badawczych, zwiększania potencjału wyższych uczelni oraz wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności sektora przedsiębiorstw, zwłaszcza rozwój funkcji B+R;
- zwiększanie dostępności do usług publicznych wyższego rzędu oraz budowa i modernizacja infrastruktury związanej z usługami publicznymi;
- rozwój terenów inwestycyjnych;
- rozwój zintegrowanych systemów transportu publicznego przy wykorzystaniu elektromobilności i nisko- oraz bezemisyjnych środków transportu, w tym promowanie ruchu pieszego i rowerowego;
- inwestowanie w infrastrukturę drogową;
- promowanie innowacji w obszarze smart city i zielonej gospodarki;
- rozwój różnych form współpracy sieciowej w skali krajowej i międzynarodowej;

- upowszechnienie gospodarki o obiegu zamkniętym w miejskich obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich i zapewnienie wsparcia dla działań związanych z jej promocją i rozwojem.

6.3.2. Obszar strategicznej interwencji – obszary rewitalizacji MOF GW

Mapa 16. Obszar strategicznej interwencji – obszary rewitalizacji MOF GW

Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

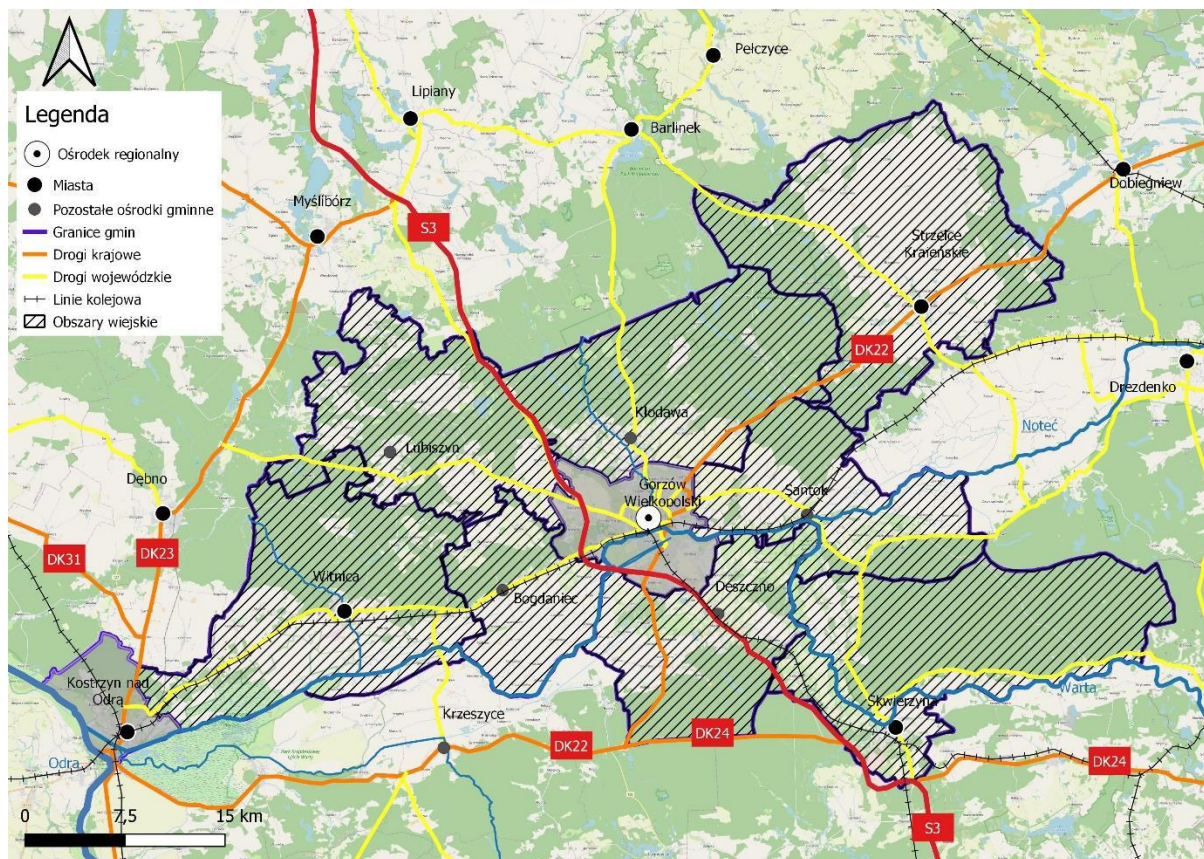
Planowany zakres interwencji:

- W przestrzeniach miejskich oraz wiejskich MOF GW koncentrują się problemy społeczne oraz inne kwestie problemowe, np. przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe. Są one wynikiem wielu dekad niekorzystnych przemian przestrzennych oraz deficytów w zakresie rewitalizacji. Obszary rewitalizacji wytyczone zostały w każdej z gmin MOF GW. W gminach miejskich i miejsko-wiejskich problemy społeczne koncentrują się z reguły w centrach miast. Problematyka rewitalizacji na obszarach wiejskich jest zdecydowanie inna. Gminy takie jak Deszczno, Kłodawa, Santok, Bogdaniec i Lubiszyn wyznaczyły na swoim terenie po kilka obszarów rewitalizacji.
- Zakłada się realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych na rozwiązywanie specyficznych dla danego obszaru problemów społecznych i współwystępujących z nimi problemów środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Działania rewitalizacyjne co do zasady wymagać będą szczególnej koncentracji terytorialnej. Realizowane będą

zgodnie z założeniami programów rewitalizacji (po 2023 roku, zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, w oparciu o gminne programy rewitalizacji).

6.3.1. Obszar strategicznej interwencji – obszary wiejskie MOF GW

Mapa 17. Obszar strategicznej interwencji – obszary wiejskie MOF GW

Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

W interwencji należy zwrócić szczególną uwagę na problemy rozwoju obszarów wiejskich, w tym na koncentrację i współwystępowanie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych. Część takich obszarów objęta została rewitalizacją w ramach wytycznych obszarów rewitalizacji. Szczególne problemy rozwoju obszarów wiejskich związane są z postępującą depopulacją, starzeniem się społeczeństwa, dostępnością do usług publicznych, niskim poziomem przedsiębiorczości, deficytem rozwiązań technicznych, w tym degradacją infrastruktury drogowej, deficytami infrastruktury sieciowej, np. wodno-kanalizacyjnej. Wybrane obszary dotyka coraz mocniej zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, deficyt rozwiązań sprzyjających aktywności społecznej, ograniczenie dostępu do kultury i rekreacji. W realizacji działań rozwojowych na obszarze MOF GW należy zwrócić uwagę na specyfikę wybranych problemów i ich szczególną koncentrację na wybranych obszarach poszczególnych gmin.

Planowany zakres interwencji:

- Obszary wiejskie MOF GW charakteryzują się znaczną dynamiką przeobrażeń społeczno-gospodarczych. Grupa gmin podmiejskich doświadcza dynamicznego napływu nowych mieszkańców. Presja urbanizacyjna wpływa na sposób prowadzenia

polityki lokalnej, w tym konieczność dostosowania i rozwijania infrastruktury technicznej, społecznej, ochrony środowiska, wzmocnienia procesów moderowania planowaniem przestrzennym, rozwijania powiązań komunikacyjnych.

- Na obszarze MOF GW występują obszary wiejskie, które są szczególnie narażone na zjawisko depopulacji, starzenia się społeczeństwa, z ograniczonym dostępem do usług publicznych. Dotyczy to m. in. terenów popegeerowskich.
- Do szczególnych wyzwań rozwoju obszarów wiejskich MOF GW należy zaliczyć kwestie ochrony środowiska i przyrody.
- Obszary wiejskie MOF GW posiadają atuty do rozwoju aktywności gospodarczej na swoim terenie. Dotyczy to w szczególności zielonej gospodarki, specyficznych form rolnictwa, turystyki, w tym bazującej na dziedzictwie kulturowym i walorach przyrodniczych.

7. Podsumowanie diagnozy i analiz. Konkluzje.

Gmina Santok jest rozpoznawalnym ośrodkiem w północno-zachodniej części województwa lubuskiego. Dysponuje dużym potencjałem naturalnym, kulturowym oraz gospodarczym, który daje możliwości rozwoju. Umiejętne wykorzystanie tego potencjału rozwojowego, warunkuje osiągnięcie spójności i konkurencyjności na tle gmin ościennych.

Znaczące w skali gminy walory przyrodnicze i historyczne spowodowały rozwój funkcji turystycznej, która zaczyna odgrywać coraz większą rolę w rozwoju gospodarczym gminy. Gospodarstwa rolne z roku na rok ograniczają swoją działalność. Już teraz można zadać pytanie: „Czy Gmina Santok jest nadal gminą rolniczą”?

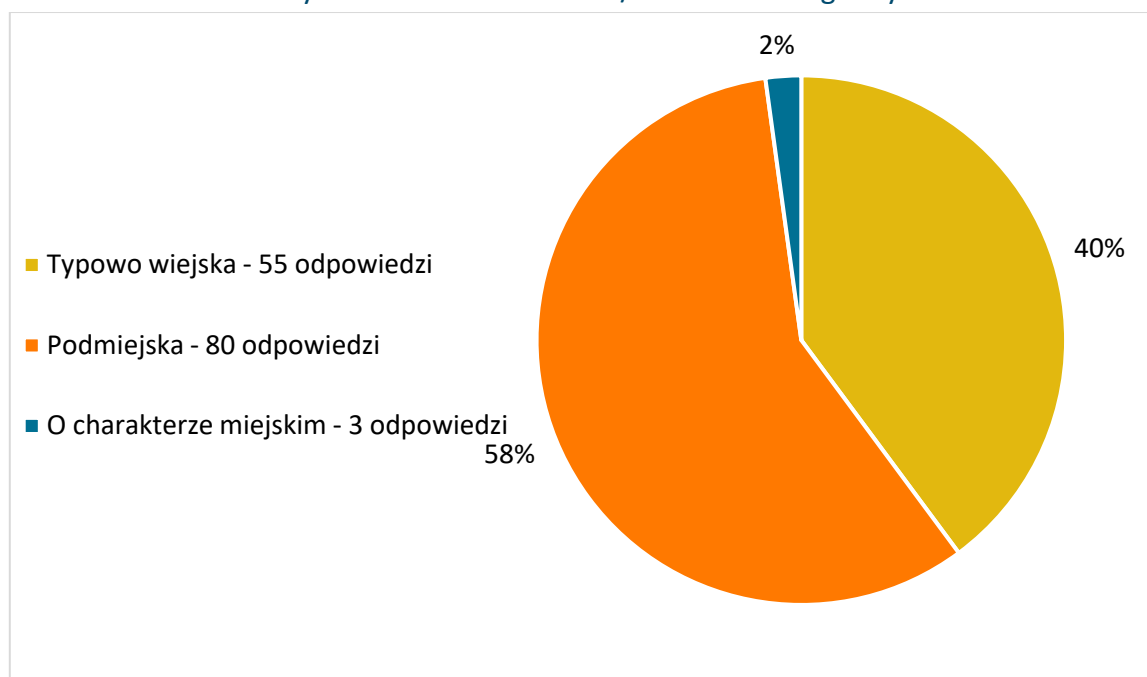
Do rozwoju gospodarczego Gminy Santok może się przyczynić tendencja wzrostowa powstawania nowych działalności gospodarczych. Są to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Analizując ww. dane można jednoznacznie stwierdzić, że istotna część osób przeprowadzających się na obrzeża miasta (do Jaczewa czy Wawrowa) to przedsiębiorcy, którzy swoją działalność gospodarczą kontynuują na terenie gminy Santok.

Występuje konieczność stałej rozbudowy systemów infrastruktury technicznej:

- brak dostatecznej sieci kanalizacyjnej w południowej części gminy. Do głównych problemów związanych z funkcjonowaniem sieci kanalizacyjnej należy także duża dysproporcja pod względem zwodociągowania i skanalizowania obszaru gminy, co oznacza, iż w większości miejscowości na ten moment niemożliwe jest prowadzenie jednolitej, kompleksowej gospodarki ściekowej;
- poprawienie dostępności do wody pitnej w miejscowościach Baranowice i Lipki Małe. Brak możliwości rozbudowy sieci wodociągowej (zbyt duże odległości pomiędzy gospodarstwami domowymi od głównej magistrali wodnej);
- brak rozwiniętej sieci teleinformatycznej na analizowanym terenie stwarza problemy komunikacyjne w czasie nauki zdalnej. Dostęp do szerokopasmowego Internetu jest również jednym z kluczowych elementów atrakcyjności osiedleńczej oraz stanowi podstawę do rozwijania nowoczesnych form gospodarki oraz usług.

Diagnoza Strategiczna Uwarunkowań Rozwojowych Gminy Santok, z której wnioski są prezentowane w niniejszym rozdziale, była przedmiotem publicznej prezentacji w dniach 28 sierpnia - 16 września 2022 r. Prezentacji dokumentu towarzyszyła ankieta dotycząca kierunków rozwoju Gminy Santok. Poniżej zaprezentowane zostały odpowiedzi na wybrane pytania, korespondujące z treścią rozdziału. Pozostałe informacje od mieszkańców zostały wykorzystane przy formułowaniu analizy SWOT oraz celów strategicznych i kierunków działań (całość wyników ankiet dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Santok w zakładce Strategia Rozwoju Gminy Santok). W ankiecie uczestniczyło 138 osób. Do Urzędu Gminy wpłynęło 137 odpowiedzi online oraz 1 ankieta papierowa.

Wykres 39. Jak określi Pani/Pan charakter gminy?

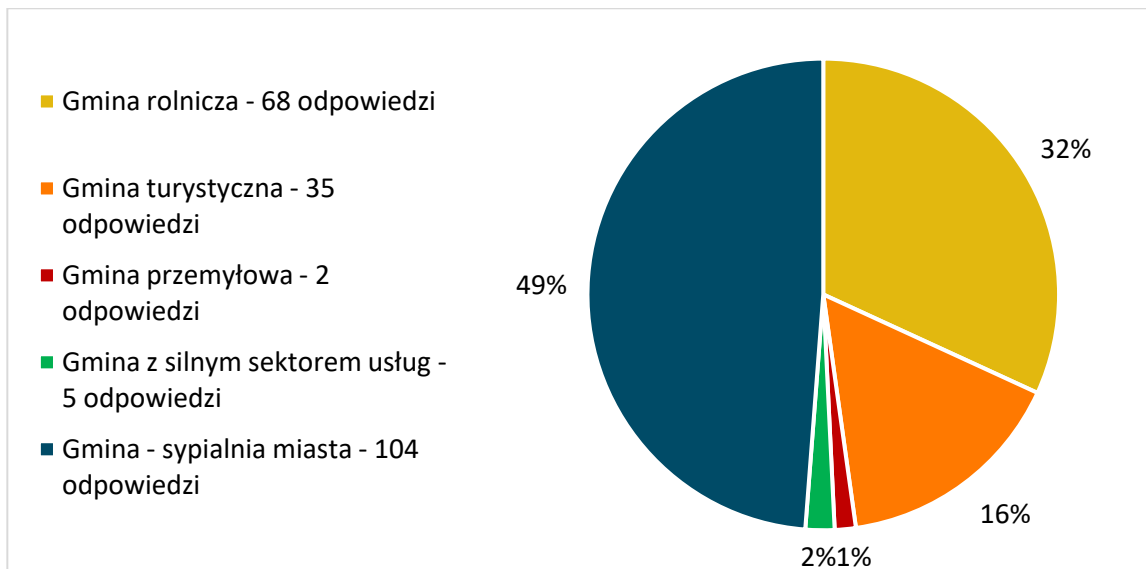

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet dotyczących kierunków rozwoju gminy Santok

Na pytanie dotyczące charakteru gminy, większość ankietowanych wskazała, że gmina Santok ma charakter podmiejski (3 ankietowanych wskazało nawet charakter miejski), co wskazuje, że percepcja społeczna zgodna jest z opisywanymi w Diagnozie kierunkami przemian społeczno-gospodarczo-przestrzennych, którym podlega gmina Santok w ostatnich latach. W dwóch kolejnych pytaniach, ankietowani wskazywali odpowiedzi, jaki jest profil gospodarczy gminy (gdzie można było wybrać dowolną liczbę odpowiedzi) oraz jaki jest główny profil gospodarczy gminy (gdzie należało wybrać tylko jedną odpowiedź). Wyraźną kontynuacją wskazanego powyżej podmiejskiego profilu gminy, jest postrzeganie santockiego samorządu jako obszaru, gdzie najważniejszą funkcją gospodarczą jest funkcja rezydencjonalna, czyli tzw. sypialni miasta. Wiele osób wskazywało także funkcję rolniczą, co związane jest ze stereotypowym postrzeganiem gminy wiejskiej, jako gminy rolniczej, co nie ma potwierdzenia w przytoczonych statystykach dotyczących lokalnej gospodarki. Podobnie mieszkańcy nie postrzegają Gminy Santok, jako obszaru z silnym sektorem usług, choć gmina charakteryzuje się relatywnie wysokim wskaźnikiem liczby przedsiębiorców w stosunku do

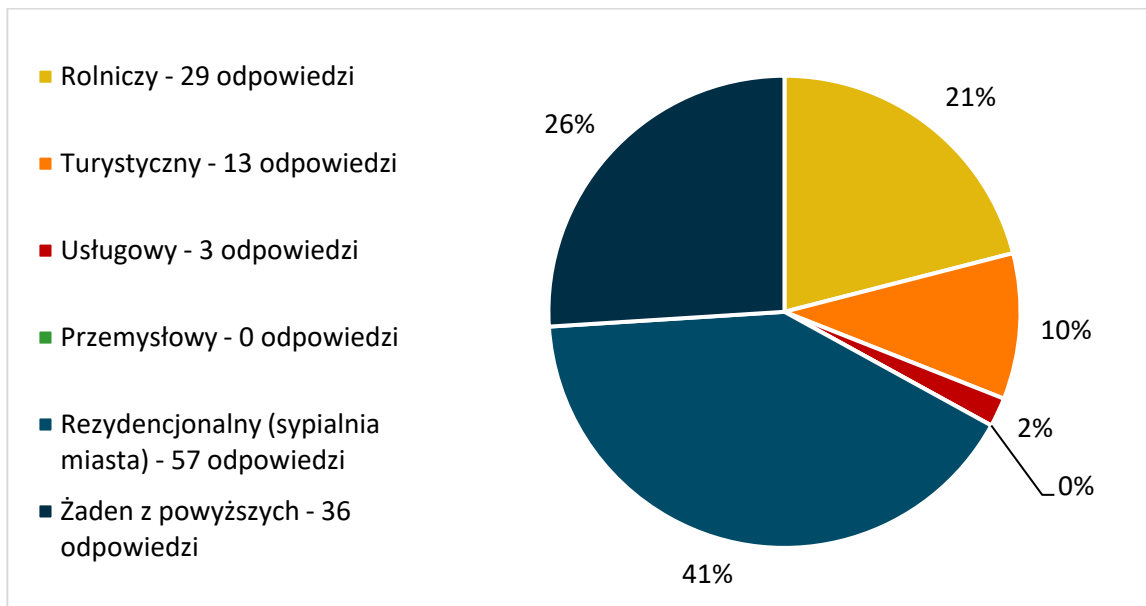
liczby mieszkańców, z których większość świadczy właśnie usługi. Charakterystyczne dla przytoczonych wyników badań jest stosunkowo częste wskazywanie turystycznego profilu gminy, co zapewne wynika ze zrealizowanych w ostatnich latach inwestycji, które pobudziły ten sektor.

Wykres 40. Jaki jest Pani/Pana zdaniem profil gospodarczy gminy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet dotyczących kierunków rozwoju gminy Santok

Wykres 41. Jaki jest Pani/Pana zdaniem główny profil gospodarczy gminy?

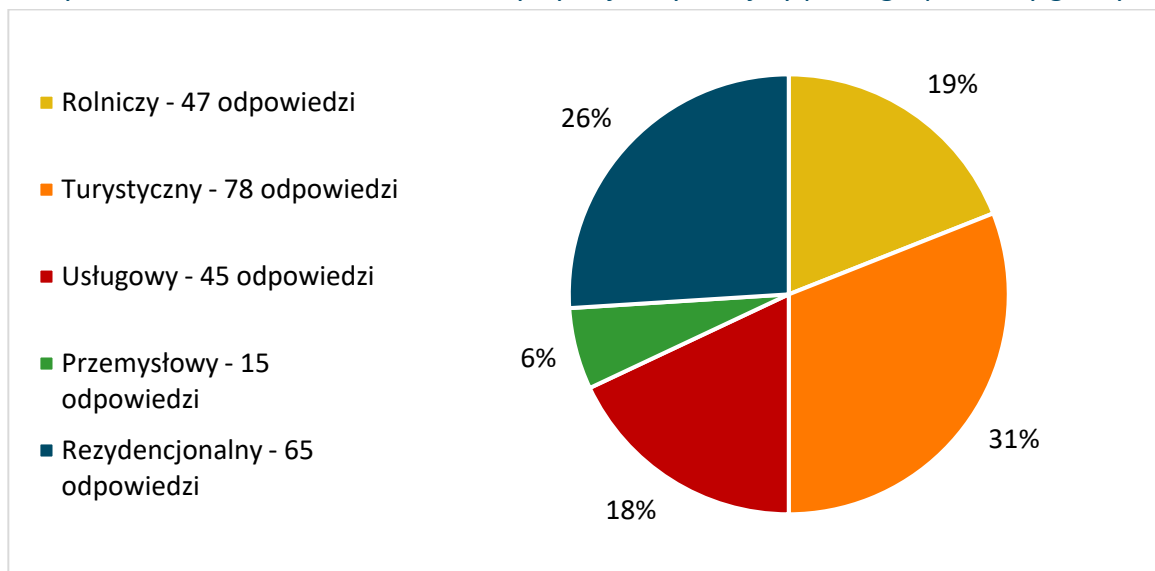

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet dotyczących kierunków rozwoju gminy Santok

Największa liczba ankietowanych za najkorzystniejszy profil gospodarczy gminy uznała turystykę. Odpowiedź na to pytanie wskazuje także, że postrzeganie społeczne kierunków rozwoju i procesów, którym podlega Gmina Santok zgodne jest z wnioskami z Diagnozy. Ankietowani wskazywali na sferę rezydencjonalną (jako drugą po turystyce). Sektor usług

wskazał tylko 1% mniej ankietowanych, niż rolnictwo (co warto zestawić z powyższymi dwoma wykresami). Najmniej popularny jest profil przemysłowy, choć warto odnotować, że wskazała go równowartość około jednej trzeciej wybierających rolnictwo.

Wykres 42. Jaki Pani/Pana zdaniem byłby najkorzystniejszy profil gospodarczy gminy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet dotyczących kierunków rozwoju gminy Santok

8. Analiza SWOT

Podsumowaniem rozdziału prezentującego wnioski wyciągnięte ze sporządzonej Diagnozy Strategicznej Uwarunkowań Rozwojowych Gminy Santok jest narzędzie określane jako analiza SWOT. Została ona sporządzona w oparciu o wyniki ww. Diagnozy, przeprowadzonej w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, z uwzględnieniem opinii mieszkańców wyrażonej w przesłanych ankietach w związku z publiczną prezentacją wyników Diagnozy.

Analiza SWOT zawiera zestawienie silnych i słabych stron (cechy gminy, czynniki zależne od decyzji mieszkańców instytucji gminnych) oraz szans i zagrożeń (czynniki zewnętrzne, niezależne od gminy, pojawiające się w otoczeniu). Analiza ta stanowi podstawę dla sformułowania celów strategicznych, które opisane są w kolejnym rozdziale.

Schemat 1. SWOT - wyjaśnienie pojęcia

S	Strengths (mocne strony)
W	Weaknesses (słabe strony)
O	Opportunities (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu)
T	Threats (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu)

Źródło: opracowanie własne

Silne strony Gminy Santok	
1	Korzystna sytuacja demograficzna.
2	Sieć edukacyjna pokrywająca teren całej gminy.
3	Rozwinięta sieć OSP.
4	Niskie bezrobocie.
5	Korzystne wskaźniki dotyczące liczby przedsiębiorstw.
6	Brak uciążliwego przemysłu.
7	Dobre skomunikowanie gminy.
8	Sprawnie funkcjonująca komunikacja publiczna.
9	Dobry dostęp do mediów (woda, gaz, energia elektryczna).
10	Potencjał osiedleńczy gminy.
11	Wykorzystanie walorów przyrodniczych (agroturystyka, marina winnice).
12	Wykorzystanie zasobów i tradycji historycznych (Muzeum Grodu Santok, zagospodarowane turystycznie grodzisko).
13	Wysoki poziom integracji lokalnych społeczności (OSP, KGW i innych organizacji pozarządowych, działalność m.in. CKiR oraz ŚDS, funkcjonowanie sołectw).
14	Doświadczenia współpracy i uczestnictwo Gminy Santok w organizacjach (współpraca z województwem, powiatem, gminami z Niemiec, uczestnictwo w MOF Gorzowa Wielkopolskiego przynależność m.in. do euroregionu, LGD i LOTUR).

Słabe strony Gminy Santok	
1	Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura edukacyjna w największych miejscowościach (Janczewo i Wawrów).
2	Przewymiarowana infrastruktura szkolna w Lipkach Wielkich i Santoku.
3	Niedostateczna liczba żłobków.
4	Znaczące obciążenie budżetu gminy kosztami funkcjonowania oświaty.
5	Brak dużych przedsiębiorstw.
6	Niedostateczna podaż niektórych rodzajów usług, istotnych dla mieszkańców: stacje benzynowe, apteki, gastronomia.
7	Brak spójnego systemu dróg rowerowych.
8	Niekorzystna struktura przestrzenna gminy.
9	Duża emisja zanieczyszczeń ze źródeł prywatnych (niska emisja).

Szanse	
1	Możliwości zewnętrznego wsparcia finansowego dla realizacji inwestycji, szczególnie z budżetu Unii Europejskiej.
2	Sąsiedztwo Gorzowa Wielkopolskiego – jednej ze stolic województwa.
3	Zasoby naturalne: rzeki, lasy.
4	Walory krajobrazowe.
5	Tradycje i zabytki historyczne.
6	Atrakcyjne położenie.
7	Droga krajowa 22 i bliskość drogi ekspresowej S3.
8	Bliskość Niemiec, szczególnie Berlina.
9	Rozwój turystyki wodnej w Polsce.

Zagrożenia	
1	Zmiany klimatyczne.
2	Ryzyko powrotu epidemii COVID-19 lub wystąpienia innej epidemii.
3	Położenie gminy na terenach powodziowych i zagrożonych osunięciami ziemi.
4	Zmiany prawne ograniczające możliwości finansowe samorządu gminy.
5	Ryzyko zmiany granic Gorzowa Wielkopolskiego kosztem Gminy Santok.
6	Kryzys gospodarczy.
7	Wzrost cen energii.
8	Degradacja infrastruktury kolejowej.
9	Ryzyko wystąpienia konfliktu pomiędzy częścią mieszkańców dotychczasowych i napływowych.

III. CELE I KIERUNKI REALIZACJI STRATEGII

1. Wizja rozwoju gminy – cel główny strategii

W poprzednim rozdziale zaprezentowana została synteza możliwości i barier rozwojowych Gminy Santok. Na podstawie analizy stanu gminy wskazano jej silne i słabe strony, a także zidentyfikowano stojące przed nią szanse i zagrożenia.

Powyższe działania pozwoliły na sformułowanie wizji Gminy Santok, która przedstawia taki stan przyszłości, do jakiego dążą twórcy strategii. Perspektywa Strategii Rozwoju Gminy sięga roku 2030. Ambicją mieszkańców i władz lokalnego samorządu jest, aby do tego czasu zrealizowana została wizja sformułowana w następujący sposób:

Gmina Santok jest miejscem przyjaznym swoim mieszkańcom i turystom, zapewniającym wysoki komfort życia dzięki:

- Dbłości o wyjątkowe zasoby przyrodnicze.
- Umiejętnemu korzystaniu z walorów krajobrazowych.
- Zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców w obliczu zmian klimatycznych.
- Korzystaniu z bliskości Gorzowa Wielkopolskiego, przy jednoczesnym rozwijaniu swoich możliwości gospodarczych.
- Sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej.
- Wysokiej jakości infrastrukturze społecznej.

Realizacja przedstawionej wizji rozwoju gminy stanowi cel główny strategii. Realizacja tego celu możliwa jest poprzez wskazane celów strategicznych. Cele strategiczne mają charakter ogólny i długookresowy. Bardziej szczegółowe cele operacyjne są przypisane poszczególnym celom strategicznym. Cele operacyjne mają charakter średniokresowy i są znacznie konkretniej sformułowane. Ostatnim elementem planowania strategicznego są kierunki działań, które wskazują planowane do realizacji projekty, których wykonanie pozwoli na osiągnięcie opisanego powyżej celu głównego, czyli wizji rozwoju gminy.

W strategii wskazano cztery cele strategiczne, odwołujące się do wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego, uzupełnione o cel strategiczny wskazujący na możliwości rozwoju gminy poprzez współpracę z innymi samorządami i organizacjami, a także efektywne zarządzanie.

2. Cel strategiczny 1. - Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.

W obszarze celu strategicznego 1 wskazane zostały zidentyfikowane potrzeby o charakterze infrastrukturalnym, których realizacja niezbędna jest dla zapewnienia komfortu życia mieszkańców (działania o charakterze nieinwestycyjnym opisane są w innej części rozdziału). Pojęcie komfortu życia, czy też wysokiej jakości życia może być oczywiście różnie definiowane. W tym celu strategicznym autorzy strategii skupili się na kwestiach społecznych, zgodnie z pierwszą częścią nazwy celu, świadomie pomijając kwestie gospodarcze, które są poruszone poniżej w celu strategicznym 2.

Gmina spójna społecznie, to samorząd, który sprawnie realizuje swoje główne zadania w obszarze edukacji. Dlatego zaplanowane kierunki działań obejmują przede wszystkim rozbudowę infrastruktury edukacyjnej i jej modernizację w zachodniej części gminy. Na etapie diagnozy oraz gromadzonych opinii podczas jej prezentacji zidentyfikowano, że jest to część Gminy Santok, która charakteryzuje się znaczącym wzrostem liczby ludności, za czym nie nadąża zdekapitalizowana infrastruktura.

Jednocześnie zauważa się konieczność zagospodarowania obiektów edukacyjnych w Santoku i Lipkach Wielkich, gdzie liczba uczniów jest nieadekwatnie mała w stosunku do posiadanej infrastruktury. Planowane działania zakładają zachowanie wysokiej jakości świadczonej oferty, przy optymalizacji wykorzystania powierzchni w taki sposób, żeby nie powodować strat finansowych związanych np. z oświetlaniem, czy ogrzewaniem niewykorzystanych powierzchni.

Planowanym działaniem z pogranicza polityki edukacyjnej i polityki społecznej jest wykorzystanie obiektu oddziału przedszkolnego w Gralewie z przeznaczeniem na żłobek. Przy czym autorzy strategii nie precyzują, czy gmina podejmie się realizacji tego typu inwestycji, czy też zabezpieczy możliwość rozwoju w tym zakresie poprzez wynajęcie obiektu podmiotowi prywatnemu i objęcie chętnych systemem dopłat, jak jest to dotychczas praktykowane.

Podsumowując kwestie dotyczące edukacji, system edukacji oraz opieki nad dziećmi w gminie, wymaga ciągłego dostosowania się do zmian liczby ludności, w tym najmłodszych mieszkańców, które na obszarze gminy związane są przede wszystkim ze wzrastającą liczbą mieszkańców terenów podmiejskich Gorzowa Wielkopolskiego oraz depopulacją przestrzeni położonych w większej odległości od miasta.

W dziedzinie polityki społecznej potrzeby infrastrukturalne wskazywane w strategii dotyczą w pierwszej kolejności zapewnienia właściwego lokalu dla Środowiskowego Domu Samopomocy. W celu strategicznym nie precyzuje się, czy będzie to przebudowa obecnej siedziby, przeniesienie do innego, istniejącego lokalu, czy też budowa nowego obiektu. Istotnym jest, co powoduje uwzględnienie tej inwestycji w strategii, przygotowanie obiektu umożliwiającego rozwój placówki, ze względu na duże zainteresowanie możliwością uczestnictwa w zajęciach oferowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy (przekraczających lokalowe możliwości placówki).

Wśród celów operacyjnych uwzględniono także stworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkaniowego. Plany te związane są z procesami demograficznymi zachodzącymi w Gminie Santok. Choć w skali całej gminy sytuacja demograficzna przedstawia się niezwykle korzystnie, to wyraźnie widać, że wskaźniki demograficzne są bardzo zróżnicowane terytorialnie. Praktycznie cały wzrost liczby ludności, gmina zawdzięcza swojej zachodniej części, w szczególności sołectwom Janczewo i Wawrów. W pozostałych częściach gminy sytuacja wygląda mniej korzystnie. Zauważalna jest stagnacja w środkowej części gminy oraz systematyczny spadek liczby ludności w jej wschodniej części, czego następstwem jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Z tego też względu Gmina Santok planuje przyjąć aktywną postawę i planuje otwarcie Centrum Opiekuńczo-Mieszkaniowego oraz zakłada rozwój placówek zapewniających prowadzenie aktywnej polityki senioralnej. W uzupełnieniu

do powyższego zakłada się także podjęcie działań na rzecz uruchomienia w gminie Zakładu Aktywności Zawodowej.

W celu strategicznym 1 założono też aktywną politykę gminy w dziedzinie mieszkalnictwa. Będzie ona realizowana poprzez tworzenie warunków dla możliwości rozwoju budownictwa prywatnego (z zachowaniem szacunku dla przestrzeni, co wskazywane jest w celu strategicznym 3), a także poprzez stworzenie warunków dla powstania budownictwa komunalnego dzięki udziałowi gminy w społecznej inicjatywie mieszkaniowej.

W uzupełnieniu dla wyżej opisanych podstawowych usług społecznych w strategii założono także podjęcie działań infrastrukturalnych, których efektem będzie atrakcyjna oferta czasu wolnego. Niezbędne dla osiągnięcia powyższego celu operacyjnego będzie podjęcie działań na rzecz rozwoju infrastruktury kultury, w szczególności poprzez modernizację siedziby Centrum Kultury i Rekreacji w Santoku, ale także poprzez utrzymanie we właściwym stanie i doposażanie innych obiektów. Oprócz działań w zakresie kultury planowany jest także rozwój infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej, w oparciu o istniejące zasoby.

Cel strategiczny 1	
Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców	
Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.	Kierunki działań dla celu operacyjnego 1.1: <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja Szkoły Podstawowej w Janczewie. • Modernizacja (w tym rozbudowa) Przedszkola Gminnego w Wawrowie. • Zapewnienie efektywnego wykorzystania obiektów edukacyjnych w Santoku i Lipkach Wielkich. • Budowa lub modernizacja sali sportowej w Szkole Podstawowej w Wawrowie. • Wykorzystanie obiektu oddziału przedszkolnego w Gralewie z przeznaczeniem na żłobek. • Zapewnienie terenu na rozwój usług społecznych (w tym edukacyjnych) na terenie Wawrowa.
Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.	Kierunki działań dla celu operacyjnego 1.2: <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie lokalu dla Środowiskowego Domu Samopomocy umożliwiającego rozwój placówki. • Stworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkaniowego. • Podjęcie działań na rzecz uruchomienia w gminie Zakładu Aktywności

	<p>Zawodowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój placówek zapewniających prowadzenie aktywnej polityki senioralnej. • Zapewnienie terenu na rozwój usług społecznych na terenie Wawrowa.
<p>Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 1.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków dla możliwości rozwoju budownictwa prywatnego. • Stworzenie warunków dla budownictwa komunalnego poprzez udział gminy w społecznej inicjatywie mieszkaniowej.
<p>Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 1.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury kulturalnej. • Modernizacja istniejącej infrastruktury sportowej. • Rozwój infrastruktury rekreacyjnej. • Kreatywny plac zabaw na promenadzie w Santoku.

3. Cel strategiczny 2. - Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.

W celu strategicznym 2 zgrupowane zostały plany i przedsięwzięcia związane z rozwojem gminy w aspekcie ekonomicznym.

Pierwszą przestrzenią, którą zdefiniowano jako możliwość stworzenia warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego Gminy Santok jest wykorzystanie podmiejskiego położenia. Sąsiedztwo miasta wojewódzkiego, liczącego ponad sto tysięcy mieszkańców daje Gminie Santok szereg możliwości rozwojowych. Z jednej strony miasto Gorzów Wielkopolski jest znaczącym rynkiem pracy dla mieszkańców okolicznych gmin i powiatów, a z drugiej strony jest ogromnym rezerwuarem klientów dla usług świadczonych w gminie. Ponadto przedsiębiorstwa funkcjonujące w Gminie Santok, wobec ewentualnych problemów z pozyskaniem pracowników, mogą również posiłkować się mieszkańcami miasta.

Ważnym aspektem rozwojowym w kontekście sąsiedztwa Gorzowa Wielkopolskiego jest także rozwój potencjału osiedleńczego gminy. Na potencjał osadniczy składa się m.in. dobra lokalizacja i dostępność komunikacyjna względem miejskiego ośrodka o charakterze wojewódzkim, dobry dostęp do infrastruktury sieciowej, sprawny proces wydawania decyzji administracyjnych niezbędnych do uzyskania w procesie budowlanym, a także dostępność atrakcyjnej infrastruktury społecznej, takiej jak szkoły, przedszkola, place zabaw i obiekty kultury. Gmina Santok rozwijając swój potencjał osiedleńczy może pozyskiwać nowych mieszkańców nie tylko zachęcając gorzowian do zmiany miejsca zamieszkania, ale także zatrzymywać swoich mieszkańców podejmujących pracę w Gorzowie Wielkopolskim lub innej gminie miejskiego obszaru funkcjonalnego, a także pozyskiwać mieszkańców planujących

STRONA 58

przeprowadzkę z innego regionu kraju w związku z podjęciem zatrudnienia na gorzowskim rynku pracy.

Dla pełniejszego wykorzystania pewnej premii wynikającej z sąsiedztwa planowane jest także wyznaczenie strefy gospodarczej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 22. Teren taki może okazać się atrakcyjny dla inwestorów ze względu na skomunikowanie i położenie przy drodze tranzytowej komunikującej granicę z Niemcami w Kostrzynie nad Odrą z Gdańskiem oraz krajami bałtyckimi. Ponadto jego atrakcyjność jest większa właśnie dzięki położeniu na obrzeżach Gorzowa Wielkopolskiego. Celem wykorzystania gospodarczego sąsiedztwa dużego miasta jest także nakierowanie, chociażby w planowaniu przestrzennym, na rozwój usług skierowanych na obsługę zarówno mieszkańców Gminy Santok, jak i mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego i innych gmin miejskiego obszaru funkcjonalnego.

Autorzy strategii zakładają, że rozwój gospodarczy gminy, powinien być oparty nie tylko na zaletach położenia w sąsiedztwie miasta Gorzowa Wielkopolskiego, ale także w maksymalnym możliwym rozmiarze na własnych zasobach gospodarczych. Jest to ważne, żeby wzrost gospodarczy gminy był trwały i nie był w zupełności uzależniony od sytuacji gospodarczej znacznie większego sąsiada. W tym celu należy wspierać rozwój lokalnych aktywności opartych na posiadanych zasobach. Istotne jest także żeby zapobiegać w miarę możliwości powstawaniu takich form prowadzenia działalności gospodarczej, które mogłyby doprowadzić do degradacji posiadanych zasobów przyrodniczych oraz znacząco obniżyć potencjał osiedleńczy gminy.

Pierwszym wskazanym w celu operacyjnym 2.2 kierunkiem działań jest rozwój sektora rolnego, szczególnie we wschodniej części gminy. Kierunek ten mógłby być rozwijany poprzez podjęcie działania inwestycyjnego dotyczącego budowy przechowalni i częściowej przetwórni warzyw, owoców i grzybów w Lipkach Wielkich. Inwestycja taka planowana jest do realizacji na terenach inwestycyjnych należących do Gminy Santok, które położone są na obrzeżach Lipiek Wielkich.

Pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości planowane jest także poprzez wyznaczenie i przygotowanie lokalnych obszarów aktywności gospodarczej, szczególnie w miejscowościach, które w mniejszym stopniu korzystają z sąsiedztwa Gorzowa Wielkopolskiego. Strefy takie mogą być skierowane do sektora handlu, drobnej wytwórczości, a także dotyczyć turystyki.

Wykorzystanie lokalnych zasobów dla rozwoju gospodarczego polegać będzie również na tworzeniu warunków dla rozwoju usług deficytowych w gminie, co podnoszą mieszkańcy, wskazując na brak np. stacji benzynowej, czy aptek w niektórych miejscowościach, a także rozwoju energetyki odnawialnej – przede wszystkim fotowoltaiki na terenach zgodnych z polityką przestrzenną gminy. Tego typu kierunki realizowane będą poprzez politykę przestrzenną gminy, gospodarkę nieruchomościami oraz działania o charakterze promocyjnym. W uzupełnieniu dla powyższych planów, zasadna jest także kontynuacja działań związanych z integracją lokalnego środowiska biznesowego.

Autorzy strategii uznali, że w ramach osobnego celu operacyjnego zasługuje uwzględnienie turystyki jako sektora, na którym możliwe jest oparcie rozwoju gospodarczego gminy. Należy szczególnie podkreślić, że kierunek ten znajduje nie tylko poparcie w Diagnozie, ale także zyskał znaczące poparcie w opiniach wyrażanych przez mieszkańców podczas publicznej

prezentacji wyników Diagnozy. Strategia zakłada podejmowanie działań na rzecz dalszego rozwoju turystyki rzecznej. Podejmowane będą wszechstronne działania związane z rozwojem mariny w Santoku, powstaniem miejsca do cumowania większych jednostek, ale także rozwojem np. turystyki kajakowej. Ważnym elementem podejmowanych działań będzie także wykorzystanie położenia gminy przy Międzynarodowej Drodze Wodnej E-70 oraz Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Kolejnym kierunkiem działań w opisywanym celu operacyjnym będzie rozwijanie turystycznego zagospodarowania atrakcji o charakterze historycznym. Najbardziej znanymi zabytkami Ziemi Santockiej są te związane z początkami państwa polskiego, jak pozostałości grodziska w Santoku, oraz szlakiem bunkrów powstałych przed II wojną światową. Ale możliwości rozwoju turystyki historycznej związane są też z innymi obiektami, np. o charakterze sakralnym.

Kolejnym elementem jest powstanie nowych produktów turystycznych na bazie lokalnych zasobów i specjalizacji, jak np. enoturystyka, czy turystyka kulinarna, oparte na santockich winnicach, lokalnym środowisku pszczelarzy oraz wytwórców produktów regionalnych.

Istotne będzie także tworzenie warunków dla turystyki aktywnej, poprzez jej promocję, organizację imprez, rozbudowę ścieżek pieszych i rowerowych, a także oznakowanie kolejnych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, konnych i wodnych).

Ostatnim elementem jest promocja lokalnych podmiotów branży turystycznej, uwzględniająca nie tylko imprezy gminne czy obiekty publiczne, ale także przedsięwzięcia lokalnych przedsiębiorców branży turystycznej, co przyczyniać się będzie do integracji środowiska oraz jego jeszcze większej identyfikacji z Gminą Santok.

W celu strategicznym 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy, przewidziane zostało także podjęcie działań, których efektem powinno być wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym. W tym celu przewiduje się promocję lokalnych podmiotów turystycznych na terenie Niemiec, w szczególności w Berlinie, a także wykorzystywanie posiadanych przez Gminę Santok relacji partnerskich dla rozwoju więzi gospodarczych.

Cel strategiczny 2.	
Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy	
<p>Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 2.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektywne korzystanie z gorzowskiego rynku pracy. • Rozwój potencjału osiedleńczego gminy. • Wyznaczenie strefy gospodarczej w sąsiedztwie drogi krajowej nr 22. • Rozwój usług skierowanych na obsługę zarówno mieszkańców Gminy Santok, jak i mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego i innych gmin miejskiego obszaru funkcjonalnego.

<p>Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 2.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój sektora rolnego, szczególnie we wschodniej części gminy. • Integracja lokalnego środowiska gospodarczego. • Stworzenie warunków dla rozwoju usług deficytowych w gminie: np. stacja benzynowa, apteki, gastronomia, usługi w zakresie ochrony zdrowia i opiekuńcze • Wyznaczenie i przygotowanie lokalnych obszarów aktywności gospodarczej. • Rozwój energetyki odnawialnej – przede wszystkim fotowoltaiki.
<p>Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 2.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój turystyki rzecznej. • Turystyczne zagospodarowanie atrakcji o charakterze historycznym. • Powstanie nowych produktów turystycznych: enoturystyka (turystyka winiarska). • Tworzenie warunków dla turystyki aktywnej. • Rozbudowa i oznakowanie szlaków turystycznych. • Promocja lokalnych podmiotów branży turystycznej. • Stworzenie warunków dla rozwoju usług gastronomicznych
<p>Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 2.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja lokalnych podmiotów turystycznych na terenie Niemiec, w szczególności w Berlinie. • Wykorzystanie relacji partnerskich dla rozwoju więzi gospodarczych.

4. Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.

Cel strategiczny 3 wyznacza działania, których realizacja będzie miała na celu takie zagospodarowanie przestrzeni, które będzie służyć społeczności lokalnej, ale jednocześnie nie będzie wywoływać nadmiernej presji na środowisko naturalne. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju leży u podstaw opracowanych celów strategicznych.

Zakładane w strategii odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią obejmować będzie podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości planowania przestrzennego zakładającego kształtowanie polityki przestrzennej uwzględniającej nie tylko uwarunkowania społeczne, czy gospodarcze, ale także środowiskowe. Postulowane jest także zwiększenie powierzchni obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w gminie. Proces planowania przestrzennego zakłada aktywny udział mieszkańców, co stanowić będzie kontynuację dobrych praktyk realizowanych w Gminie Santok. W uzupełnieniu dla działań związanych z planowaniem przestrzennym, w tym przede wszystkim tworzeniem nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakładane jest także w strategii powstanie Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Strefa taka może powstać na terenie miejscowości Gralewo i Santok, których znaczące obszary leżą w obszarze rewitalizacji, wyznaczonym uchwałą rady gminy. Wyznaczenie strefy przyczyni się do zwiększenia możliwości realizacji projektów rewitalizacyjnych w obu ww. miejscowościach. Kolejnym aspektem odpowiedzialnego gospodarowania przestrzenią, który przewidziano w Gminie Santok jest ograniczenie zabudowy na terenach wrażliwych przyrodniczo (np. Natura 2000) oraz na terenach cennych krajobrazowo, takich jak skraj nadrzecznej pradoliny. W celu strategicznym 3 istotnym obszarem jest także zwalczanie skutków zmian klimatycznych, które dotyczą Gminę Santok oraz przyczynienie się do zmniejszenia negatywnego wpływu środowiska lokalnego na występowanie tych zmian. W związku z powyższym w strategii przewidziano podjęcie działań na rzecz zwiększania zdolności retencyjnych, w tym zachowania naturalnej retencji, zachowania swobodnego przepływu wód powierzchniowych oraz unikania zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią. Realizacja niniejszych działań może mieć charakter działań administracyjnych, jak też inwestycyjnych, a także oznaczać podejmowanie współpracy z administracją rządową oraz innych szczebli samorządu terytorialnego. Powyższe działania mają na celu zapobieganie możliwościom wystąpienia powodzi. W uzupełnieniu do nich planowana jest także ochrona przeciwpowodziowa, obejmująca m.in. rozwój systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych oraz budowę zbiorników retencyjnych.

Istotnym elementem przewidzianych w strategii działań na rzecz bezpieczeństwa jest modernizacja systemu istniejących w gminie Ochotniczych Straży Pożarnych. Zakładana jest budowa lub modernizacja obiektów, tak aby wszystkie kluczowe jednostki (tj. Janczewo, Lipki Wielkie, Santok-Gralewo, Wawrów i Stare Polichno) posiadały remizy odpowiadające stawianym przed nimi zadaniom.

W ramach właściwego gospodarowania przestrzenią, tak aby promować ideę zrównoważonego rozwoju, zakładane jest także tworzenie i utrzymanie terenów zielonych na obszarach poddanych presji urbanizacyjnej, poprawa efektywności energetycznej zarówno budynków użyteczności publicznej, jak i publicznych oraz prywatnych budynków mieszkalnych, a także aktywne wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji fotowoltaicznych.

Z kwestiami klimatycznymi korespondują opisane w strategii cele dotyczące ochrony środowiska. Zakładany jest rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska. Planowany rozwój gospodarczy gminy w oparciu o sektor turystyczny determinuje konieczność

powstania lub modernizacji infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w kierunku zapewnienia jej ograniczonej (najlepiej do zera) szkodliwości dla środowiska naturalnego.

Planowane jest także rozwijanie działań w kierunku prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami, której istotnym elementem będzie budowa infrastruktury wspierającej segregację, w tym punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Kolejnym istotnym kierunkiem działań jest podjęcie wysiłków na rzecz eliminacji źródeł niskiej emisji, czyli tzw. kopciuchów w domach prywatnych. Działania z zakresu ochrony środowiska zakładają także rozwój systemu kanalizacji sanitarnej we wschodniej części gminy, gdzie jej deficyt jest najistotniejszy, a także budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach słabo zurbanizowanych, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej nie jest zasadna z przyczyn ekonomicznych oraz technicznych.

Uzupełnieniem dla wszystkich powyżej wymienionych działań infrastrukturalnych – w zakresie ochrony środowiska - będzie podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. W celu strategicznym dotyczącym gospodarowania przestrzenią został uwzględniony także cel operacyjny wskazujący na działania, których efektem będzie rozwój infrastruktury transportowej. Zakłada on realizację takich projektów, jak budowa, rozwój i integracja sieci dróg rowerowych oraz połączeń pieszych (m. in. chodników i ścieżek pieszych). W efekcie powinna powstać sieć dróg rowerowych, które będą dawały możliwość poruszania się po gminie (np. dojazdy do szkół), zapewnią dojazd do Gorzowa Wielkopolskiego, a także będą pełniły funkcję krajoznawczą, przyczyniając się do wzrostu atrakcyjności turystycznej gminy.

Kolejnym działaniem będzie poprawa jakości dróg lokalnych, w tym poprawa stanu i komfortu podróżowania, poprzez zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa dla wszystkich uczestników ruchu drogowego. Interwencja przewidziana jest zarówno na drogach, których zarządzającym jest Gmina Santok, jak i na drogach powiatowych i wojewódzkich, gdzie podmiotem realizującym zadanie jest samorząd powiatu gorzowskiego oraz województwa lubuskiego, ale podjęcie realizacji niektórych inwestycji warunkowane jest podjęciem współpracy z samorządem gminy. W uzupełnieniu do opisanych inwestycji o charakterze drogowym, planowana jest także realizacja mniejszych inwestycji, zlokalizowanych w pasie drogowym, które przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa (np. oświetlenie ulic, przystanki autobusowe, wyspy azylowe).

Ważnym elementem rozbudowy infrastruktury transportowej w Gminie Santok będzie także powstanie infrastruktury komunikacji zbiorowej, takiej jak punkty parkuj i jedź (P&R) oznaczające parkingi dla kierowców samochodów kontynuujących podróż środkami komunikacji zbiorowej, punkty B&R, zorganizowane podobnie jak P&R, tylko dla rowerzystów oraz węzły przesiadkowe, umożliwiające zmianę pojazdu pomiędzy różnymi środkami komunikacji zbiorowej.

Oprócz działań inwestycyjnych, w dziedzinie transportu planowane są także działania organizacyjne mające na celu zapewnienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy, tak aby dać możliwość poruszania się także osobom niezmotoryzowanym. Zapewnienie wysokiej wewnętrznej dostępności w Gminie Santok osiągnięte zostanie poprzez organizację publicznego transportu zbiorowego. Transport taki ma za zadanie umożliwić korzystanie ze szkół, przedszkoli, miejsc pracy, obiektów handlowych, czy ośrodków kultury w gminie dla jej mieszkańców. Natomiast zapewnienie

zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy realizowane będzie poprzez organizację i współpracę w zakresie połączeń autobusowych z innymi gminami, w szczególności z miastem Gorzów Wielkopolski, które stanowi dla wielu mieszkańców Gminy Santok miejsce zatrudnienia, pobierania nauki na poziomie wyższym i średnim oraz korzystania z wielu usług. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacji wymagać będzie także poprawy stanu kolejowej infrastruktury w gminie. Zakłada się w tym przypadku kontynuację starań władz gminy o budowę przystanku kolejowego w Czechowie oraz zmianę lokalizacji przystanku Santok, a także w przypadku powodzenia tych wysiłków właściwe zagospodarowanie ich okolic przez gminę.

Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń	
<p>Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 3.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości planowania przestrzennego (kształtowanie polityki przestrzennej uwzględniającej uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe). • Zwiększenie powierzchni obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. • Zwiększanie aktywnego udziału mieszkańców w procesie planowania przestrzennego. • Stworzenie specjalnej strefy rewitalizacji. • Ograniczenie zabudowy na terenach wrażliwych przyrodniczo (np. Natura 2000). • Ograniczenie zabudowy na terenach cennych krajobrazowo.
<p>Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 3.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie zdolności retencyjnych, w tym zachowanie naturalnej retencji, zachowanie swobodnego przepływu wód powierzchniowych, unikanie zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią. • Ochrona przeciwpowodziowa, w tym rozwój systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, budowa

	<p>zbiorników retencyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja systemu Ochotniczych Straży Pożarnych. • Tworzenie i utrzymanie terenów zielonych na obszarach poddanych presji urbanizacyjnej. • Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznych i mieszkaniowych. • Wspieranie rozwoju OZE. • Promocja zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenie prywatnych przedsiębiorstw • Realizacja założeń planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty • Realizacja założeń planu przeciwdziałanie skutkom suszy
<p>Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 3.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej przyjaznej środowisku. • Racjonalna gospodarka odpadami wraz z budową infrastruktury wspierającej segregację, w tym PSZOK. • Eliminacja źródeł niskiej emisji. • Rozwój systemu kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków. • Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.
<p>Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 3.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa, rozwój i integracja sieci dróg rowerowych oraz połączeń pieszych (m. in. chodników i ścieżek pieszych). • Poprawa jakości dróg, w tym poprawa stanu i komfortu podróżowania, poprzez zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa dla wszystkich uczestników ruchu drogowego.

	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury komunikacji zbiorowej – P&R, B&R, punkty przesiadkowe. • Realizacja inwestycji w pasie drogowym, które przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa (np. oświetlenie ulic, przystanki autobusowe, wyspy azylowe).
<p>Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 3.5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie potencjału drogi krajowej nr 22 oraz dróg wojewódzkich nr 158 i 159. • Zapewnienie wysokiej wewnętrznej dostępności w Gminie Santok poprzez organizację publicznego transportu zbiorowego. • Zapewnienie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy poprzez organizację i współpracę w zakresie połączeń autobusowych z innymi gminami, w szczególności z miastem Gorzów Wielkopolski. • Poprawa dostępności komunikacji kolejowej poprzez kontynuację starań o budowę przystanku kolejowego w Czechowie oraz zmianę lokalizacji przystanku Santok.

5. Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.

W obszarze celu strategicznego 4 wskazane zostały zidentyfikowane potrzeby o charakterze innym, niż infrastrukturalny, które również determinują możliwości rozwojowe samorządu terytorialnego.

Założono w tym celu strategicznym rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami. Współpraca z innymi jednostkami ma przede wszystkim pozwolić na wykorzystanie perspektyw rozwojowych wynikających z położenia w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego. Perspektywy te nie ograniczają się tylko do możliwości korzystania z części funduszy strukturalnych Unii Europejskiej związanych z tzw. polityką miejską, ale także oznaczają możliwość wspólnej, bardziej efektywnej realizacji wielu polityk, np. transportowej, odpadowej, czy ochrony środowiska.

Kolejnym obszarem aktywności samorządu gminnego jest uczestnictwo w organizacjach zrzeszających samorządy terytorialne. Gmina Santok należy m.in. do Lubuskiej Organizacji

Turystycznej LOTUR, Związku Miast i Gmin Nadnoteckich, czy też Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pro Europa Viadrina.

Współpraca na gruncie krajowym powinna być uzupełniana poprzez rozwój współpracy międzynarodowej, która daje możliwość uczestnictwa mieszkańców w atrakcyjnych projektach, a władzom samorządowym pozwala na pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej.

W celu strategicznym 4 założono, że współpraca nie powinna ograniczać się wyłącznie do kontaktów gminy z innymi samorządami, ale oznaczać także wspieranie i współpracę z organizacjami pozarządowymi. Zakładany jest także dalszy rozwój jednostek pomocniczych gminy oraz budowa silnej identyfikacji mieszkańców z Gminą Santok. Jest to niezwykle istotne nie tylko ze względu na praktykę powiększania miast w Polsce kosztem i ze szkodą dla mniejszych sąsiadów, ale także związane jest z potrzebą zapobieżenia potencjalnym konfliktom pomiędzy dotychczasowymi i nowo osiedlającymi się mieszkańcami.

Ostatni z celów operacyjnych uwzględnionych w czwartym celu strategicznym dotyczy działań nakierowanych na profesjonalne i skuteczne funkcjonowanie instytucji samorządu terytorialnego Gminy Santok. Efektem realizacji niniejszych działań będzie sprawny i przyjazny Urząd Gminy, w którym nastąpi dalsza informatyzacja części procesów administracyjnych. Prowadzona będzie także skuteczna i otwarta polityka społeczna, uwzględniająca także np. profilaktykę zdrowotną, czy politykę senioralną. Elementem planowanych działań jest także budowa efektywnego systemu funkcjonowania gminnej oświaty, którego wysoki poziom świadczonych usług łączyć się będzie z racjonalnym gospodarowaniem gminnymi finansami. Profesjonalizacja świadczenia usług publicznych oznaczać będzie także rozwiniętą politykę kulturalną i spędzania czasu wolnego. Ważnym elementem planowanych działań jest rozwój Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Santoku, polegający na rozszerzaniu zakresu realizowanych przez zakład funkcji i świadczonych usług na rzecz społeczności lokalnej, a także zakładający rozbudowę parku maszyn i przygotowanie siedziby.

Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy	
<p>Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 4.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie perspektyw rozwojowych wynikających z położenia w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego. • Aktywne uczestnictwo w organizacjach zrzeszających samorządy terytorialne. • Rozwój współpracy międzynarodowej.
<p>Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 4.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie organizacji samorządowych. • Rozwój jednostek pomocniczych gminy. • Budowa silnej identyfikacji mieszkańców z Gminą Santok.

<p>Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>	<p>Kierunki działań dla celu operacyjnego 4.3:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sprawny i przyjazny Urząd Gminy.• Skuteczna i otwarta polityka społeczna.• Efektywny system funkcjonowania gminnej oświaty.• Rozwój Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Santoku.• Rozwinięta polityka kulturalna i spędzania czasu wolnego.
--	---

IV. WYMIAR PRZESTRZENNY POLITYKI ROZWOJU

1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

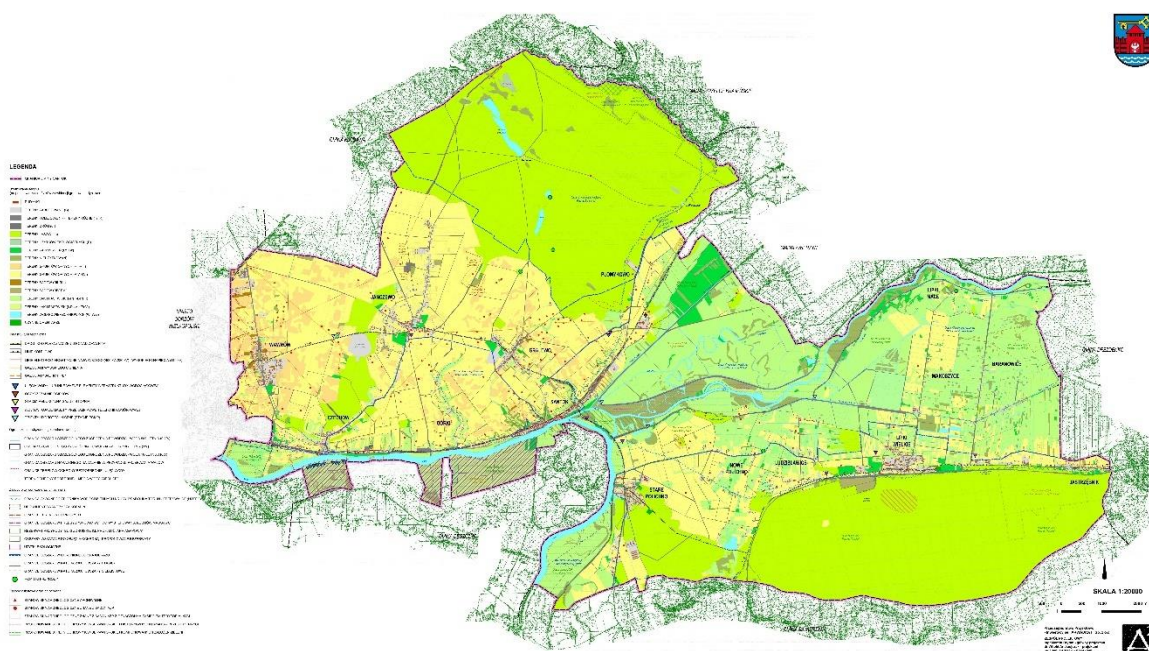
1.1. Kluczowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Santok

Gmina Santok jest średniej wielkości gminą wiejską sąsiadującą z miastem wojewódzkim Gorzowem Wielkopolskim. Kręgosłup komunikacyjny gminy stanowi Droga Wojewódzka nr 158 Gorzów Wielkopolski - Drezdenko przebiegająca przez 8 z 15 sołectw w gminie, w tym przez 6 największych miejscowości pod względem liczby mieszkańców. Skomunikowanie zewnętrzne gminy uzupełnia droga krajowa nr 22 Kostrzyn nad Odrą - Grzechotki leżąca w północnej części gminy oraz linia kolejowa nr 203 Kostrzyn nad Odrą - Tczew z przystankiem osobowym w miejscowości Santok.

Gmina Santok liczy 15 sołectw. Ma rozproszony charakter osadniczy. Żadna z miejscowości nie pełni dominującej roli. Ośrodkiem administracyjnym gminy jest centralnie położony Santok. W skali gminy występuje duże zróżnicowanie wewnętrzne, m.in. pod względem demograficznym, zasobów środowiska naturalnego oraz stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w tym społeczną. Linia podziału gminy przebiega na osi wschód - zachód z symboliczną granicą na rzece Noteć. Pogłębiona analiza pozwala wyodrębnić trzy specyficzne obszary: urbanizujący się w znaczącym tempie zachód gminy, centralną część mającą znaczący potencjał turystyczny oraz podlegający depopulacji wschód, który jednocześnie posiada potencjał przyrodniczy w postaci zasobów środowiska naturalnego oraz atrakcyjności dla sektora rolnego.

Niżej zaprezentowano przykładowy rysunek przedstawiający uwarunkowania istotne dla modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Mapa 18. Uwarunkowania rozwojowe gminy Santok

Źródło: opracowanie Przedsiębiorstwo Projektowo-Inwestycyjne „AKWARAT” Sp. z o.o.

1.2. Wizja rozwoju Gminy Santok

Celem realizacji strategii jest osiągnięcie sformułowanego poniżej stanu. Gmina Santok jest miejscem przyjaznym swoim mieszkańcom i turystom, zapewniającym wysoki komfort życia dzięki:

- dbałości o wyjątkowe zasoby przyrodnicze,
- umiejętnemu korzystaniu z walorów krajobrazowych,
- zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców w obliczu zmian klimatycznych,
- korzystaniu z bliskości Gorzowa Wielkopolskiego, przy jednoczesnym rozwijaniu swoich możliwości gospodarczych,
- sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wysokiej jakości infrastruktury społecznej.

1.3. Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Santok

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Santok jest zobrazowaniem realizacji sformułowanej w strategii wizji rozwoju gminy. Model odzwierciedla zakładane w strategii cele strategiczne, pozwala na zaplanowanie przestrzenne ich realizacji. Tym samym wpływa na kształtowanie się struktur przestrzennych. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględnia uwarunkowania takie jak ukształtowanie terenu, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni (w tym sieć osadniczą), powiązania komunikacyjne, występujące zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także występujące tereny cenne historycznie.

Na podstawie zdiagnozowanych w strategii problemów oraz potencjałów rozwojowych, wyodrębniono trzy zasadnicze strefy przestrzenne gminy:

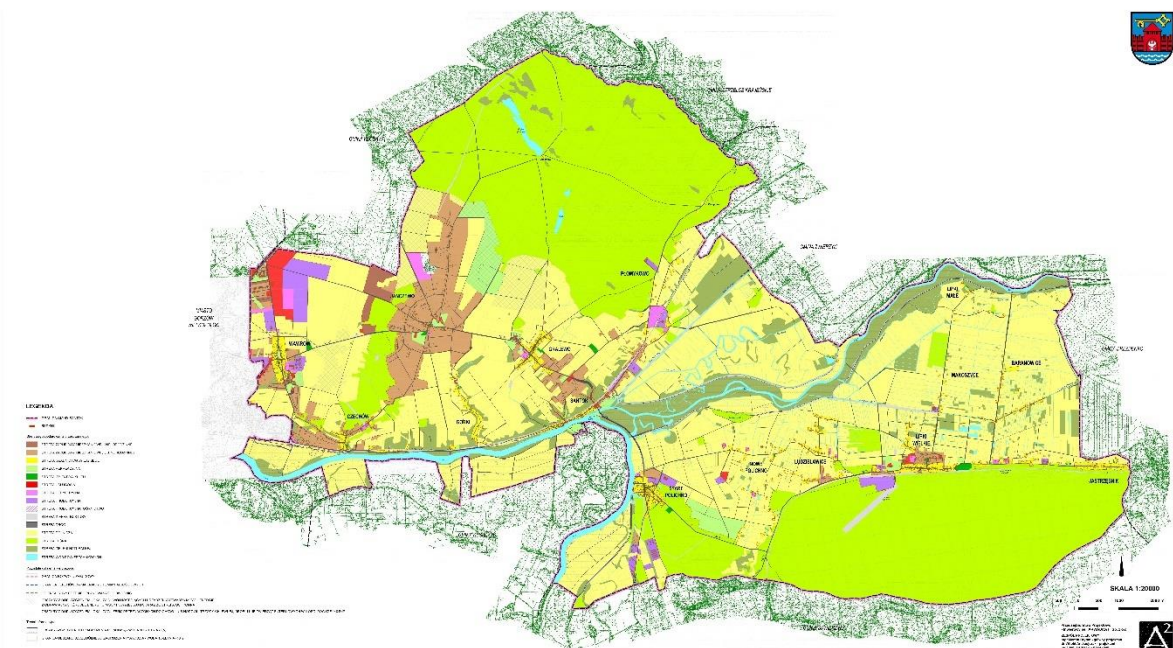
1. Zachód (sołectwa: Wawrów, Czechów, Janczewo, Górki):
 - obszar rozwoju funkcji mieszkaniowej o dużym potencjale osiedleńczym,
 - obszar rozwoju funkcji gospodarczej nakierowany na obsługę gminy oraz miejskiego obszaru funkcjonalnego,
 - funkcje przemysłowe i strefy aktywności gospodarczej,
 - rozwój infrastruktury społecznej związanej z diagnozowanym i prognozowanym wzrostem liczby ludności.
2. Centrum (części sołectw Santok i Gralewo w granicach obszaru rewitalizacji):
 - centrum administracyjne gminy,
 - rozwój usług społecznych adresowanych do wszystkich mieszkańców gminy (kultura, usługi opiekuńcze),
 - obszar intensywnego rozwoju funkcji turystycznej.
3. Wschód (sołectwa: Płomykowo, Stare Polichno, Nowe Polichno, Lipki Wielkie, Lipki Małe, Ludziszawice, Mąkoszyce, Baranowice, Jastrzębnik oraz części sołectw Gralewo i Santok leżące poza obszarem rewitalizacji):
 - tereny użytkowane rolniczo oraz tereny cenne przyrodniczo,
 - rozwój sektora przetwórstwa rolnego,
 - zapewnienie wysokiego standardu usług społecznych,

- stworzenie lokalnych obszarów aktywności gospodarczej.

2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Santok

W ramach ustaleń i rekomendacji przedstawiono ogólne założenia struktury funkcjonalno - przestrzennej oraz najważniejsze cele zintegrowanej polityki rozwoju w tym zalecenia dotyczące kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Mapa 19. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Santok

Źródło: opracowanie Przedsiębiorstwo Projektowo-Inwestycyjne „AKWARAT” Sp. z o.o.

2.1. Zachowanie historycznych układów ruralistycznych miejscowości:

- Santok
- Gralewo
- Janczewo
- Lipki Wielkie
- Czechów
- Stare Polichno
- Wawrów
- Jastrzębnik

Najważniejsze założenia:

- zachowanie historycznej tkanki i struktury przestrzennej,
- wykorzystanie zasobu historycznego m. Santok i komercjalizacji funkcji turystycznej w miejscowości,
- kształtowanie wizerunku gminy.

Ustalenia i rekomendacje:

- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- przekształcanie publicznych skwerów na przestrzenie przyjazne mieszkańcom i turystom.

2.2. Tereny o funkcjach usługowych

Charakterystyka: obszary administracyjno-usługowe, istotne ze względu na obsługę mieszkańców gminy, a także skupiające miejsca pracy.

W obszarach tych zlokalizowane są m.in. instytucje i obiekty użyteczności publicznej, obiekty handlowo-usługowe.

Najważniejsze założenia:

- porządkownie i budowanie struktury przestrzennej,
- zwiększanie potencjału gospodarczego,
- podnoszenie jakości i życia mieszkańców poprzez zapewnianie dostępu do usług.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklającej i wzmacniającej znaczenie istniejących obiektów o kluczowych funkcjach,
- promowanie terenów inwestycyjnych na terenie gminy,
- mieszanie i dodawanie funkcji,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa),
- dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach.

2.3. Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa wielorodzinna

Charakterystyka:

Obszary zabudowy wielorodzinnej niskiej, jako uzupełnienie istniejących struktur, w szczególności przy granicy z miastem Gorzów Wielkopolski oraz budownictwo socjalne.

Najważniejsze założenia:

- podnoszenie jakości życia i zamieszkania,
- kształtowanie, porządkowania i uzupełnianie struktury przestrzennej.

Ustalenia i rekomendacje:

- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym terenami aktywnymi przyrodniczo,
- zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej dostępności terenów zieleni, w tym miejsc spotkań mieszkańców,

- zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odpowiedniej ilości miejsc postojowych,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura rowerowa i piesza),
- dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery) jak i infrastruktury technicznej,

2.4. Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa jednorodzinna

Charakterystyka:

Obszary zabudowy jednorodzinnej oraz zagrodowej.

Najważniejsze założenia:

- podnoszenie jakości życia i zamieszkania,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego,
- kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej,
- ochrona terenów posiadających cenne dla gminy walory krajobrazowe,
- ochrona terenów o możliwości występowania konfliktów w przyszłości.

Ustalenia i rekomendacje:

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy,
- kształtowanie prawidłowej relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową jednorodziną,
- kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym terenami aktywnymi przyrodniczo,
- zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej odpowiedniej ilości miejsc postojowych,
- dążenie do wyznaczenia odpowiedniej szerokości dla dróg (publicznych jak i wewnętrznych),
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura rowerowa i piesza),
- dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery) jak i infrastruktury technicznej,
- kształtowanie zabudowy wzdłuż istniejących dróg z współistniejącą infrastrukturą (jako uzupełnianie istniejących struktur),
- zachowanie niezabudowanych terenów posiadających cenne walory krajobrazowe,
- zachowanie niezabudowanych terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- niewyznaczanie terenów inwestycyjnych położonych w znacznym oddaleniu od infrastruktury technicznej,
- utrzymywanie niskiej intensywności zabudowy, w celu utrzymania wskaźników, odpowiednich dla zabudowy wiejskiej,

- dążenie do obowiązku retencjonowania wody na terenach zabudowy mieszkaniowej, a w szczególności na terenach położonych na zboczach.

2.5. Tereny o funkcjach przemysłowych i strefy aktywności gospodarczej:

Charakterystyka:

Obszary pełniące kluczową rolę dla rozwoju gospodarczego gminy, zlokalizowane w szczególności w bliskim sąsiedztwie z miastem Gorzów Wielkopolski.

Najważniejsze założenia:

- zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy,
- porządkowanie, uzupełnianie i kreowanie nowej struktury przestrzennej,
- koncentracja obszarów wzdłuż obecnych i planowanych ciągów komunikacyjnych,
- minimalizowanie negatywnych skutków dla ludzi.

Ustalenia i rekomendacje:

- połączenia z lokalnym i ponadlokalnym układem komunikacyjnym,
- tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność,
- uwzględnienie zapotrzebowania na miejsca parkingowe dla nowej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów.
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej),
- dostosowywanie wskaźników zabudowy położonych w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych,
- wyposażanie terenów w sieci infrastruktury technicznej,

2.6. Tereny zieleni – lasy

Charakterystyka:

Obszary lasów kluczowe dla systemu przyrodniczego, pełniące w szczególności role: klimatyczno-biologiczne, krajobrazowe, rekreacyjne.

Najważniejsze założenia:

- zachowanie, ochrona i zrównoważone wykorzystanie systemu przyrodniczego,
- wykorzystanie obszarów leśnych dla realizacji programów z zakresu rekreacji i wypoczynku oraz ochrony zdrowia i edukacji.

2.7. Tereny zieleni – zieleń urządzona, strefy rekreacyjno-wypoczynkowe i obszary o funkcjach turystycznych

Charakterystyka:

Obszary pełniące głównie rolę rekreacyjno-społeczną i turystyczną.

Najważniejsze założenia:

- zwiększanie powierzchni i dostępności terenów zieleni,

- wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka),
- poprawa jakości zamieszkania,
- ochrona krajobrazu,
- poprawa warunków klimatycznych.

Ustalenia i rekomendacje:

- zachowanie i tworzenie terenów zieleni, obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i turystycznych,
- doposażenie istniejących miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych,
- zapewnianie dobrej dostępności komunikacyjnej: pieszej, rowerowej, transportu zbiorowego, samochodowej.

2.8. Tereny użytkowane rolniczo

Charakterystyka: Grunty orne, łąki, pastwiska, sady.

Najważniejsze założenia:

- zachowanie tożsamości gminy wiejskiej.

Ustalenia i rekomendacje:

- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych,
- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów,
- wprowadzanie zakazu wyznaczania nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania oraz potrzeb inwestycyjnych.

2.9. Wody

Charakterystyka:

Zbiorniki, ciek wodne w tym rowy melioracyjne.

Najważniejsze założenia:

- zachowanie istniejącego systemu zbiorników i cieków wodnych,
- wykorzystanie zbiorników i cieków wodnych dla rozwoju funkcji związanych ze sportem, rekreacją wypoczynkiem i turystyką.

Ustalenia i rekomendacje:

- ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych,
- prowadzenie działań zmierzających do utrzymania dobrej kondycji rowów melioracyjnych.

3. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego 2023, Gmina Santok leży na terenie trzech obszarów strategicznej interwencji (OSI):

- OSI Miejskie Obszary Funkcjonalne Ośrodka Wojewódzkiego,

- OSI obszary przygraniczne,
- OSI obszary zagrożone powodzią.

3.1. OSI Miejskie Obszary Funkcjonalne Ośrodka Wojewódzkiego

Zgodnie z SRWL 2030 interwencja w stosunku do miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych powinna koncentrować się m.in. na:

- wsparciu powstawania nowych i funkcjonowania istniejących ośrodków innowacji oraz instytucji naukowych i badawczych, zwiększenia potencjału wyższych uczelni oraz wzmocnieniu innowacyjności i konkurencyjności sektora przedsiębiorstw, zwłaszcza rozwój funkcji B+R,
- zwiększeniu dostępności do usług publicznych wyższego rzędu oraz budowie i modernizacji infrastruktury związanej z usługami publicznymi,
- rozwoju terenów inwestycyjnych,
- rozwoju zintegrowanych systemów transportu publicznego przy wykorzystaniu elektromobilności i nisko- oraz bezemisyjnych środków transportu, w tym promowanie ruchu pieszego i rowerowego,
- realizacji działań związanych z poprawą jakości powietrza, likwidacją niskiej emisji z systemów grzewczych oraz adaptacją do zmian klimatu obszarów miejskich, w powiązaniu z działaniami dotyczącymi wykorzystania OZE i ochroną środowiska naturalnego,
- inwestycji w infrastrukturę drogową,
- promowaniu innowacji w obszarze smart city i zielonej gospodarki,
- podnoszeniu jakości przestrzeni w miastach – wzmocnieniu planowania przestrzennego i wsparciu działań z zakresu racjonalnego gospodarowania przestrzenią,
- wspieraniu współpracy partnerskiej w obszarach funkcjonalnych miast,
- rozwoju różnych form współpracy sieciowej w skali krajowej i międzynarodowej,
- upowszechnieniu gospodarki o obiegu zamkniętym w miejskich obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich i zapewnieniu wsparcia dla działań związanych z jej promocją i rozwojem,
- animowaniu współpracy na rzecz łączenia potencjałów miast wojewódzkich i ich specyfiki rozwojowej.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia.
- Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.

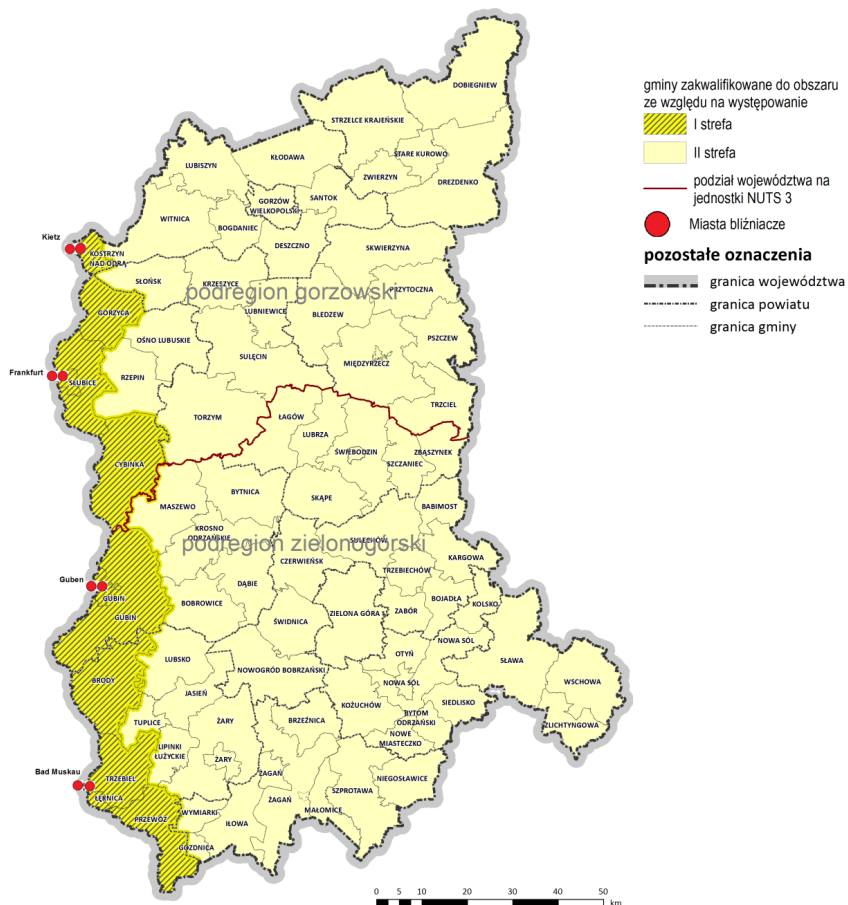
Planowany zakres interwencji:

Obszary przygraniczne z jednej strony posiadają specyficzny potencjał rozwojowy wynikający z możliwości bezpośredniej współpracy międzynarodowej w dziedzinie gospodarczej, wymiany handlowej, kontaktów politycznych czy realizacji projektów transgranicznych. Z drugiej strony problemem jest peryferyjne położenie, słaba krajowa dostępność transportowa oraz zwiększona migracja mieszkańców. Należy także zwrócić uwagę na wysoki poziom konkurencyjności sąsiednich regionów zagranicznych w zakresie płac czy też usług publicznych. Ważnym kierunkiem interwencji polityki regionalnej w stosunku do obszarów przygranicznych jest wspomaganie procesu ich integracji z głównymi obszarami aktywności gospodarczej, dzięki zapewnianiu rozwoju powiązań funkcjonalnych po obu stronach granicy. Wiązać się to powinno m.in. z realizacją projektów infrastrukturalnych i zwiększeniem gęstości połączeń drogowych i kolejowych. Konieczne są ponadto działania na rzecz poprawy standardów życia, wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności obszarów przygranicznych, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym poprzez inwestycje w infrastrukturę techniczną, edukację i kulturę.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

- Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.
- Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.

Mapa 21. Obszary przygraniczne w województwie lubuskim.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030.

3.3. Obszary zagrożone powodzią

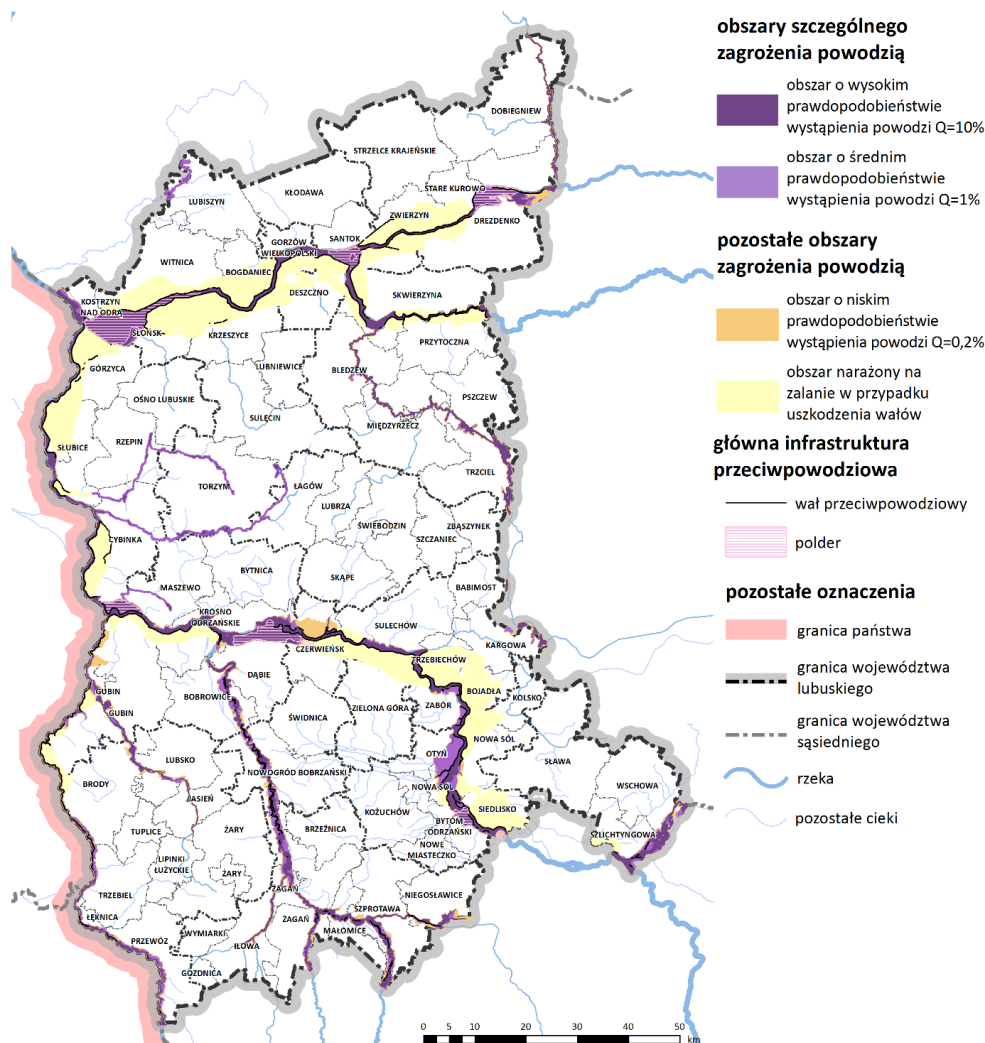
Planowany zakres interwencji:

- Na szczególną uwagę zasługuje informowanie o ograniczaniu zagospodarowania na terenach zagrożonych powodzią (OSZP) $p=10\%$ i $p=1\%$. Kluczowe jest zachowanie terenów w niezmienionym kształcie i zagospodarowaniu, nie wprowadzanie nowej zabudowy, zachowanie naturalnej retencji, zachowanie swobodnego przepływu wód powierzchniowych. Działania ukierunkowane powinny być na unikanie zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią.
- Inwestycje przeciwpowodziowe na terenie województwa lubuskiego powinny obejmować w szczególności budowę wałów przeciwpowodziowych, a także innych budowli, takich jak: jazy, przepusty, wały cofkowe, zbiorniki retencyjne.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
- Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.

Mapa 22. Obszary zagrożone powodzią w województwie lubuskim.

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (PZPW).

4. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju ponadlokalnego

Na podstawie Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030 wyznaczone zostały trzy obszary strategicznej interwencji:

- OSI rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW,
- OSI obszary rewitalizacji MOF GW,
- OSI obszary wiejskie MOF GW.

4.1. OSI rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW

Planowany zakres interwencji:

- wsparcie powstawania nowych i funkcjonowania istniejących ośrodków innowacji oraz instytucji naukowych i badawczych, zwiększania potencjału wyższych uczelni oraz wzmocnianie innowacyjności i konkurencyjności sektora przedsiębiorstw, zwłaszcza rozwój funkcji B+R,
- zwiększanie dostępności do usług publicznych wyższego rzędu oraz budowa i modernizacja infrastruktury związanej z usługami publicznymi,
- rozwój terenów inwestycyjnych,
- rozwój zintegrowanych systemów transportu publicznego przy wykorzystaniu elektromobilności i nisko- oraz bezemisyjnych środków transportu, w tym promowanie ruchu pieszego i rowerowego,
- inwestowanie w infrastrukturę drogową,
- promowanie innowacji w obszarze smart city i zielonej gospodarki,
- rozwój różnych form współpracy sieciowej w skali krajowej i międzynarodowej,
- upowszechnienie gospodarki o obiegu zamkniętym w miejskich obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich i zapewnienie wsparcia dla działań związanych z jej promocją i rozwojem.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

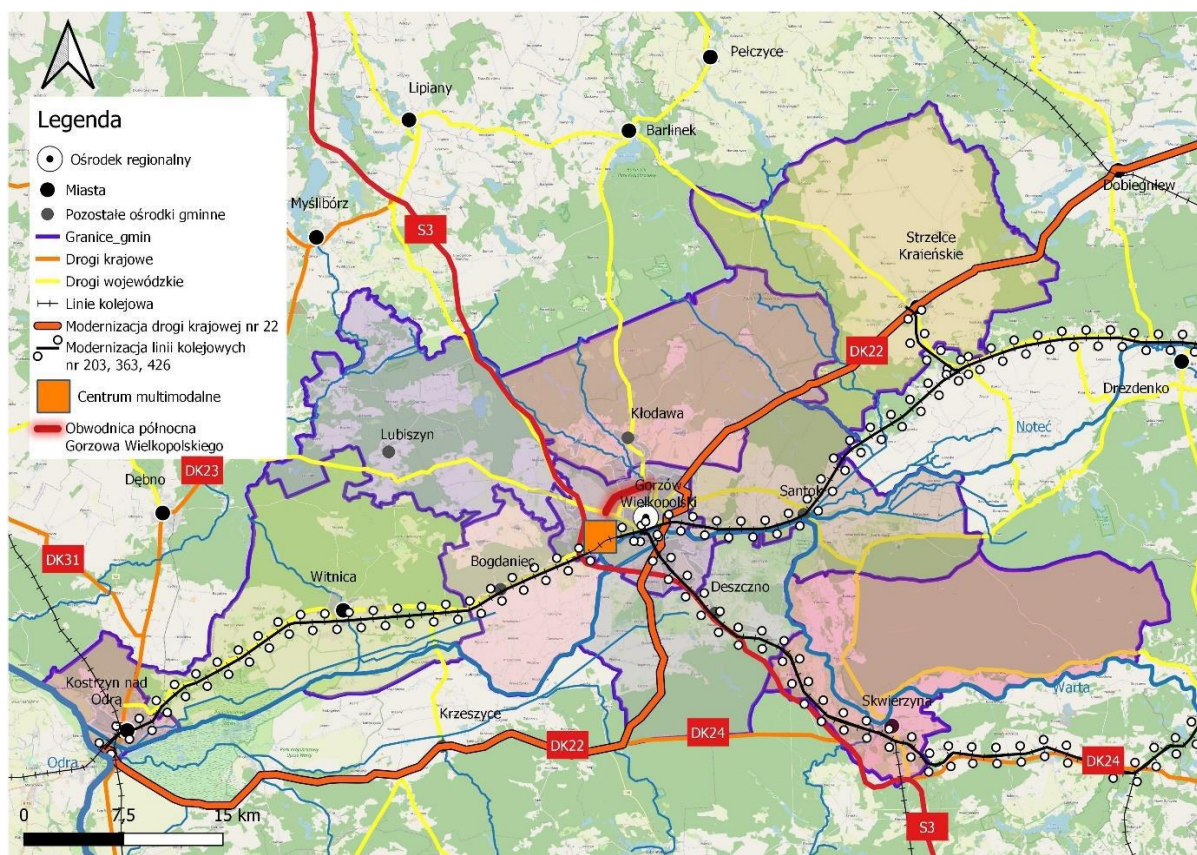
- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.

- Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia.
- Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.
- Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.

- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

Mapa 23. Mapa OSI rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW

Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

4.2. OSI obszary rewitalizacji MOF GW

Planowany zakres interwencji:

- W przestrzeniach miejskich oraz wiejskich MOF GW koncentrują się problemy społeczne oraz inne kwestie problemowe, np. przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe. Są one wynikiem wielu dekad niekorzystnych przemian przestrzennych oraz deficytów w zakresie rewitalizacji. Obszary rewitalizacji wytyczone zostały w każdej z gmin MOF GW. W gminach miejskich i miejsko-wiejskich problemy społeczne koncentrują się z reguły w centrach miast. Problematyka rewitalizacji na obszarach wiejskich jest zdecydowanie inna. Gminy takie jak Deszczno, Kłodawa, Santok, Bogdaniec i Lubiszyn wyznaczyły na swoim terenie po kilka obszarów rewitalizacji.
- Zakłada się realizację kompleksowych działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych na rozwiązywanie specyficznych dla danego obszaru problemów społecznych i współwystępujących z nimi problemów środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Działania rewitalizacyjne co do zasady wymagać będą szczególnej koncentracji terytorialnej. Realizowane będą zgodnie z założeniami programów rewitalizacji (po 2023 roku, zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, w oparciu o gminne programy rewitalizacji).

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

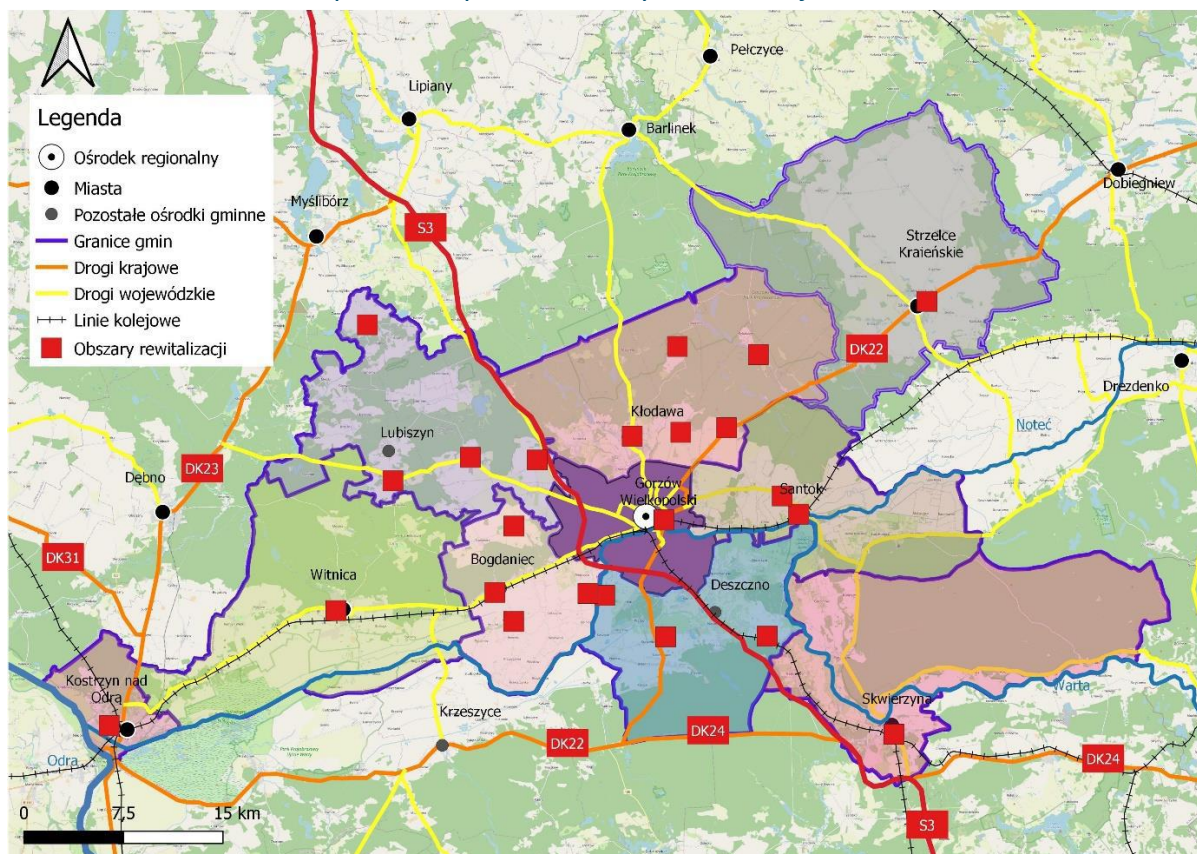
- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.
- Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.

- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.
- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

Mapa 24. Mapa OSI obszary rewitalizacji MOF GW

Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

4.3. OSI obszary wiejskie MOF GW

Planowany zakres interwencji:

- Obszary wiejskie MOF GW charakteryzują się znaczną dynamiką przeobrażeń społeczno-gospodarczych. Grupa gmin podmiejskich doświadcza dynamicznego napływu nowych mieszkańców. Presja urbanizacyjna wpływa na sposób prowadzenia

polityki lokalnej, w tym konieczność dostosowania i rozwijania infrastruktury technicznej, społecznej, ochrony środowiska, wzmocnienia procesów moderowania planowaniem przestrzennym, rozwijania powiązań komunikacyjnych.

- Na obszarze MOF GW występują obszary wiejskie, które są szczególnie narażone na zjawisko depopulacji, starzenia się społeczeństwa, z ograniczonym dostępem do usług publicznych. Dotyczy to m. in. terenów popegeerowskich.
- Do szczególnych wyzwań rozwoju obszarów wiejskich MOF GW należy zaliczyć kwestie ochrony środowiska i przyrody.
- Obszary wiejskie MOF GW posiadają atuty do rozwoju aktywności gospodarczej na swoim terenie. Dotyczy to w szczególności zielonej gospodarki, specyficznych form rolnictwa, turystyki, w tym bazującej na dziedzictwie kulturowym i walorach przyrodniczych.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

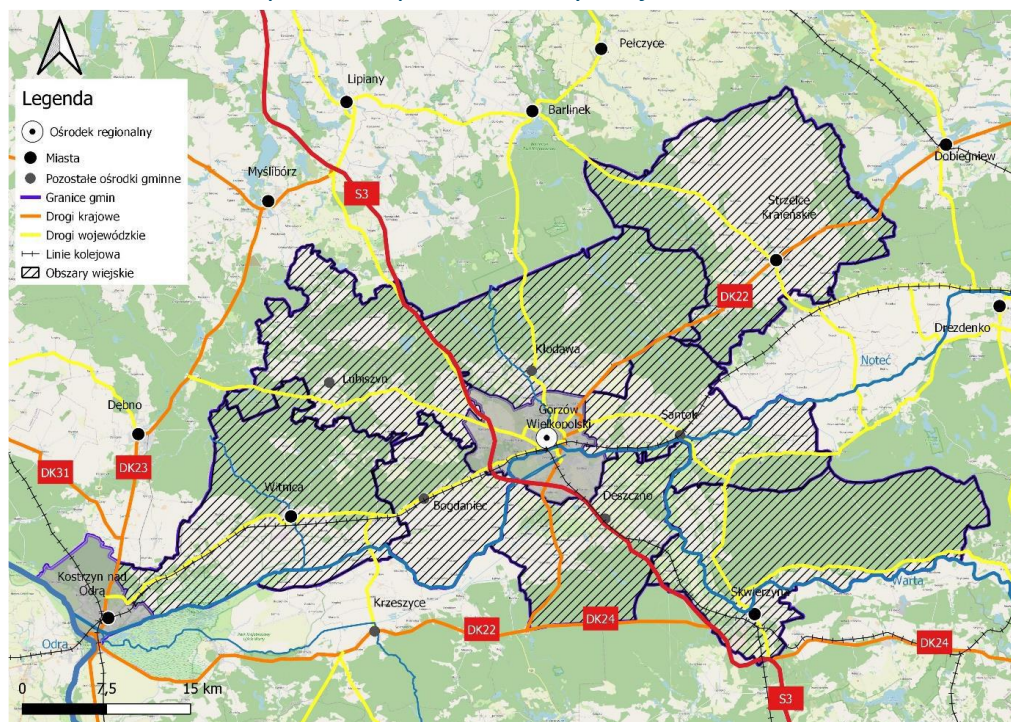
- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
- Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.
- Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.
- Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.

- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.
- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

Mapa 25. Mapa OSI obszary wiejskie MOF GW

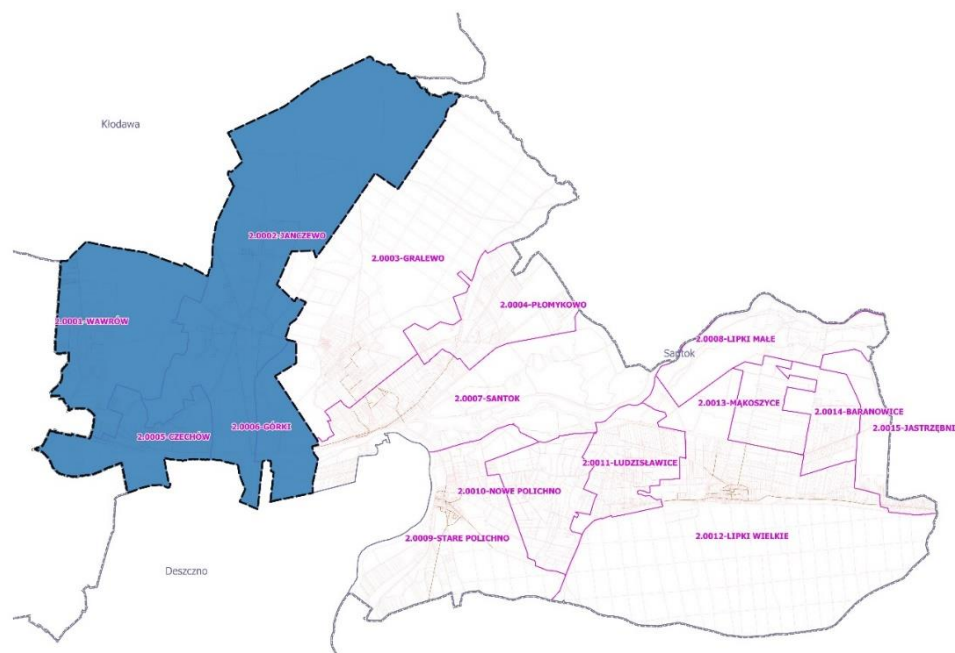
Źródło: Strategia rozwoju ponadlokalnego MOF GW 2030

5. Obszary strategicznej interwencji wprowadzone w strategii rozwoju gminy

5.1. OSI Strefa zurbanizowana

Lokalizacja: sołectwa: Wawrów, Czechów, Janczewo, Górki.

Mapa 26. Strefa zurbanizowana w gminie Santok

Źródło: opracowanie własne

Planowany zakres interwencji:

- rozwój przedsiębiorczości w oparciu o powiązania funkcjonalne z miastem Gorzów Wielkopolski,
- rozwój funkcji rezydencjonalnej,
- zapewnienie wysokiej atrakcyjności osiedleńczej,
- rozwój usług społecznych odpowiadających rozwojowi demograficznemu obszarowi,
- stworzenie możliwości dla rozwoju przemysłu oraz usług, np. logistyki w bezpośrednim sąsiedztwie Drogi Krajowej nr 22.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia.
- Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
- Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.
- Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.
- Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.

- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.
- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

5.2. OSI Obszar rewitalizacji gminy Santok

OSI Obszar rewitalizacji został wyznaczony zgodnie z Uchwałą Rady Gminny Santok Nr XXXIX/385/2022 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Obszarem rewitalizacji jest, zgodnie z art. 10 Ustawy o rewitalizacji, obszar cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, które stanowią podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Jest to więc przestrzeń gdzie obok problemów społecznych obserwuje się nagromadzenie negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, czy też technicznych.

Drugim elementem jest istotność dla rozwoju lokalnego, tak więc przyjąć należy, że taki obszar powinien oddziaływać na całą gminę, albo przynajmniej na większe jej części i powinien pełnić ważne funkcje, jak np. centrum komunikacyjne, obszar szczególnie ciekawy turystycznie, centrum usługowe, czy obszar, gdzie koncentrują się funkcje handlowe.

W toku przeprowadzonych analiz, stanowiących zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, podstawę do przyjęcia ww. uchwały w Gminie Santok wyodrębniono dwa, sąsiadujące ze sobą podobszary, czyli Santok i Gralewo.

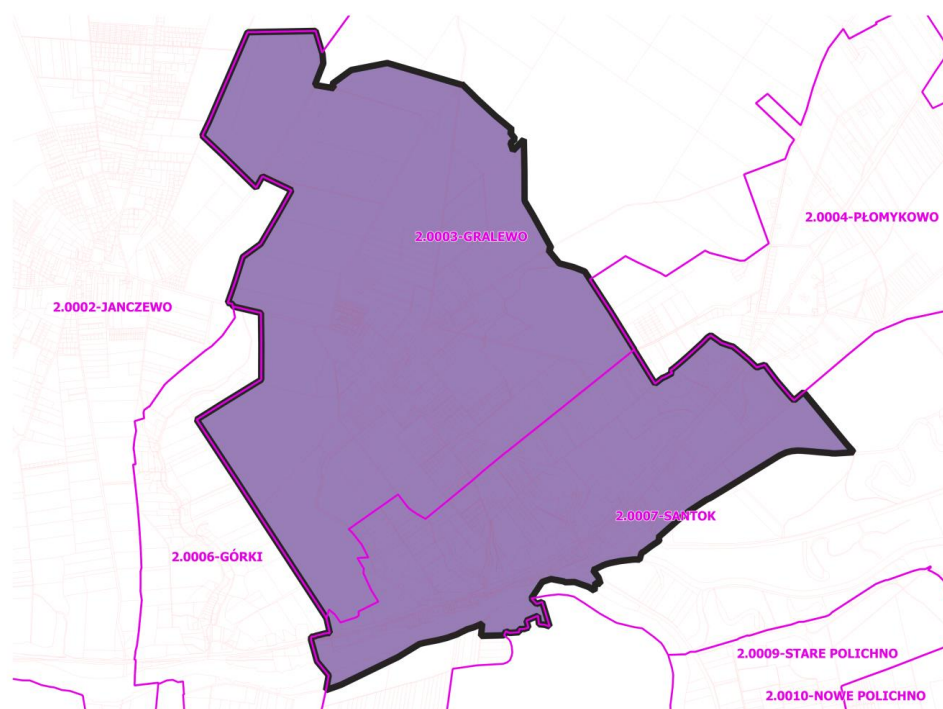
Podobszar Santok uzyskał trzeci co do najmniej korzystnych wyników w zakresie wskaźnika zjawisk społecznych. Ponadto w przypadku pozostałych zjawisk negatywnych, stwierdzono ich występowanie w dwóch z czterech przestrzeni (środowiskowe i gospodarcze), co było najgorszym wynikiem w gminie, ex aequo z dwoma innymi miejscowościami.

Jednocześnie miejscowość Santok jest istotna dla rozwoju lokalnego. Jest siedzibą władz gminy, szkoły i przedszkola. Znajduje się tutaj również jedyny w gminie przystanek kolejowy, który daje możliwość skomunikowania z Gorzowem Wielkopolskim, Poznaniem i Berlinem (przez Kostrzyn nad Odrą). Santok jest także punktem węzłowym komunikacji organizowanej przez Gminę Santok. Ważnym elementem jest także rozwijająca się turystyka, w oparciu o zasoby naturalne (rzeki) oraz kulturowe (związane z początkami państwa polskiego). Najważniejsze atrakcje turystyczne Santoka, jak marina, czy Muzeum Grodu Santok, są nie tylko ważne dla turystów, ale stanowią także atrakcyjne miejsce wypoczynku, rekreacji i animacji dla mieszkańców całej gminy.

Podobszar Gralewo uzyskał drugi co do najmniej korzystnych wyników w zakresie wskaźnika syntetycznego zjawisk społecznych wśród miejscowości, które zostały uznane za istotne dla rozwoju lokalnego po Santoku, również włączonym do obszaru rewitalizacji. Ponadto w Gralewie zostały zdiagnozowane negatywne zjawiska w sferze technicznej. Przy czym należy zwrócić uwagę, że problemy natury technicznej miały wszechstronny charakter i dotyczyły zarówno sfery mieszkaniowej, jak i budynków użyteczności publicznej. Przekraczający średnią dla całej gminy był także wskaźnik liczby numerów adresowych obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub wyznaczonych do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków jako procent liczby numerów adresowych ogółem. Należy zauważyć, że nie jest to zabytkowa zabudowa o charakterze rezydencjonalnym, ale w zdecydowanej większości zdekapitalizowane budynki mieszkalne i gospodarcze zbudowane przez II wojnę światową. Miejscowość Gralewo jest także jedną z dwóch tzw. wsi popegeerowskich w Gminie Santok.

Niezależnie od powyżej opisanych problemów, Gralewo jest istotne dla rozwoju lokalnego. W miejscowości znajduje się świetlica wiejska, która służy także mieszkańcom np. Górek, czy Płomykowa, stadion piłkarski oraz oddział przedszkolny. Funkcjonuje tu także jednostka ochotniczej straży pożarnej, która intensywnie się rozwija. Ponadto Gralewo jest bardzo dobrze skomunikowane z resztą gminy oraz z Gorzowem Wielkopolskim liniami gminnej komunikacji 211 i 212.

Mapa 27. Lokalizacja części sołectw Santok i Gralewo w granicach obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Planowany zakres interwencji:

- rozwój usług społecznych nakierowanych na rozwiązanie problemów obszaru oraz adresowanych do wszystkich mieszkańców gminy,
- pobudzanie lokalnej aktywności gospodarczej,
- obszar intensywnego rozwoju funkcji turystycznej.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.
- Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego.
- Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
- Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.
- Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.
- Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.
- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.

- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

5.3. Nowoczesne obszary wiejskie

Lokalizacja: sołectwa: Płomykowo, Stare Polichno, Nowe Polichno, Lipki Wielkie, Lipki Małe, Ludziszawice, Mąkoszyce, Baranowice, Jastrzębnik oraz części sołectw Gralewo i Santok leżące poza obszarem rewitalizacji.

Planowany zakres interwencji:

- działania na rzecz powstrzymania depopulacji obszaru poprzez utrzymanie wysokiej dostępności usług społecznych,
- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości,
- wsparcie dla rozwoju sektora rolnego,
- działania na rzecz zachowania walorów przyrodniczych.

Powiązania z celami operacyjnymi ujętymi w strategii rozwoju gminy:

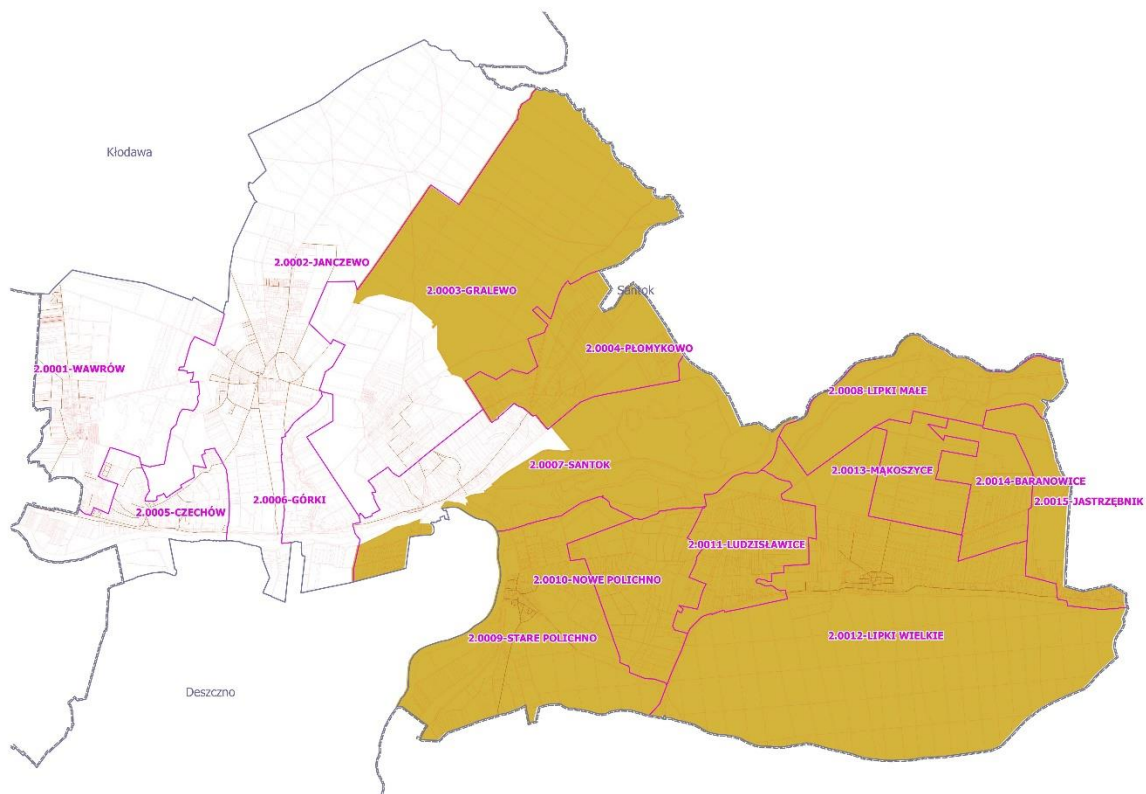
- Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej.
- Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa.
- Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego.

- Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.

- Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
- Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.
- Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.
- Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej.
- Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.

- Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.
- Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok.
- Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi.

Mapa 28. Nowoczesne obszary wiejskie

Źródło: opracowanie własne

V. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

1. Wdrażanie i monitorowanie strategii

Strategia rozwoju Gminy Santok wdrażana będzie przez Urząd Gminy Santok oraz wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Santok.

Sprawozdanie z realizacji dokumentu, corocznie będzie ujmowane w Raporcie o stanie gminy. Podstawą prawną dla opracowania Raportu o stanie gminy jest art. 28aa. Ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym - jak wskazuje ust. 1 - „Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.” Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację:

- polityk,
- programów,
- strategii,
- uchwał rady gminy,
- budżetu obywatelskiego.

Rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania.

System wdrażania i monitorowania strategii opisują poniższe tabele.

Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Modernizacja Szkoły Podstawowej w Janczewie	CUW	RRG RBF Szkoła Podstawowa Janczewo	Zastępca Wójta
Modernizacja (w tym rozbudowa) Przedszkola Gminnego w Wawrowie	CUW	RRG RBF Przedszkole Gminne Wawrów	Zastępca Wójta
Zapewnienie efektywnego wykorzystania obiektów edukacyjnych w Santoku i Lipkach Wielkich	CUW	RRG ZSP w Santoku ZSP w Lipkach Wielkich	Zastępca Wójta
Modernizacja sali sportowej w Szkole Podstawowej im. Sybiraków w Wawrowie	CUW	RRG RBF SP Wawrów	Zastępca Wójta
Wykorzystanie obiektu oddziału przedszkolnego w Gralewie z przeznaczeniem na żłobek	CUW	RRG RBF OPS	Zastępca Wójta
Zapewnienie terenu na rozwój usług społecznych (w tym edukacyjnych) na terenie Wawrowa.	RRG	CUW	Zastępca Wójta

Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Zapewnienie lokalu dla Środowiskowego Domu Samopomocy umożliwiającego rozwój placówki	ŚDS	RRG RBF	Zastępca Wójta
Stworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkaniowego	OPS	RRG ŚDS RBF	Zastępca Wójta
Podjęcie działań na rzecz uruchomienia w gminie Zakładu Aktywności Zawodowej	OPS	RRG ŚDS	Zastępca Wójta
Rozwój placówek zapewniających prowadzenie aktywnej polityki senioralnej	OPS	CKiR	Zastępca Wójta
Zapewnienie terenu na rozwój usług społecznych na terenie Wawrowa	RRG	OPS	Zastępca Wójta

Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Tworzenie warunków dla możliwości rozwoju budownictwa prywatnego	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Stworzenie warunków dla budownictwa komunalnego poprzez udział gminy w społecznej inicjatywie mieszkaniowej	RRG	RBF	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Rozwój infrastruktury kultury	CKiR	RRG RBF Jednostki pomocnicze gminy - sołectwa	Zastępca Wójta
Rozwój infrastruktury sportowej	RRG	CKiR RBF Kluby sportowe Jednostki pomocnicze gminy - sołectwa	Zastępca Wójta
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej	CKiR	RRG RBF Jednostki pomocnicze gminy - sołectwa	Zastępca Wójta
Kreatywny plac zabaw na promenadzie w Santoku	CKiR	RRG Sołectwo Santok RBF	Zastępca Wójta

Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Efektywne korzystanie z gorzowskiego rynku pracy	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Rozwój potencjału osiedleńczego gminy	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Wyznaczenie strefy gospodarczej w sąsiedztwie Drogi Krajowej nr 22	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Rozwój usług skierowanych na obsługę zarówno mieszkańców Gminy Santok, jak i mieszkańców Gorzowa Wielkopolskiego i innych gmin miejskiego obszaru funkcjonalnego	ROA	USC	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Rozwój sektora rolnego, szczególnie we wschodniej części gminy.	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Integracja lokalnego środowiska gospodarczego.	ROA	USC, RRG, RBF	Sekretarz gminy
Stworzenie warunków dla rozwoju usług deficytowych w gminie: np. stacja benzynowa, apteki, gastronomia, usługi w zakresie ochrony zdrowia i opiekuńcze	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Wyznaczenie i przygotowanie lokalnych obszarów aktywności gospodarczej.	RRG	ROA, GZUK, RBF	Sekretarz gminy
Rozwój energetyki odnawialnej – przede wszystkim fotowoltaiki.	RRG	GZUK	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Rozwój turystyki rzecznej	CKiR	ROA RRG	Zastępca Wójta
Turystyczne zagospodarowanie atrakcji o charakterze historycznym	ROA	CKiR RRG GZUK	Sekretarz gminy
Powstanie nowych produktów turystycznych	ROA	CKiR	Sekretarz gminy
Tworzenie warunków dla turystyki aktywnej	CKiR	ROA	Zastępca Wójta
Rozbudowa i oznakowanie szlaków turystycznych	ROA	GZUK RRG	Sekretarz gminy
Promocja lokalnych podmiotów branży turystycznej	ROA	CKiR	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Promocja lokalnych podmiotów turystycznych na terenie Niemiec, w szczególności w Berlinie	ROA	CKiR	Sekretarz gminy
Wykorzystanie relacji partnerskich dla rozwoju więzi gospodarczych	ROA	RRG, USC	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości planowania przestrzennego (kształtowanie polityki przestrzennej uwzględniającej uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe)	RRG	ROA Jednostki pomocnicze gminy - sołectwa	Sekretarz gminy
Zwiększenie powierzchni obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	RRG	RBF	Sekretarz gminy
Zwiększanie aktywnego udziału mieszkańców w procesie planowania przestrzennego	RRG	ROA Jednostki pomocnicze gminy - sołectwa	Sekretarz gminy
Stworzenie specjalnej strefy rewitalizacji	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Ograniczenie zabudowy na terenach wrażliwych przyrodniczo (np. Natura 2000)	RRG	-	Sekretarz gminy
Ograniczenie zabudowy na terenach cennych krajobrazowo	RRG	-	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Zwiększanie zdolności retencyjnych, w tym zachowanie naturalnej retencji, zachowanie swobodnego przepływu wód powierzchniowych, unikanie zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią	RRG	-	Sekretarz gminy
Ochrona przeciwpowodziowa, w tym rozwój systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, budowa zbiorników retencyjnych	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Modernizacja sieci Ochotniczych Straży Pożarnych	ROA	RRG RBF	Sekretarz gminy
Tworzenie i utrzymanie terenów zielonych na obszarach poddanych presji urbanizacyjnej	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznych i mieszkaniowych	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Promocja zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenie prywatnych przedsiębiorstw	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Realizacja założeń planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty	RRG	GZUK	Sekretarz gminy
Realizacja założeń planu przeciwdziałanie skutkom suszy	RRG	GZUK	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej przyjaznej środowisku	RRG	ROA RBF	Sekretarz gminy
Racjonalna gospodarka odpadami wraz z budową infrastruktury wspierającej segregację, w tym PSZOK	RRG	GZUK ZCG MG-6	Sekretarz gminy
Eliminacja źródeł niskiej emisji	RRG	GZUK RBF	Sekretarz gminy
Rozwój systemu kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków	GZUK	RRG ZCG MG-6 PWIK	Sekretarz gminy
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	ROA	RRG GZUK CKiR	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Budowa, rozwój i integracja sieci dróg rowerowych oraz połączeń pieszych (m. in. chodników i ścieżek pieszych)	RRG	ROA GZUK RBF	Sekretarz gminy
Poprawa jakości dróg lokalnych, w tym poprawa stanu i komfortu podróżowania, poprzez zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa dla wszystkich uczestników ruchu drogowego.	RRG	GZUK Jednostki pomocnicze gminy – sołectwa RBF	Sekretarz gminy
Budowa infrastruktury komunikacji zbiorowej – P&R, B&R, punkty przesiadkowe.	RRG	GZUK RBF	Sekretarz gminy
Realizacja inwestycji w pasie drogowym, które przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa (np. oświetlenie ulic, przystanki autobusowe, wyspy azylowe).	RRG	GZUK RBF	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Wykorzystanie potencjału Drogi Krajowej nr 22 oraz dróg wojewódzkich nr 158 i 159	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Zapewnienie wysokiej wewnętrznej dostępności w Gminie Santok poprzez organizację publicznego transportu zbiorowego.	RRG	ROA RBF	Sekretarz gminy
Zapewnienie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy poprzez organizację i współpracę w zakresie połączeń autobusowych z innymi gminami, w szczególności z miastem Gorzów Wielkopolski	RRG	ROA RBF	Sekretarz gminy
Poprawa dostępności komunikacji kolejowej poprzez kontynuację starań o budowę przystanku kolejowego w Czechowie oraz zmianę lokalizacji przystanku Santok	RRG	ROA	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Wykorzystanie perspektyw rozwojowych wynikających z położenia w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego	RRG	ROA	Sekretarz gminy
Aktywne uczestnictwo w organizacjach zrzeszających samorzady terytorialne	ROA	RRG	Sekretarz gminy
Rozwój współpracy międzynarodowej	ROA	RRG	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Wspieranie organizacji pozarządowych	ROA	CKiR OPS RBF	Sekretarz gminy
Rozwój jednostek pomocniczych gminy	ROA	RRG RBF	Sekretarz gminy
Budowa silnej identyfikacji mieszkańców z Gminą Santok	ROA	CKiR	Sekretarz gminy

Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi			
Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny za wdrażanie	Podmioty realizujące i współpracujące	Podmiot monitorujący
Sprawny i przyjazny Urząd Gminy	ROA	RRG RBF USC	Sekretarz gminy
Skuteczna i otwarta polityka społeczna	OPS	ROA	Zastępca Wójta
Efektywny system funkcjonowania gminnej oświaty	CUW	-	Zastępca Wójta
Rozwój Gminnego Zakładu Usług Komunalnych	GZUK	RRG	Sekretarz gminy
Rozwinięta polityka kulturalna i spędzania czasu wolnego	CKiR	ROA	Zastępca Wójta

2. Wytoczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi dla Strategii Rozwoju Gminy Santok są obowiązkowe lub fakultatywne lokalne dokumenty strategiczne oraz planistyczne.

W poniższej tabeli wskazano aktualność dokumentów strategicznych i planistycznych mających charakter dokumentów wykonawczych względem Strategii Rozwoju Gminy.

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena aktualności
Sfera społeczna	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Santok na lata 2021 – 2025	Dokument aktualny
	Strategia Polityki Senioralnej Gminy Santok na lata 2021-2025	Dokument aktualny
	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	Dokument aktualny. Konieczność opracowania kolejnej edycji na następne lata
	Program Rewitalizacji Gminy Santok na lata 2017 – 2023	Dokument nieaktualny. Konieczne przyjęcie nowego programu, zgodnie z przyjętą uchwałą Rady Gminy Santok.
Sfera gospodarcza	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Santok na lata 2020-2024	Dokument wymagający aktualizacji
	Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego	Dokument w opracowaniu
Sfera przestrzenna	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	Dokument aktualny
	Gminny Program Opieki nad Zabytkami	Dokument aktualny
Ochrona środowiska	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	Zakończył się okres realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Santok na lata 2015 – 2020. Zasadne opracowanie kolejnej edycji programu.
	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Santok na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023 - 2026	Dokument aktualny

3. Efekty realizacji strategii

Oczekiwane rezultaty planowanych działań, wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia zaprezentowane zostały w poniższych tabelach.

CEL STRATEGICZNY 1. Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców

Cel operacyjny 1.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej	Liczba zmodernizowanych placówek edukacyjnych	szt.	CUW
Poprawa dostępności żłobków	Liczba nowoutworzonych żłobków	szt.	CUW

Cel operacyjny 1.2 Rozwój infrastruktury społecznej			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Poprawa jakości istniejącej infrastruktury społecznej	Liczba zmodernizowanych obiektów	szt.	OPS
Rozszerzenie zakresu świadczonych usług z zakresu polityki społecznej	Liczba utworzonych instytucji	szt.	OPS

Cel operacyjny 1.3 Efektywna gospodarka mieszkaniowa			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju budownictwa prywatnego	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe	ha	RRG
Rozwój budownictwa komunalnego	Liczba Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych, do których przystąpiła gmina	szt.	RRG

Cel operacyjny 1.4 Atrakcyjna oferta czasu wolnego			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Poprawa jakości istniejącej infrastruktury kulturalnej	Liczba zmodernizowanych obiektów	szt.	CKiR
Modernizacja istniejącej infrastruktury sportowej	Liczba zmodernizowanych obiektów	szt.	CKiR
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej	Liczba zmodernizowanych obiektów	szt.	CKiR

CEL STRATEGICZNY 2 Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy

Cel operacyjny 2.1 Wykorzystanie podmiejskiego położenia			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Wyznaczenie strefy gospodarczej sąsiedztwie Drogi Krajowej nr 22	Powierzchnia wyznaczonych terenów inwestycyjnych	ha	RRG
Rozwój sektora usług skierowanych na obsługę zarówno mieszkańców MOF	Liczba podmiotów gospodarczych świadczących usługi wyższego rzędu	szt.	USC
Dostępność komunikacyjna do gorzowskiego rynku pracy	Liczba połączeń komunikacji publicznej	Szt.	RRG

Cel operacyjny 2.2 Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Stworzenie warunków dla rozwoju usług deficytowych w gminie	Liczba opracowanych ofert inwestycyjnych	szt.	RRG
Wyznaczenie i przygotowanie lokalnych obszarów aktywności gospodarczej	Powierzchnia przygotowanych lokalnych obszarów aktywności gospodarczej	szt.	RRG
Rozwój energetyki odnawialnej	Powierzchnia farm fotowoltaicznych	ha	RRG

Cel operacyjny 2.3 Intensywny rozwój potencjału turystycznego			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Poprawa atrakcyjności turystycznej	Liczba zmodernizowanych obiektów turystycznych	szt.	RRG/CKiR/ROA
	Liczba nowopowstałych obiektów turystycznych	szt.	RRG/CKiR/ROA
	Długość oznakowanych szlaków turystycznych	szt.	ROA/RRG/CKiR
Promocja lokalnych podmiotów branży turystycznej	Liczba kampanii promujących ofertę turystyczną	szt.	ROA/CKiR

Cel operacyjny 2.4 Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Budowa rozpoznawalności lokalnych podmiotów turystycznych w Niemczech	Liczba projektów promocyjnych realizowanych przez gminę wspólnie z partnerami niemieckimi	szt.	ROA/CKiR
Rozwój międzynarodowych więzi gospodarczych	Liczba partnerów współpracujących przy realizacji działań na rzecz wsparcia rozwoju gospodarczego	szt.	ROA/RRG/CKiR

CEL STRATEGICZNY 3 Gmina dbająca o swoją przestrzeń

Cel operacyjny 3.1 Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Wysoka jakość planowania i zagospodarowania przestrzennego	Procent powierzchni gminy objętych miejscowymi planami	%	RRG
Wysoki poziom aktywności mieszkańców w procesie planowania przestrzennego	Liczba osób uczestnicząca w konsultacjach społecznych dotyczących planów zagospodarowania przestrzennego	osoba	RRG
Skuteczna rewitalizacja wybranych obszarów zdegradowanych	Obszar objęty Specjalną Strefą Rewitalizacji	ha	RRG

Cel operacyjny 3.2 Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Skuteczne zapobieganie powodzi i ochrona przeciwpowodziowa	Powierzchni obszarów zabezpieczonych przed powodziami i ich skutkami	ha	RRG
Modernizacja systemu Ochotniczych Straży Pożarnych	Liczba zmodernizowanych lub wybudowanych obiektów OSP	szt.	RRG/ ROA
Stworzenie i utrzymanie terenów zielonych na obszarach poddanych presji urbanizacyjnej	Powierzchnia terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	ha	RRG
Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznych i mieszkaniowych	Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie efektywności energetycznej	szt.	RRG
Wspieranie rozwoju OZE	Powierzchnia farm fotowoltaicznych	ha	RRG

Cel operacyjny 3.3 Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
System racjonalnej gospodarki odpadami	Liczba powstałych PSZOK	szt.	MG-6/RRG
Eliminacja źródeł niskiej emisji	Liczba źródeł ciepła podlegających wymianie na ekologiczne	szt.	OPS /RRG /ROA
Rozwój systemu kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków	Liczba utworzonych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	RRG
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	RRG/GZUK
Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Liczba kampanii z zakresu edukacji ekologicznej	szt.	CKiR/ROA/RRG

Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury transportowej			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Rozbudowa systemu dróg rowerowych	Długość dróg rowerowych	km	RRG
Poprawa jakości dróg lokalnych	Długość zmodernizowanych i wyremontowanych dróg lokalnych	km	RRG
Budowa systemu infrastruktury komunikacji zbiorowej	Liczba utworzonych punktów przesiadkowych, P&R, B&R.	km/szt.	ROA/RRG

Cel operacyjny 3.5 Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Wykorzystanie potencjału Drogi Krajowej nr 22 oraz dróg wojewódzkich nr 158 i 159	Długość zmodernizowanych dróg krajowych i wojewódzkich	km	GDDKiA/ZDW/RRG
Zapewnienie wysokiej wewnętrznej dostępności w Gminie Santok poprzez organizację publicznego transportu zbiorowego	Liczba miejscowości obsługiwanych przez komunikację publiczną	szt.	RRG/ROA
	Liczba wewnątrzgminnych kursów komunikacją publiczną	szt.	RRG/ROA
Zapewnienie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy poprzez organizację i współpracę w zakresie połączeń autobusowych innymi gminami, w szczególności z miastem Gorzów Wielkopolski	Liczba kursów komunikacją publiczną łączącą obszar gminy z Gorzowem Wielkopolskim	szt.	ROA/MOF, RRG
Poprawa dostępności komunikacji kolejowej	Liczba wybudowanych obiektów	szt.	ROA/PKP

Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy

Cel operacyjny 4.1 Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Wykorzystanie perspektyw rozwojowych wynikających z położenia w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Gorzowa Wielkopolskiego	Liczba projektów realizowanych w ramach MOF	szt.	RRG/ROA/GZUK
Aktywne uczestnictwo w organizacjach zrzeszających samorządy terytorialne	Liczba realizowanych projektów	szt.	ROA
Rozwój współpracy międzynarodowej	Liczba gmin zagranicznych, z którymi prowadzona jest współpraca	szt.	ROA

Cel operacyjny 4.2 Integracja społeczna Gminy Santok			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Rozwój organizacji pozarządowych	Liczba organizacji współpracujących	szt.	ROA
Rozwój jednostek pomocniczych gminy	Liczba projektów realizowanych w jednostkach pomocniczych	szt.	ROA/GZUK/ CUW/OPS/CKiR

Cel operacyjny 4.3 Silny samorząd – bliski obywatelowi			
Rezultat	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Źródło
Gmina atrakcyjna i efektywnie zarządzana	Liczba wdrożonych e-usług	szt.	ROA
	Liczba projektów podnoszących jakość pomocy społecznej	szt.	OPS
	Wartość pozyskanych środków z Unii Europejskiej	PLN	RBF/CUW
	Liczba realizowanych imprez kulturalnych	szt.	CKiR

4. Ramy finansowe

Na podstawie analiz budżetowych oceniono, że przy bieżących i prognozowanych dochodach można określić, że po odliczeniu kosztów bieżącego funkcjonowania gminy, na realizację zadań zaplanowanych w strategii, możliwe jest przeznaczenie około 5 milionów złotych rocznie. Zwiększenie tej kwoty uwarunkowane jest pozyskaniem dodatkowych środków.

Uzupełniającymi źródłami finansowania działań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Santok będą:

- środki pomocowe Unii Europejskiej – w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny, w tym środki z alokacji przeznaczonej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027 oraz Program Współpracy Interreg VI A Brandenburgia-Polska 2021-2027,
- inne fundusze zewnętrzne – np. Fundusze Norweskie i Fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki budżetu państwa,
- środki budżetu samorządu województwa,
- inne środki publiczne,
- środki prywatne, np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, mieszkańców.

VI. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY SANTOK Z POLITYKĄ SPÓJNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI SZCZEBŁA KRAJOWEGO, WOJEWÓDZKIEGO I PONADLOKALNEGO

Opracowane cele Strategii Rozwoju Gminy Santok uwzględniają także kierunki rozwoju wyznaczone w dokumentach strategicznych szczebla Unii Europejskiej, krajowego, regionalnego i ponadlokalnego.

1. Cele polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021 – 2027 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania

Cele polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027	Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania
<p>CP1.</p> <p>Bardziej inteligentna Europa przez innowacje, cyfryzację, transformację gospodarczą oraz wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw.</p>	<p>Cel strategiczny 2.</p> <p>Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.1</u></p> <p>Wykorzystanie podmiejskiego położenia.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.2</u></p> <p>Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.3</u></p> <p>Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.4</u></p> <p>Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.</p>
<p>CP2.</p> <p>Bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa wdrażająca porozumienie paryskie i inwestująca w transformację sektora energetycznego, w odnawialne źródła energii oraz w walkę ze zmianami klimatu.</p>	<p>Cel strategiczny 3.</p> <p>Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.1</u></p> <p>Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.2</u></p> <p>Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.3</u></p> <p>Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.</p>

<p>CP3. Lepiej połączona Europa ze strategiczną infrastrukturą transportową i sieciami cyfrowymi.</p>	<p>Cel strategiczny 3. Gmina – dbająca o swoją przestrzeń. <u>Cel operacyjny 3.4</u> Rozwój infrastruktury transportowej. <u>Cel operacyjny 3.5</u> Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.</p>
<p>CP4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym wdrażająca europejski filar praw socjalnych i inwestująca w wysokiej jakości zatrudnienie, edukację, umiejętności, integrację społeczną i równy dostęp do opieki zdrowotnej.</p>	<p>Cel strategiczny 1. Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców. <u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej. <u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej. <u>Cel operacyjny 1.3</u> Efektywna gospodarka mieszkaniowa. <u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy. <u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok. <u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>
<p>CP5. Europa bliżej obywateli przez wspieranie oddolnych strategii rozwoju i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w całej UE.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców. <u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej. <u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej. <u>Cel operacyjny 1.3</u> Efektywna gospodarka mieszkaniowa. <u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p> <p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy. <u>Cel operacyjny 2.2</u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p>

	<p><u>Cel operacyjny 2.3</u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń. <u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy. <u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami. <u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok. <u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>
--	--

2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania
<p>Cel szczegółowy 1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.</p> <p>1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców. <u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej. <u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej. <u>Cel operacyjny 1.3</u> Efektywna gospodarka mieszkaniowa. <u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p>

	<p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy. <u>Cel operacyjny 2.2</u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych. <u>Cel operacyjny 2.3</u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń. <u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy. <u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami. <u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok. <u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>
<p>1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców. <u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej. <u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej. <u>Cel operacyjny 1.3</u> Efektywna gospodarka mieszkaniowa. <u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p> <p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń. <u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p>

	<p><u>Cel operacyjny 3.2</u> Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.3</u> Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.4</u> Rozwój infrastruktury transportowej.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.5</u> Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.</p>
<p>Cel szczegółowy 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.</p> <p>2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.</p> <p>2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym.</p> <p>2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.1</u> Wykorzystanie podmiejskiego położenia.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.2</u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.3</u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p>
<p>Cel szczegółowy 3 – Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.</p> <p>3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem.</p> <p>3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.</p>	<p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>

3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.	
3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	

3. Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania
<p style="text-align: center;">CEL STRATEGICZNY 1. Inteligentna, zielona gospodarka regionalna.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.1</i> Wzmocnienie sektora B+R oraz mechanizmów transferu innowacji, szczególnie w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.2</i> Rozwój zielonej gospodarki, w tym energetyki przyjaznej środowisku.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.3</i> Wysoka jakość kształcenia oraz jego powiązanie z regionalnym rynkiem pracy.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.4</i> Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i powiązań gospodarczych regionu.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.5</i> Rozwój konkurencyjnego sektora przedsiębiorstw i wsparcie reindustrializacji.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.6</i> Rozwój potencjału turystycznego.</p> <p style="text-align: center;"><i>1.7</i> Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo oraz rozwój produktów regionalnych.</p>	<p style="text-align: center;">Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 2.1</i></u> Wykorzystanie podmiejskiego położenia.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 2.2</i></u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 2.3</i></u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 2.4</i></u> Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.</p>
<p style="text-align: center;">CEL STRATEGICZNY 2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi.</p> <p style="text-align: center;"><i>2.1</i> Wzrost dostępności i efektywności kształcenia oraz wychowania przedszkolnego i opieki nad najmłodszymi dziećmi.</p> <p style="text-align: center;"><i>2.2</i> Promocja włączenia społeczno-</p>	<p style="text-align: center;">Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 1.1</i></u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 1.2</i></u> Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Cel operacyjny 1.3</i></u></p>

<p>zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów. 2.3 Wysoka jakość i dostępność usług medycznych oraz upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia. 2.4 Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej oraz ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego. 2.5 Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a także upowszechnianie i promocja sportu. 2.6 Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i poczucia tożsamości regionalnej.</p>	<p>Efektywna gospodarka mieszkaniowa. <u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy. <u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami. <u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok.</p>
<p>CEL STRATEGICZNY 3. Integracja przestrzenna regionu. 3.1 Modernizacja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportu zbiorowego. 3.2 Wzmocnienie dostępności infrastruktury teleinformatycznej. 3.3 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i publicznego. 3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu. 3.5 Rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich wraz z ich obszarami funkcjonalnymi. 3.7 Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich</p>	<p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy. <u>Cel operacyjny 2.1</u> Wykorzystanie podmiejskiego położenia. <u>Cel operacyjny 2.2</u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p> <p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń. <u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią. <u>Cel operacyjny 3.2</u> Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych. <u>Cel operacyjny 3.3</u> Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska. <u>Cel operacyjny 3.4</u> Rozwój infrastruktury transportowej. <u>Cel operacyjny 3.5</u> Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.</p>

<p>CEL STRATEGICZNY 4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę.</p> <p style="text-align: center;">4.1</p> <p>Efektywna współpraca międzyregionalna i transgraniczna.</p> <p style="text-align: center;">4.2</p> <p>Atrakcyjny wizerunek i rozpoznawalna marka województwa.</p> <p style="text-align: center;">4.3</p> <p>Wysoka sprawność działania administracji publicznej i instytucji regionalnych oraz współdziałanie na rzecz rozwoju regionu.</p> <p style="text-align: center;">4.4</p> <p>Wzmocnienie roli i integracja systemów zarządzania strategicznego oraz planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym.</p> <p style="text-align: center;">4.5</p> <p>Rozwój e-usług i kompetencji cyfrowych społeczeństwa.</p>	<p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 4.1</u></p> <p>Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 4.2</u></p> <p>Integracja społeczna Gminy Santok.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 4.3</u></p> <p>Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>
---	--

4. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania
<p style="text-align: center;">Cel 1.</p> <p>Wysoka jakość życia mieszkańców oraz spójność społeczna obszaru MOF GW</p> <p style="text-align: center;"><u>Priorytet 1.1.</u></p> <p>Edukacja przyszłości MOF GW</p> <p style="text-align: center;"><u>Priorytet 1.2.</u></p> <p>Polityka społeczna przyczyniająca się do polepszenia jakości życia mieszkańców</p> <p style="text-align: center;"><u>Priorytet 1.3.</u></p> <p>Rozwinięta gospodarka mieszkaniowa</p> <p style="text-align: center;"><u>Priorytet 1.4.</u></p> <p>Rozwinięta oferta czasu wolnego</p>	<p style="text-align: center;">Cel strategiczny 1</p> <p>Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 1.1</u></p> <p>Rozwój infrastruktury edukacyjnej.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 1.2</u></p> <p>Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 1.3</u></p> <p>Efektywna gospodarka mieszkaniowa.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 1.4</u></p> <p>Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p>
<p style="text-align: center;">Cel 2.</p> <p>Konkurencyjna, inteligentna i zielona gospodarka</p>	<p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.</p> <p style="text-align: center;"><u>Cel operacyjny 2.1</u></p> <p>Wykorzystanie podmiejskiego położenia.</p>

<p><u>Priorytet 2.1.</u> Zrównoważony rozwój gospodarczy MOF GW</p> <p><u>Priorytet 2.2.</u> Transformacja gospodarki w kierunku innowacyjnej i zielonej</p> <p><u>Priorytet 2.3.</u> Rozwinięta oferta turystyczna</p>	<p><u>Cel operacyjny 2.2</u> Rozwój lokalnych zasobów gospodarczych.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.3</u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.4</u> Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.</p>
<p>Cel 3. Wysoka jakość środowiska i spójność przestrzenna obszaru MOF GW</p> <p><u>Priorytet 3.1.</u> Ochrona środowiska i aktywna adaptacja do zmian klimatycznych</p> <p><u>Priorytet 3.2.</u> Ochrona i zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych</p> <p><u>Priorytet 3.3.</u> Skoordynowane planowanie przestrzenne</p>	<p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.2</u> Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.3</u> Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.</p>
<p>Cel 4. Wysoka dostępność komunikacyjna MOF GW</p> <p><u>Priorytet 4.1.</u> Zwiększona wewnętrzna spójność i dostępność komunikacyjna</p> <p><u>Priorytet 4.2.</u> Zwiększona zewnętrzna dostępność komunikacyjna</p>	<p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.4</u> Rozwój infrastruktury transportowej.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.5</u> Zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy.</p>
<p>Cel 5. Efektywna współpraca i zarządzanie na rzecz zrównoważonego rozwoju MOF GW</p> <p><u>Priorytet 5.1.</u> Partnerstwo na rzecz MOF GW</p> <p><u>Priorytet 5.2.</u> Zintegrowana obsługa mieszkańców i klientów MOF GW w ramach e-usług oraz rozwój narzędzi SMART</p>	<p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>

5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego na lata 2021-27 a Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego na lata 2021-27	Strategia Rozwoju Gminy Santok – wykazane powiązania
<p>Cel strategiczny 1 Rozwój kreatywnego kapitału ludzkiego i edukacji publicznej.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.2</u> Integracja społeczna Gminy Santok.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>
<p>Cel strategiczny 2 Kompleksowa promocja Powiatu Gorzowskiego.</p>	<p>Cel strategiczny 2. Gmina z pomysłem – dbająca o rozwój gospodarczy.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.3</u> Intensywny rozwój potencjału turystycznego.</p> <p><u>Cel operacyjny 2.4</u> Wykorzystanie położenia Gminy Santok w regionie przygranicznym.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p>
<p>Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury Powiatu Gorzowskiego.</p>	<p>Cel strategiczny 1 Gmina spójna społecznie – dbająca o wysoką jakość życia mieszkańców.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.1</u> Rozwój infrastruktury edukacyjnej.</p>

	<p><u>Cel operacyjny 1.2</u> Rozwój infrastruktury społecznej.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.3</u> Efektywna gospodarka mieszkaniowa.</p> <p><u>Cel operacyjny 1.4</u> Atrakcyjna oferta czasu wolnego.</p> <p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.3</u> Rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.4</u> Rozwój infrastruktury transportowej.</p>
<p>Cel strategiczny 4 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, zarządzania kryzysowego.</p>	<p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.2</u> Bezpieczeństwo w obliczu zmian klimatycznych.</p>
<p>Cel strategiczny 5 Poprawa efektywności administracji publicznej.</p>	<p>Cel strategiczny 3. Gmina dbająca o swoją przestrzeń.</p> <p><u>Cel operacyjny 3.1</u> Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.</p> <p>Cel strategiczny 4. Gmina przyjazna – chętna do współpracy.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.1</u> Rozwój współpracy z innymi samorządami i organizacjami.</p> <p><u>Cel operacyjny 4.3</u> Silny samorząd – bliski obywatelowi.</p>

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności gmin z otoczenia Gminy Santok w 2020 r.....	9
Wykres 2. Ludność gminy Santok w latach 2015 – 2021 (dane z USC w Santoku na dzień 31 grudnia 2021 r.).....	9
Wykres 3. Liczba mieszkańców gminy Santok w latach 2016-2020 w porównaniu do powiatu gorzowskiego i Gorzowa Wielkopolskiego (dane z GUS).....	10
Wykres 4. Procentowy udział sołectw w ludności gminy w 2021 r.	10
Wykres 5. Liczba ludności wg sołectw w 2021 r.	11
Wykres 6. Wiek mieszkańców gminy Santok na tle województwa i kraju	12
Wykres 7. Ludność Gminy Santok wg ekonomicznych grup wieku w 2016, 2018 i 2020 roku	13
Wykres 8. Wykształcenie mieszkańców Gminy Santok	13
Wykres 9. Liczba mieszkań oddanych do użytku w 2020 r. (na 1000 mieszkańców)	14
Wykres 10. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2019-2020 (udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem) w odniesieniu o ościennych gmin	14
Wykres 11. Liczba mieszkańców Gminy Santok korzystających z usług opiekuńczych w latach 2019-2021	15
Wykres 12. Przeciętna stopa bezrobocia na koniec grudnia 2021 roku.....	15
Wykres 13. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do grupy porównawczej (stan na 31.12.2021 r.).....	16
Wykres 14. Liczba uczestników imprez realizowanych przez CKiR w 2020 r. na tle ościennych gmin.	16
Wykres 15. Kluby sportowe działające na terenie Gminy Santok i w gminach ościennych w 2021 r.	18
Wykres 16. Członkowie klubów sportowych działających na terenie Gminy Santok i w gminach ościennych w 2020 r.	19
Wykres 17. Wysokość dotacji celowej na funkcjonowanie klubu dziecięcego na terenie Gminy Santok w roku 2020 i 2021	19
Wykres 18. Liczba uczniów w przedszkolach na terenie Gminy Santok w latach 2019-2021 w poszczególnych placówkach	20
Wykres 19. Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy Santok w latach 2019-2021	20
Wykres 20. Przestępstwa w gminie Santok ogółem na 1000 mieszkańców w 2020 r.	21
Wykres 21. Przestępstwa o charakterze kryminalnym w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.	22
Wykres 22. Przestępstwa o charakterze gospodarczym w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.....	22
Wykres 23. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.	23

Wykres 24. Przestępstwa o przeciwko mieniu w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.	23
Wykres 25. Przestępstwa drogowe w gminie Santok na 1000 mieszkańców w 2020 r.	24
Wykres 26. Organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie gminy Santok	24
Wykres 27. Dochody ogółem budżetu Gminy Santok na mieszkańca.....	26
Wykres 28. Dochody budżetów gmin na mieszkańca w 2020 r.	26
Wykres 29. Dochody ogółem budżetów gmin na mieszkańca w latach 2015-2020	27
Wykres 30. Wydatki ogółem budżetu Gminy Santok na mieszkańca w latach 2015-2020.....	28
Wykres 31. Wydatki ogółem budżetów gmin na mieszkańca w 2020 r.	28
Wykres 32. Wydatki ogółem budżetów gmin na mieszkańca w latach 2015-2020	28
Wykres 33. Wydatki budżetu gminy Santok (w mln zł)	29
Wykres 34. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w wieku produkcyjnym w gminie Santok (na 10 tys. ludności)	29
Wykres 35. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w wieku produkcyjnym w 2020 r. (na 10 tys. osób).....	30
Wykres 36. Gospodarstwa rolne (porównanie z poprzednim spisem rolnym z 2010 r.)	31
Wykres 37. Liczba ludności wg sołectw w 2021 r.	32
Wykres 38. Instalacje techniczno-sanitarne w mieszkaniach na terenie gminy Santok	37
Wykres 39. Jak określi Pani/Pan charakter gminy?	50
Wykres 40. Jaki jest Pani/Pana zdaniem profil gospodarczy gminy?	51
Wykres 41. Jaki jest Pani/Pana zdaniem główny profil gospodarczy gminy?.....	51
Wykres 42. Jaki Pani/Pana zdaniem byłby najkorzystniejszy profil gospodarczy gminy?.....	52

Spis map

Mapa 1. Położenie gminy Santok na mapie Polski	8
Mapa 2. Struktura zaludnienia gminy Santok.....	10
Mapa 3. Podział administracyjny Gminy Santok ze wskazaniem ruchu ludności w latach 2016 - 2021	12
Mapa 4. Szlaki rowerowe przebiegające przez gminę Santok.....	17
Mapa 5. Szlaki kajakowe przebiegające przez gminę Santok	18
Mapa 6. Lokalizacja największych firm na terenie Gminy Santok	30
Mapa 7. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Santok	33
Mapa 8. Główne szlaki komunikacji drogowej w Gminie Santok	34
Mapa 9. Mapa komunikacji publicznej w Gminie Santok w 2022 r.	35
Mapa 10. Drogi wodne na terenie gminy Santok	36
Mapa 11. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2020 r.....	39
Mapa 12. Obszary Strategicznej Interwencji - miejskie obszary funkcjonalne województwa lubuskiego.	41
Mapa 13. Obszary przygraniczne w województwie lubuskim	43
Mapa 14. Obszary zagrożone powodzią w województwie lubuskim.	44

Mapa 15. Obszary strategicznej interwencji – rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW.....	46
Mapa 16. Obszar strategicznej interwencji – obszary rewitalizacji MOF GW	47
Mapa 17. Obszar strategicznej interwencji – obszary wiejskie MOF GW	48
Mapa 18. Uwarunkowania rozwojowe gminy Santok	69
Mapa 19. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Santok.....	71
Mapa 20. Obszary Strategicznej Interwencji - miejskie obszary funkcjonalne województwa lubuskiego	77
Mapa 21. Obszary przygraniczne w województwie lubuskim.	78
Mapa 22. Obszary zagrożone powodzią w województwie lubuskim.	79
Mapa 23. Mapa OSI rozwój aktywności gospodarczej i aktywności ekonomicznej mieszkańców MOF GW.....	81
Mapa 24. Mapa OSI obszary rewitalizacji MOF GW	82
Mapa 25. Mapa OSI obszary wiejskie MOF GW	84
Mapa 26. Strefa zurbanizowana w gminie Santok	84
Mapa 27. Lokalizacja części sołectw Santok i Gralewo w granicach obszaru rewitalizacji	87
Mapa 28. Nowoczesne obszary wiejskie	89

Spis schematów

Schemat 1. SWOT - wyjaśnienie pojęcia	52
---	----

Spis ustaw

1. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 225)
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.z 2023 r. poz. 40)
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571)
4. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Santok na lata 2023-2030 jest jednym z najważniejszych dokumentów będących drogowskazem dla podejmowania decyzji dotyczących rozwoju gminy Santok. Ważność poprzedniej Strategii upływa z rokiem 2023. Biorąc pod uwagę zbliżającą się nową perspektywę finansową Unii Europejskiej oraz konieczność dostosowywania dokumentu do wymogów unijnych i dokumentów krajowych wyższego rzędu podjęto decyzje o opracowaniu dokumentu strategicznego na kolejny okres obowiązywania z perspektywą do 2030 roku. Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem definiującym jej najważniejsze przedsięwzięcia społeczne, gospodarcze i środowiskowe, w tym zawiera kierunki alokacji zasobów, które w możliwie najlepszy sposób powinny przyczynić się do realizacji pożądanej wizji rozwoju gminy.

Rozstrzygnięcia zawarte w Strategii mają na celu określenie listy najskuteczniejszych przedsięwzięć rozwojowych w tej perspektywie, a jednocześnie odpowiadających na oczekiwania i aspiracje mieszkańców Gminy Santok. Strategia Rozwoju Gminy Santok na lata 2023-2030 nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych Gminy, ale opracowane w niej cele uwzględniają także kierunki rozwoju wyznaczone w dokumentach strategicznych szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i ponadlokalnego.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Santok poddany został konsultacjom społecznym, które odbyły się w terminie od 12 grudnia 2022r. do 16 stycznia 2023r. z udziałem z mieszkańców Gminy Santok, z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w tym w szczególności działającymi na terenie Gminy Santok, z sąsiednimi gminami w tym: Deszczno, Drezdenko, Gorzów Wielkopolski, Kłodawa, Skwierzyna, Strzelce Krajeńskie oraz Zwierzyn i ich związkami oraz z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Ponadto projekt „Strategii Rozwoju Gminy Santok na lata 2023- 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko poddany został konsultacjom społecznym, które odbyły się w terminie od 21 kwietnia 2023r. do dnia 12 maja 2023r. z udziałem z mieszkańców Gminy Santok.

Wobec powyższego oraz stosownie do art. 10 e ust. 1 i 10 f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Santok na lata 2023-2030" uznaje się za zasadne.